

ప్రతి దిన ముద్రక టిం వ ల బ డు ను

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544

నంపుటము ౧౭ } చెన్న పట్టణము 1930-వ సం॥ మార్చి నెల 21-వ తేది శుక్ర వారము } నంచిక ౨౯౫
Vol. 17 } MADRAS, FRIDAY, 21th MARCH 1930. } No. 295
శ్రీ శుక్లనామసంవత్సర శాల్వాణమాస బహుళ సప్తమి

అమృతాంజనము!

అన్ని విధములగు నొప్పులకు
సంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును. వాయువుపోట్ల
జాపును. పాఞ్చపునొప్పుల జారదోలును.
బొట్ల బోగొట్టును. బెంకుల భేదించును.
వాపుల రూపుమాపును. దగ్గునుతగ్గించును
చురకను తొలగించును.

ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట
వలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొ
లగించును. నొప్పుల తగ్గించును. విదేశము
లలో గూడ వాడుచున్నారు.

గొప్పగొప్ప వారిచే
వేలకువేలు యోగ్యతా
వత్తములు పొందియున్నది

వంచకావ చీటి చూచి కొనిన
జానము గలంగదు.
చక్కని డబ్బితో నహా నీసా 1-4 0-10-0
డబ్బన్ 1-కి రు 6-4-0 లు.

నరసింహం ముఖ్యముగా నుండదగినది.

అమృతాంజనం డిపో

6, 7 రంబు కెట్టిపేకి, మద్రాసు
శివ

109, ఫ్రెరికోడ్డు, ఫోర్టు, బొంబాయి.

ఇం డి యా గ వ ర్న మెం టు వా రి

పో స్టు ఆ ఫీ సు క్యాష్ సర్టి ఫికే ట్టు

యిపుడు రు 7-12-0 యిచ్చినవారికి 5 వత్సరములతరువాత

రు. 10 యివ్వబడును.

అనగా 100 కి రు 5-4-0 వంతున కాంపాండువడ్డీ దొరకును.

దీనిపైన ఆదాయముపన్ను చెల్లించ నవసరములేదు. చేరినవారికి ఒకవత్సరమైనపిమ్మట వడ్డీతో
నహా రూపాయలు తిరిగి యిచ్చి వేయబడును.

ఒక్కొక్కరు రు. 10,000 లకు మించకుండ

సర్టిఫికేట్లను కొనవచ్చును

క్యాష్ సర్టిఫికేట్లపద్ధతి నవలంబింపుడు. ప్రతిమాసమును కొంతడబ్బును నిలువచేసుకొనుడు.

1926 సం॥ ఏప్రిల్ 1 వ తేదిలోగా మీరు క్యాష్ సర్టిఫికేట్లను కొనియుండినయెడల, 5 వత్సరముల అనంతరము మీరు దానిని మార్పనవసరము
లేదు. మరి 5 వత్సరములవరకు నుండినచో రు. 10 లకు బదులు రు. 13 మీకు యివ్వబడును. ఈ లోపుగా రొక్కము కావలయునని కోరుపారికి వడ్డీతో,
నహా రూపాయలు తిరిగి యిచ్చి వేయబడును. వివరములకు యేపోస్టుఆఫీసునందైనను అడిగి తెలుసుకొనవచ్చును.

కొనుడు; ధరింపుడు; ఆనందింపుడు

పెద్దాపురం శ్రీ లక్ష్మీ శిల్ప ఫ్యాక్టరీలో

తయారగు శిల్పబట్టలు, చీరలు, కోటింగులు, మర్రింగులు వగైరా అతి చౌక.

చాల మన్నిక

హిందూ దేశములో ప్రతిమార్చిలోను మా శిల్పాలు దొరకును. కొనుగట్టయ్యేముందు మా ప్రేమమార్కులను నీళ్లను చూచి కొనుడు. యితర ప్రేమమార్కులను చూచి తక్కువ నాణ్యమయిన నరుకులను కొని మోసపోకుడు. శాంపిల్ను ఉచితము.

ముప్పన సోమరాజు & వీర్రాజు.

ప్రావయటర్లు, శ్రీలక్ష్మీ శిల్ప ఫ్యాక్టరీ, పెద్దాపురం తంజివిలాసము } (శూన్య గోదావరి జిల్లా.) *సింగపూర్} Silk Goods.

దుర్గామెడికల్ హాల్

గవర్నమెంటు, రేణువాడ.

గవర్నమెంటు మిక్స్చర్

గవర్నమెంటు కి రోజులలో ముందు

(1) ఈమందు పెరిగినముందు వినియోగించి చూడండి. నిదురునపుడు గలంగు పొయి, కంటి, ముత్యము యింజక్షన్ తోను కిచ్చివేయవలెను నిమిత్తము లేకుండా తప్పక కుదుర్చును. ధీమా 1-3 రు 0.0-0.

మూర్ఖాధిపము

(2) ఈమందు యెటువంటి మార్పులేనను రొమ్మి నంబు త్వరమునందీయన్న మూర్ఖులైనను నాగరికంగా మారుచును. నెలకు సరిపోవును రు 0.0-0.

పాడలకు తైలము

131

(3) ఈ తైలము తైలపాడలకే గాక యితరవిధములైన పాడలను గూడ పోగొట్టును. ఇంకను తొమర, గజ్జి, కర్పాణి మొదలగాగల అన్ని విధములైన చర్మనాణ్యములను పోగొట్టి చర్మమును మామూలుస్థితికి మార్చును. ధీమా 1 కి రు 1.0-0.

"గుంటూరు జిల్లాకు యెడెంట్లు:-

తాడికొండ మర్రి కార్తవరావుగారు, గుంటూరు."

ఏ తేదీలో కావలెను

131

సంతానం పుట్టుకుండా 106-1

'కాంట్రా నెపిన్'

ఒక్కటే సులభమైన సురక్షితో వాయం

16 మోతాదుల ట్యాబులు 1-12-0

ట్యాబులకు ఇతర విషయములకు:-

వి. రామచంద్రారావు, 153, బ్రాడ్వే, మదరాసు-సోకోపజంటు

ది సోపల్ హైజిన్ సిండ్ కేట్

ఇతర కెమిక్లు అండ; డ్రగిస్టులవద్ద కూడ దొరుకును.

"మశికర తేజము"

సె 3

గుంటూరు జిల్లాకు గజ్జిపరము. కొనుగట్టలో పొంద గల కిక్కి నిచ్చును. సంపాదకాభ్యుదయము కల్గి అనుభవించ వలెను. చక్కను తుట్టించును. గొప్పదానితో పోలికను కల గలదు. ప్రత్యేకముగా ఇంజక్షన్ లు చేయవలెను. పొంద లనుపర్చితే కంటికి తగిలి, బంగారుతో చేయవలెను. గుండు తేలివచ్చి బాలిక జన్మ పొవను సంపాదము. డిస్కంబుల వర్ణం చూచు కొనుగట్టయ్యేముందు చూడవలెను. ధీమా 30 రు 2, 60 రు 4-5. జర్మనుకాన్యాపు యొక్క గోదావరి 80, రు 2/3

1930-వ సం. డిసెంబరు 31 అంతా.

డాక్టర్ A. S. మూర్తి, చికాకోలోసిటీ.

మహాత్మాగాంధీ జాతకము

"శ్రీ మహాత్మాగాంధీ జాతకమును పలువురు పలువిధముల వ్రాయుచుండుటచే శాస్త్రప్రమాణ యుక్తముగా కొంత నటన శ్రీవారి జాతకమును, అందలి గ్రహ ఫలితములను లిఖించుచు మన ప్రాచీన మహర్షుల మహాదాశయును దాని యుపయోగమును గోచరించి సమృద్ధిమయమైన గూడ జ్యోతిష శాస్త్రము నాదరించి పోషించి దానివలన లాభముల పొందుదురనియు జ్యోతిష విద్యార్థులు కుతూహలముతో గ్రహపరిక్షారహస్యముల గ్రహించి ఆనందించి తమ జ్యోతిషజ్ఞానమును అభివృద్ధి పొందించుకొనుటకు నవకాశమును ప్రోత్సహమును కలుగునని యెంచి యీ మహాత్ముని జాతకపరిక్షలను దిగువ వ్రాయుచున్నాము

స్వస్తి శ్రీ శుక్ల నామ సం. భాద్రపద బ. ౧౨ స్థిరవారము పౌర్ణమి కలియవారు జిల్లా గుజరాతునందు మారోత్తర యాది ఘ 56-30 విభుమియల మఖాపక్ష శత్రుచరణ సింహుగ్నమందు శ్రీమహాత్ముడు జననమొందెను. (ఈ జనన కాల ఫలికావిభుమి కల పౌర్ణమి మారోత్తరమునకని పాత కలు గ్రహింతురుగాక.) ద్వాదశి కనివారము (సినిల తారేఖ 8-వ అక్టోబరు 1869) పెరిటూసెల 18-వ తేదీ శాలివాహన శకము 1792.

	1	2	3	
12			గు	
			ని	
11		రాశి		రా
		చక్రము		ల
10	కే		చం	
		శ	బు	ర
		వ	కు	
	9	8	7	6

	కే	గు	ర	
		కు		
			చం	
గు		అంశ		
వక్రి		చక్రము		
బు	వక్రి		రా	
శ				

శ్రీ మహాత్ముని జననస్థలమునకు జననకాల కేతుమహాదశాశేషము.

సం. సె. రో. ఘ. వి. ఘ
0 6 21 19 57

ఫలితములు

శ్రీ మహాత్ముని జాతకములో ప్రస్తుతము జరుగుచున్న మహాదశాధిపతియగు రాహువుయొక్క బలాబలములు.

1. రాహువు వ్యయస్థానము కర్కాటక రాశిలో నున్నాడు.
2. ఛామగ్రహము రాహువు తానున్న రాశిలమును దాని యధిపతిఫలమునగూడ నిచ్చును.
3. వ్యయస్థానమువలన రహస్యశత్రువులు, వ్యయము, రాజసంహరణ, కారాగృహవాసము, మోక్షము, నరకము ఇత్యాది విచారణీయము. రాహువు వ్యయము దున్నంతమాత్రమున ఇందు చిప్పిన మంచి ఫలితములుగాని చెడ్డ ఫలితములుగాని చెప్పరాదు. రాహువున్న రాశి రాహువుకు అనుకూలరాశియో, ప్రతిహేలరాశియో దానినిబట్టి యు వ్యయస్థానాధిపతికి ఏ యోగములు పట్టినవో వానిని రాహువుకు చెప్పవలెను. కావున కలకరాజ, చంద్రయోగము విచారణ చేయవలెను.
4. కర్కాటక రాహువు యోగకారకడు. దక్షిణ సమప్రచర్యంతము సంచారము చేయుచును.
5. (1) వ్యయస్థానాధిపతియగు చంద్రుడు మిత్రశ్రేణియైన లగ్నమందు విప్లవభావమును పొంది స్వకీయ నవాంశము పొందుట. (2) ప.వ్య.ప్రమాధిపతి యగు శని పాద దృష్టిచే చంద్రుని చూచుట. (3) చంద్రునికి పాపకర్తృత్వము పట్టుట, (4) చంద్రుడు జీవదశలో నుండుట.

వీనివలన చంద్రునికి అధిక శుభత్వమును కించిదశుభత్వమును బట్టివి. అనగా చంద్రుడు శత్రువులవలన కించిత్తు కార్య ఆలస్యమును కారాగృహనివాసమును రాజసంహరణమును కొలది కాలము కలుగజేయును, అధిక రాజయోగము, వలకుబడి, అధిక ధనలాభము సద్వ్యయము, అజాత శత్రుత్వము, అనమా నము లేకపోవుట, సాహస కార్యములు, గొప్పపదవి, యశో వృద్ధియు, కార్యసాధన, రాజీయ, మోక్షము, ఇత్యాది ఫలముల నిచ్చును. కావున రాహుమహాదశలో నీ ఫలితములు జరుగునని స్పష్టముగా నిర్ణయించడ మయినది. ఇంక నేయంత ద్విదశలలో నిట్టి యోగాయోగములు జరుగునో నిర్ణయింపబడును.

పాపార్థముబట్టిస్తారాజయోగ భంగకారకల యంతరములలో పైన ఉదాహరించిన రాజసంహరణ, కారాగృహ నివాసము, కార్య విలంబము, మొదలగు దుష్ట ఫలితములు కలుగునని చెప్పుట శాస్త్రవాదము. అట్టి అంతర్గత రాహు మహాదశలో ఎరుసగా నేవి వచ్చునో విచారించవలెను.

ఈ రాహువులో పై నుదాహరించిన చెడు అంతరములలో మొదటిది బుధాంతరము. ఈ బుధుని బలాబలములు విచారించవలెను. ద్వితీయ లాభాధిపత్యములచే దోషియైన యీ బుధుడు భాగ్యరాజ్యాధిపతులగు కుజ శుక్రలతో కలిసికొని పాపార్థమును కలిగియుండుటచేత యోగముజేసి కార్యభంగ మొనర్చి కారాగృహనివాసము చేయించును. కావుననే బుధుని ప్రారంభమున మహాత్తరమును నుద్యమము ప్రారంభింపబడి పాపార్థగ్రహద్యయములో బుధుని అంతరములో ముందువచ్చిన రవి విదశకాలమున బుధునితో కలిసియుండిన కుజశుక్రు దశాసమయమున అనగా శ్రీ మహాత్మునికి జననాది సం 52-మా 5-రో 15- ఘ 8-9 విభుమికలకాలమున అనగా 17 మార్చి 1922 సం. రాత్రికాలమున కారాగృహవాసము ప్రాప్తించెను.

మహాదశానాథు డగు రాహువునకు నేవిధమైన పాపార్థము పట్టక స్థానాధిపతికి బట్టిన పాపార్థదోషమున నిట్టి కారాగృహవాసములు ప్రాప్తించుటచే నిట్టి దుశ్శోగము విరకాల ముండదుట కాస్త్రాసుగుము కావుననే పాపార్థము పట్టిన రాజయోగభంగకారకు డగు బుధుని యంతరము పూర్తియగువలెను కారాగృహనివాసమును పిదపవచ్చిన యేవిధ అర్థములు లేక ముందు వచ్చిన రవి విదశలో బంధనవిముక్తియోగముగల కేతు నూత్న దశాకాలమున అనగా శ్రీ మహాత్ముని జననాది సం 54- మా 4- రో 1- ఘ 7- 57 విభుమియలకు అనగా 5 ఫిబ్రవరి 1924 సం. ఉదయము గం 7-45 నిలకు మహాత్మునికి కారాగృహవిముక్తి యయ్యెను.

పాపార్థము బట్టిన గ్రహములు కొన్ని కలిసి యొకరాశిలోనే యున్న పక్షమున ఆ అన్ని గ్రహములలోను యోగ భంగకారకల అంతరములలోనే కారాగృహవాసము పట్టును. కాని యోగగ్రహముల యంతరములలో పట్ట దనుట శాస్త్రవాదము. కావుననే స్వశ్రేణియందున్న శుక్రాంతరము మహాత్మునికి స్వేచ్ఛగాను శాంతిగాను గడచెను. అట్లే ముందు వచ్చెడు జయూడగు కుజుడు సింహుగ్న జాతకుడు అధికయోగ గ్రహముగలచేతను, రాజయోగసంబంధాదులు గలవా డగుటచేతను అట్లే స్వేచ్ఛగాను, అధికయోగంబుగాను, పట్టుదలతోగూడిన కార్యదీక్షతోడను, సాహసకార్య పరంపరతోడను, నిరంతరాభివృద్ధి గల యశుచరవర్గముతోడను, రాజీలతోడను, దిగంత విశ్రాంతియైన యశస్సుతోడను, రాజ స్నేహంబులతోడను గౌరవంబులతోడను, గడచును. ఆయంతరము మహాత్మునికి జననాది సం 60- మా 6- రో 2- ఘ 19-57 విభుమికలకు అనగా 5 ఏప్రిల్ 1930 సం. మధ్యాహ్నము 12 గంటల 55 నిగ్గు ప్రారంభించును.

అంతరము రాహుమహాదశలో చంద్రాంతరము అమలులో నుండును. ఈ చంద్రుడు బుధునితరువాత కించిత్పాపార్థదోషముబట్టిర గ్రహాంతరము. అయినను రాజయోగసంబంధాదులచేత రాజయోగము కలవా డగుటచేతను, అర్థగ్రహములలో నొకటియగు రాహువు ఛామగ్రహ మగుటచేతను చంద్రాంతరము పూర్తిగా బలములేక చంద్రాంతరములో అర్థగ్రహములలో ముందు వచ్చిన రాహు విదశ చంద్రనూత్నకాలమున కలకత్తాలో బంధింపబడి వెంటనే విముక్తుడై ఒక రూపాయి జుల్కానామాత్రము పొందెను. పిదప రాజయోగలక్షణములచేత చంద్రుడు మహాత్ముని కార్యభంగమున ప్రవేశింప జేయుటకు దేశములచే బాధ్యతగల పదవిని పొందునట్లు చేయుటకు కారణమయ్యెను. కాని యీ భిదకాలమున అర్థగ్రహములలో రెండవ పాపగ్రహ మగు రవి యొక్క విదశకాలమున చంద్రనూత్నకాలము అనగా మహా

శుక్ల జననాది సం 60- మా 5- రో 5- 40-57 విభుటికలు
అనగా 9 మాస్ 1980 రాత్రి గం 9-38 మొదలు 17 మాస్
రాత్రి సదరు గంటలవఱకు కారాగృహవాసయోగ మగు గ్రహ
స్థితియై యున్నది. ముందువచ్చే కుజాంతరమునకు అట్టియోగ
ము లేకపోవుచున్న కుజాంతరములో పాపార్థముచేసి ముందు
వచ్చిన రాహువిదళలో కుజానితో సంబంధము గల గ్రహము
లో మహనగా వచ్చేది బుధనూత్మకాలము అనగా మహాత్మ్య
నికి జననాది సం 60 మా 7- రో 19- య 25- 29 విభుటి
కలు అనగా 22 మే 1980 నల్ల సాయంత్రము గం 8-6 1/2
మమలకు శుక్ల నూత్మకాలము మహాత్మ్యుని జననాది సం 60-
మా 7- రో 0- య 45-58 విభుటికలు అనగా 8 జూన్
1980 రాత్రి గం 11-15 లకు కుజనూత్మకాలము అనగా 20
జూన్ 1980 రాత్రి గం 11-30 నల్ల శ్రీ మహాత్మ్యునికి బంధన
విమోచనకాలమై యున్నది.

అన్యతాస్రములచేత యిట్టి కారాగృహవాసము తట
స్థింపనినా సాయనమాసముచేత తులామాసజాతకు దగు శ్రీ
వహాత్మ్యునికి పాశ్చాత్య సిద్ధాంతముల రీత్యా మార్చి 7 మొదలు
ఏప్రిల్ 20 తారీఖుల మధ్య ఆకస్మిక ప్రమాదకాల మగుట
చేత ఆకస్మిక ప్రమాదము కలిగి శరీరమునకు అలజడిగలిగి కాంత
తగిలి పైని చెప్పిన జూన్ 20 తారీఖువఱకు సాహసకృత్య
ముల అధికశ్రమ జెందును. ముందు పచ్చెడు కుజాంతరము
యోగాంతర మును నిర్వివాదాంశము.

శ్రీ వైష్ణవ సిద్ధాంతముసందలి గ్రంథములు

ఆచార్యసూక్తిముక్తావళి - సంబూరి	3 8 0
కేశవాచార్య విరచితము	
దివ్యచేశ మార్గదర్శిని	0 8 0
ద్రావిడ గ్రంథములు, తెలుగులిపి	
శ్రియఃపతిస్వడి - మంత్రత్రయవివరణము	0 2 0
ముదలాయించి, యిందు ఒక్కొక్క	
పదియందు విషయములు సంక్షే	0 12 0
పముగా చేర్చబడి యున్నది	
కీర్తనలైదు.	
తత్వనిరూపణమ్ - ఇది వాదికేసరి	
శ్రీ మణివాళ జీయర్ సాయిం	0 8 0
చినది.	
ఉపదేశరత్నమాల	0 4 0
వరమార్గప్రకాశము	0 6 0
తత్వపదవి	0 10 0
తత్వత్రయము - పిళ్లలోకాచార్యులచే	2 0 0
ఆర్. వేంకటేశ్వర్ అందు కో,	
ఆనంద ముద్రచాలయము, మద్రాస్.	

గవర్న మెంటునందు రిజిస్టరు చేయబడినది.

NAVAMEHARI

గనేరియా, తెలుపు, మూత్రనాళ కోగము, శరీరము
నందు ద్రావకమును పుట్టింపు తిత్తికి సంబంధించిన వ్యాధి, మల
బద్ధకము, లుకోరియా, శుక్ల స్వప్నముచే గలుగు బలహీనత వగై
రాలకు, మూత్రసంబంధమైనవ్యాధు లన్నిటికి అద్భుతనివారణి.
12 గంటలలో గుణము పూచీగా గలుగును, 48 గంటలలో పూ
ర్తిగా కుడురును. ఇతర జ్వరము లన్నియు నిరుపయోగ
మైనప్పుడు, నిరాశచెందక ఒక మోతాదు సవమేహరి పుచ్చు
కొనుడు. తరువాత దాని ఇంద్రజాలమువంటి గుణమును నమ్ము
డు. తప్పక మీ స్నేహితులకు దీనిని సిఫార్సు చేయవలెను, బుడ్డి
1-కి ధర ధృ 8. తపోత్ ఖర్చు ప్రత్యేకము.

Dr. N. K. De. Belegghata, calcutta.

కృష్ణా ఫార్మసి, బెజవాడ

శ్రీపాద. కృష్ణమూర్తి శాస్త్రిగారిచే ఆయుర్వేదవ్యాధు
లములన్నియు విరివిగా తయారుచేయబడి మునిసిపాల్టీలు,
తాలూకాలోర్లు మొదలగు గొప్ప గొప్ప సంస్థలకు సప్లయచే
యబడు సిద్ధముగా నున్నది.

10-1

స్వల్ప దర!

ఫల మధికము!!

పూర్తితృప్తి!!!

100 కి 100 గురు సంతృప్తి చెందియున్నాడు

కోకామయ్యగారి పరీక్షాదేహాత్మలు

మీరు మొదలు నుండి... (Text continues with details of the examination results and the benefits of the medicine.)

సారస్వతాంశము:-

మొదట కుజుడు కలిగి... (Text continues with details of the medicine's effects.)

శ్రీ సీతారాఘవ వైద్యశాల, మైసూరు.

ఏషియను ఇన్నూరెన్సు కంపెనీ, లిమిటెడ్.

బొంబాయి
1910 సం॥లో స్థాపితము.

ఆంధ్రదేశమున, ప్రతిజిల్లాలోను, పట్టణములోను, సమర్థులగు ఏజెంట్లు
కావలసియున్నారు. సని గ్యారంటీ చేయువానికి మంచి కమిషను లేక
జీతము లివ్వబడును. 1928-వ సంవత్సరాంతమున పాలనీదారులకు
రు. 1000 లకు రు. 36 లు లాభం పంచిపెట్టబడినది.
వ ర. మలకువివేచనాశీయును.

మేనేజరు—బ్రాంచి గుంటూరు లేక విజయనగరం.

రాజమార్గము

అరోగ్యమునకు సాభాగ్యమునకు అభ్యుదయమునకు రాజ
మార్గము

కామశాస్త్రము

ఉచితముగా తపాలాకూలితో సహావంపబడును, మీవిలాసమును
వ్రాయుడు:-
ఆ తంకని గ్రహ జౌష ధా ల య ము
26 బాజ్జే, మదరాసు.

అయిదువందల బహుమానము

వివరములకు వెంటనే వ్రాయుడు.

విద్యానగరచరిత్రము. 400 పేజీలు, ప్రతి రూ 2 0-0.

మేనేజరు, విజ్ఞానవల్లెక, అనంతపురము.

జేమ్సు పొమేడు

లె వెంక్రుకలను పోషించును.

సాంపకు సువాసన గలిగి అతినిర్మల
ముగా యుండును. బాదామి తైలము
చేర్చబడుటచేత మొదలగునకు అత్యం
తోపకారి. అన్ని పావులలో వోడు
రును. వెల 1 కి రు 0-5-0.

జేమ్సు వెర్ ప్యూమరీ కంపెనీ,

2222 గోవిందప్పనాయనిగిది, మద్రాసు.

రాజమార్గము

అరోగ్యమునకు సాభాగ్యమునకు అభ్యుదయమునకు రాజ
మార్గము

కామశాస్త్రము

ఉచితముగా తపాలాకూలితో సహావంపబడును, మీవిలాసమును
వ్రాయుడు:-
ఆ తంకని గ్రహ జౌష ధా ల య ము
26 బాజ్జే, మదరాసు.

అయిదువందల బహుమానము

వివరములకు వెంటనే వ్రాయుడు.

విద్యానగరచరిత్రము. 400 పేజీలు, ప్రతి రూ 2 0-0.

మేనేజరు, విజ్ఞానవల్లెక, అనంతపురము.

రసాయన చాయశాల

మేలైన గట్టి చాయనూలు వ్యాపారం, తూర్పువాకిలి, మధుర.

గట్టిచాయ నూతన రంగునూలు రకములు తయారుచేయడములో "ఇండియాలో" నెల్లను
మొదటివా రని మిక్కిలి ప్రఖ్యాతి చెందినవారు.

అన్ని రకములలోను పక్కారంగులు సలీసుగా చిక్కును.

ఒకపర్యాయము మా రకములను ఉపయోగించినవారు, మా రంగునూలు వినా, మరి
యితర రకములను ముట్టరు.

180

శాంపిల్ ఆర్డర్ వ్రాయించేది.

KARANCHANDHARILASS

MANUFACTURING JEWELLER

47/5 MINT STREET SOWCARPET MADRAS.

CATALOGUE FREE ON APPLICATION.

సేద్యగాని సాద

ప్రభుత్వమువారి కొక అమూల్యమగు సలహా

(యద్దనపూడి వెంకటరత్నం గారు)

అమాయకడను హిందూ శాస్త్ర గ్రంథసాయనాథుడు, దైవ సమానులని భావించు, దొరతనము వారిని సమీపించి, అనేక దైవ తన జ్ఞుడించి, ప్రభు? మా కీతికలనున్న మెన్ను, అని పృచ్ఛచేయగా, మేము చెప్పినది సాధనముగా వింటూ యుండండి. మే మాజ్ఞాపించినట్లు తూదాతప్పటండా అపరిమిత యుండండి. ... ఇది మా స్వీయాలావునని, దేశనాయకుల నాశ్రయ

నే, ఒకరకం వారంటారు. కొంచెము ముందువెను కాలాచిం చండి. దుడుంగుమని గాలనేస్తేకాదు. మాకవకాశమిచ్చి, మమ్ము లనుగూడా, కాయకేస్తుల, తంటాలు పడనీయండి. అప్పటికి, కార్యసానుకూలం కాకపోతే, టిలెటర్వత్ చెప్తామంటా రు. వీరు వదిలించే సబబుగానే కనపడుతుంది గాని, వీరికి కడు పునిండిన బేరం. తన లిండికి కట్ట నడగు కరువులేదు. కేవలం లొడుక్కొన్న వానికి భూమంతా తోలుతో కప్పబడి యన్నట్లునవించినట్లు, కీరికి, వీరి నాశ్రయింప వచ్చిన వారంతా, కూటి, నడగు కరువులేని వారవలె కన్పించుతారు. వీరికి సంవత్సర మొకరోజు కలిగిన వారిగార తీనేటప్పటికి లేనివాని కడుపు సుండుతుంది. కావున వేరు నడుపులు, ఆసు సరణీయ ములవలె ఆకర్షింప జేయవలె.

వీరి తత్వ మీదికముగా నున్నది, మరియొక రకము వారి నాశ్రయస్తే, వారేనుంటారంటే, సహజబలరా? అని సాదరముగా జేరదీసి, (వండించి) యింట్లోనుకొని పన్ను యొక జెట్టండి. ప్రభుత్వమువారు చెప్పినట్లు వింటారంటారు. అప్పటికి విసకపోతే, మమ్ములను కవునిల్లోలాని కెక్కించండి. ప్రభుత్వమును స్తంభింప జేసి, మీ కష్టములు గట్టెక్కిస్తామంటారు. ఇట్టివారు, అనిని కొంచెమో, గోష్టి ఉపపత్తి కలవారే కాని, రత్నము మారిన తర్వాత, వున్నదానిని కాస్తా త్యాగముతో వచ్చించి, చేయివారిని దానికి చింతించిన లాభము లేదని, దైర్యము చెప్పుకొని, కాలము గడుపుచుండుట వీరికి నైజము. తమూక్రియంప వచ్చినవారి నందరిని, తమవలె, తయారు కమ్మనుటయే వీరితత్వము. ఇట్టి నాయకులలో చాల మందికి కలుపుతంతటే, యేమిటో తెలియదు. నాగలియందుండు, వేరేరు అంతర్భాగముల పేర్లనున పూర్తిగా తెలియవు. వ్యవసాయదారు, సర్వకాల సర్వాసఫలయందును పడుపాట్లు, గుర్రెలిగిన వారు, బహుసకృతు. వ్యవసాయదారు వెళ్ల బోనుకొను వివిధముల సాదలు, వీరలకు సుఖోధకములు కావు. వీరెమి, నివేదించుచున్నారో, సేద్యగాడు తెలుసుకొనట సావ కాళ మరుదు. పడేభాగ లొకరకం. నివేదించబడు సంగతుల తెరగు తీసుకేరు. లేక పర్యవసానం, పైరెండింటికి సంబంధించి యుండదు.

దీని పరిణామం, యీలాగున వున్నది గదా యని, మరి యొకరకం నాయకులచెంత జేరే, వారేనుంటారంటే, మీరు యెవరు యేమి చెప్పినా విసకండి. తటస్థించిన బాధలను ఓర్పు తో సహించండి, యెండకు యెండండి. వానకు తడవండి. మానవ భూమణ తిరస్కారములు కీరీరమునకే గాని, ఆత్మకు లేవనండి. క్షుత్తిపాసలకు తాళబలక దారపుత్రాడు లేడిస్తే, పరమేశ్వరుడా! పరిపాలించు మని ప్రార్థించండి. ఈవిధంగా కొంతకాలము గడవ గలిగిరిరా, పాపం పండి, మిస్తి చక్క బడుతుంది. పాపం పండి, కాలం మూడిలేసేగాని, సేను సహితం, యెవరిని యేమియు చేయలేనని శ్రీకృష్ణ భగవానడంతటి వాడే అన్నాడంటా రీరకపు సర్వసంగపరిత్యాగులగు నాయకులు, వీటి నన్నిటిని మేళవించి చూచి, ప్రభుత్వమువారు చెప్పినట్లు విని, అజ్ఞానువర్తులమై కాలము వెళ్లబుచ్చుదామా అంటే, మిగిలేది కనుపింపదు. పోనీ కొంచెం నిదానించి ముందువెనుక లాలోచిద్దామా అంటే, తనపై అధారపడి యున్నవారల క్షుధానలము చల్లార్చగల తెరపు గలిపింపదు. పండించి యింట్లో బోనుకొని, పన్ను యొక జెట్టదామా అంటే, వున్నకాస్తా పూకుతుండేమా అనే భయం. పాపం పరివర్తమైనదాకా వేదియందుమా అనిన, అంతవరకు బొండ్లలో ప్రాణాలు వుంటాయా; వుండవా? అను సందేహము.

ఇటువంటి సందర్భము లన్నిటిని ఆలోచించి చూస్తే దుచ్చుకొని, జీవించ జూచువారల స్థితిని చక్కచక్క గలుగు

టైల్లో స్ఫురింపనున్నది. పూర్తియగు బాధ్యత వహించువా రెవరోమాడ ఇంతవరకు విదితములు లేదు.

ఒక రకంవా రంటారు భూమి సమితి స్థాపించుచుని. ఇంకొక రకంవారు జమీందారులంటూ మధ్యవర్తి యండమాడ డంటారు. వేరొక రకంవారు లాండు లాడుల అసోసియేషన్ మనస్థితిని చక్కబరువగల సాధనం అంటారు. మరొకతెగవా రంటారు, రెటేటివ్ మెంటు కమిటీ యొక్కతే మనకు గత్యం తరము. ఇంతకంటే అనువకు సాధనము కంయకాగడా జేసి వెలకినా లేదంటారు. ఒక మరొకవారు గ్రామసంచాయతి కావా లంటారు. ఇంకొక ఫిర్యా-వారు, యిరిగేషన్ పంచాయితీవోర్డులే యిహపరసాధనము లంటారు. అవల్యాండువారికి కావలసినది అగ్రికల్చరల్ అసోసియేషన్లు. లోలాండ్స్ వారికి కావలసినది టైల్ల రయితుల సంఘము. యీరెండు వుండనివోట ఫారెస్టు పంచాయతీల, పోదువ్యవసాయము బోర్డులు. ఈమధ్యనే బయట దేరింది జమీందారీ రయితు సంఘ మొకటి.

ఈవిధముగా, ఏరోజున కారోజు, యెవరో వోకరు, యేదోయొక నూతనోద్యమము నొకదానిని లేవనెత్తి, అందు లోనివారిని యిందులోనికి, యిందులోనివారిని అందులోనికి, కలుపుతూ, విడదీస్తూ, వేరపరుస్తూ, పరుగెత్తించి, లేవనెత్తి, గంతులు వేయించి, నింపొచ్చెట్టి, వంగొచ్చెట్టి, తిరుగవేసి, బోర్లవేసి, ఎత్తల పడవేసి, వల్లీలు గొట్టించి, జోకొట్టి, వారి వారి చిత్తవృత్తుల ననుసరించి అడిస్తూయుండుట నిత్యకృత్యమై నది. ఇదేమిటంటే ఇది ఒకవిధమగు ప్రజాప్రబోధ మంటారు. ఇట్టి సంఘము లనేకములు, మఖలీపుట్టి ఫుల్లలో నాడు చుండుట మనము గాంచుచున్నాము.

ఇట్టి చిద్విలాసము లన్నియు, వ్యవసాయదారులయందు చిత్తులు కట్టించుటకున, వీరిసంఘముయొక్క బలమును బహు ముఖములను దాల్చేయుట కవకరించుచున్నది గాని, వికమత్య ముగాని, క్రమశిక్షణముగాని, సర్వభౌమము గా, నెల కొల్లుట కవకరించుట లేదనుటను కాదనువా యండదు. పై చెప్పు, స్వైక్రితదేవుడు, అనోన్యకూహము, స్వాధ్యపరత్వ ము, అహంభావము మొదలగువాటి నుట్పెత్తిజేసి, సంఘదుస్థితి విమోచన కాలంకకారి యగుచున్నది.

సెటిల్ మెంటు అంటే పూరాపరిష్కారమని, నిఘంటువు బద్ధిమించుచున్నది. కాని సుప్రసిద్ధ చరిత్రకారులగు, డాక్టరు సి. డి. పీల్, బి. హెచ్. బేడెన్-పాల్, డాక్టరు ఫో, సర్ జాన్ సాటర్ఫీ, యల్ఫిన్స్టన్ మొదలగు పహుమతులు తమచే రచియింపబడిన చరిత్రలయందు, వారు చరిత్ర వ్రాయు కాలమునాటి పరిస్థితుల ననుసరించి సెటిల్మెంటు అను పదము నకు వివిధములగు వ్యాఖ్యానములు జేసియున్నారు. అప్పటిలో నైనన, పెరమెంటు సెటిల్ మెంటు, టెంపరరీ సెటిల్ మెంటు అనునవి రెండేవుండెడివి కాని, రిసెటిల్ మెంటు అను పదము ప్రత్యక్షమై యున్నట్లునవింపదు.

కావున ఒకపర్యాయము సెటిల్ మెంటు అయినతర్వాత తిరిగి పునఃపరిష్కార మేమిటి? పరిష్కారమంటేనే పూరాగా కవా! దీనికి తిరిగి పునఃపరిష్కార మేమిటి? ఇదివరకు పరిష్కారమైనది: భూమియందు, వ్యవసాయము చేసికొనువానికి గల హక్కు? లేక దున్నువానికి, పన్ను వసూలు చేసికొనువారలకు గల సంబంధ బాధ్యతయి? లేక వ్యవసాయము చేయ బడుచున్న భూమికిగల వివిధములగు స్వభావముల? వ్యవసాయ దారు, పండించిన పంటయందు ప్రభుత్వమువారి కిచ్చుకొనవలసిన రాజభాగమా? లేక, పన్ను లేదా? లేక బాపతులన్నియు నా? బాపతులన్నియు అయినయెడల, యిప్పుడు పునఃపరిష్కారము కావలయుటకు కరదల లేవి? టెంపరరీ, పెరమెంటు పదము లేనాటిని? సెటిల్ మెంటు అను పదమునకు, యిట్టి శాశ్వత ఆశాశ్వతఫలసంబంధి లనుపదము లేందుకు చేర్చబడ వలెనా? ఇట్టి పదములను చేర్చట, సెటిల్ మెంటు అనుపదము యొక్క అర్థమును సంకుచితపరుచుటకా? విపులపరుచుటకా? తోలుత, పారబాటానగ్ని, తప్పు దిద్దుకొనటకే పదములు కొనిరాబడినవా? లేక అనాదినుండి సెటిల్ మెంటు అనుపద మున కిది రెండును తోడునిడలే వెంటాడించుచుండెడివా? శాశ్వత ఫలసంబంధి కావడన వారల పుణ్యమేమి? ఆశాశ్వత ఫలసంబంధి కావడన భూము లనుభవించుచున్నవారు చేసిన పాప మేమి! ఎంతకాల మీ ఆశాశ్వత ఫలసంబంధి యొక్క అయ్యరాయము. ఇట్టి శాశ్వత, ఆశాశ్వత ఫలసంబంధి విధానము ఒక్క హిందూ దేశమందేనా! ప్రపంచమందలి యితర దేశములయందు దెప్పుటవ్రేసె గలవా! ప్రపంచమందలి యితర

దేశములం దెన్ని విధానములున్నవో, అన్నియు, యీదేశమందు లేవనవా రెవరైన గలరా! అను ఇత్యాది విషయముల యుత్పత్తి, సంధిగత అంతర్గతములను, ఫలితములను వ్యవసాయదారుల పృథ్వీమీలయందు జొన్పింపజేయుట ఆత్మంతానశ్శక్తికము.

బహునాయకత్వముచేత నై తే సేమి, స్వాధ్యపరత్వము పెచ్చు పెరుగుటవలన నై తే సేమి, మరి యితర కారణములచే నై తే సేమి, వ్యవసాయదారులలో పరస్పర వైషమ్యముల, అనోన్య కలహముల, అంతరింపక, నానాటికి పెచ్చు పెరుగు చున్న పనుమాట యథార్థమైతే కావచ్చును. పెద్ద పెద్దవిస్తీర్ణము లకు భూస్వాములై యుండియు, వ్యవసాయ మన సేమా యెరుం గనట్టియు వ్యవసాయమునం దనుభవము! లీగియుండియు, మధ్య వర్తిత్వము వహింపవలసేవచ్చినప్పుడు పక్షపాతము విడనాడలే నట్టియు తత్వములన్నీ ఒకటై, ఏకతాటిమీద నడచినసే గాని, అటుకట్టింపలేమని, భీష్మించినట్టియు, వారలపై నాధారపడి యున్నంతకాలము, యీ దేశపు వ్యవసాయదారులస్థితి సంగ్ర-రింపబడుననుకొనుట నట్టికల్ల. తన్నతాను తెలుసుకొనగలిగి నప్పుడే, తనపద్ధతికి తెరవేర్చుదునుగాని, అస్యులపై నాధారపడి యున్నంతకాలము, వ్యర్థమే యనుట తథ్యము.

సేరాలోపణకు సంబంధించిన చట్టములకు మూలాధారము, ("ప్రీపురుమల కలయిక" తదితర సీల్ చట్టము లన్నిటికిని మూలము "వ్యవసాయము" ఈ విషయము రాజనీతిజ్ఞు లంద రెరిగినదే- వ్యవసాయము లేనయెడల, రాజ్యము లేదు, వ్యవసాయదారునకు తుష్టితృప్తి లేనియెడల, రాజాప్రతిష్ఠ, ప్రతాపములు దక్కవు. ఇది లోకసీతి- ఇది మిగు గల ప్రాముఖ్యత.

ఒకప్పుడు మిమ్ములను, కృషివలు వందరు-మరియొకప్పుడు సేద్యగాడందరు. ఇంకొకప్పుడు, వ్యవసాయదారుందరు. మరియొక్కప్పుడు, రయితు అంటారు. వేరొకరికి, జమీం దారంటారు- మరికొంత కాలమునకు, జిరాఫా తీదారంటారు, కొన్ని సందర్భములలో టెనెంటు అంటారు. వేరొక సందర్భ ములో, యీ వాందా రంటారు. కార్యావసరముకొనుట అప్పుడప్పుడు, శోత్రియందారు అనికూడ కలదు. అగ్రవారందారని, హన్ బ్యాండు మాన్ అని, అక్యూ పెన్సీ రయితని, మిరాసీ దారని, కుడి వరందారని, అగ్రికల్చరిస్టు ఎప్పటి కెయ్యది ప్రస్తుతమో, ఆపదమును ప్రయోగించి, మీ గజరూప మును మరుగుపరచి, నూతనవోదాను కట్టించుట తరుజైనది. ఇటీవల కర్నూడును నూతన పద మొకటి బయల్పడెదనది. ఇట్టి వివిధము లగు బిరుదుములకు వ్యామోహపడకుడు. రాజా, రాజ్యము వ్యవసాయదారు, భూమి, ఇది మాత్రమే ఈశ్వరదత్త చులన పదములు. తదితరము లన్నియు బుద్ధుడ ప్రాయములే. మీ మనోశిశ్మయమే మీకష్టములను గట్టెక్కించు సాధనము. మీ ఆత్మబుద్ధియే మీకు ముదమొనగూర్చ గల సాధనము. మీ విచల వర్తనమే, మిమ్ముంధకార బంధురమగు అజ్ఞానమునుండి నెడల నడువగల కరడిమిక. విచక్షణతో కూడిన ఆత్మనిశ్చయమే కంటకావృతముగు మార్గముగూడా, మిమ్ములను నిరపాయము గా, నూతనిచ్చి నడుపింపగల చేపాటి కర్ర.

కావున, "కలెసంఘో బలః" అను సామెత నూతగా గొని, తదనుగుణ్యముగు సంఘము నొకదానిని నెలకొల్పి, తద్రీ త్యా, మీ కష్ట పరంపరలనా, దయామయు లగు ప్రభుత్వము వారికి, నివేదించు కొనగలిగిన ప్రజ్ఞా విశేషముల నలవడ జేసుకొన వలయునని మిమ్ములను సవినయముగా ప్రార్థించు చున్నాను.

వీరలస్థితి ఈ విధముగా నున్నది. ఇక ప్రభుత్వ పద్ధతి యేలావునదంటే, ఇటీవల వీ రీదేశమందు అమలులో జెట్టినది ప్రజాస్వామిక పరిపాలనా పద్ధతే (Demacracy) కాని రాజ్య యంత్రమును నడుపుటలో, నిరంకుశాధికార పరిపాలనా పద్ధతి (andocracy) పూర్తిగా విడనాడలేదని చెప్పవచ్చును. పాలక పాలితుల కీసంగతి తెలుసును. పూర్తిగా విడనాడక పోవుటకు గల కారణములు, పాలక వర్గమువారు కనుపరుస్తారు. విసహయింపు లంచుటవలని బాధలు, పాలితులు నిరూపిస్తారు. కాని క్రమక్రమముగా, మేమెందుకు పూర్తిగా వదిలెట్టాలని, ఒకరున, మా కెందుకు వదిలేయ గూడదనే, భావంలోనికి రెండోవారున్నా దిగుచున్నట్లునవింపక మానదు.

సంగతి సందర్భము లేట్లున్నను, యీదేశపు వ్యవ సాయదారుని స్థితిని సంగ్రహించుటలో, యేమరియుండుటకు ప్రభుత్వమువారికి అదనుకాదు- ఇందులకొక చిన్న తార్కా-ణికము కలదు ఎట్లనిన,

ఒక గ్రామమందు దొక వ్యవసాయదారుండెను. అతని కొక్కడే కుమారుడు. ఏకపుత్రుడగుటవలన, అతనిని వారలలి గారాబముతో సాకుచుండెడివారు- చిన్నవానికి చిన్ననాట నుండియు చురుకు పాలెక్కవ. కలిగియున్న కంటుబుముగుల

వలన, ఆదరించువారు మెండై, చురుకుదనము వయస్సునుదిరిస కొలదియును గడుసుదనములోనికి మారజొచ్చినది. క్రమక్రమముగా గడుసుదనము అతి గడుసుదనములోనికిమారి, తనమాట తెలురాడజూచినవారల హేతువాదములను పూర్వ పక్షము జేయు జూచుటయే యితని తత్వమైనది. ఇందువలన, యితని చర్యలవలన, కలతలు తరుచునుండెడిది గాని, యితని కుటుంబముయొక్క విశ్వరక్తము, పలుకబడిన నాధారపడ జూచిన వార లితని చర్యలను సమర్థించుటలో సహాయపడుచుండెడి వారు. ఇందువలన, వీధిలో దీని దుండగిడుతన మవ్యాపూతము గా కొనసాగుచుండెడిది.

ఇంక, యింటిలో, ఇతనినదపులో సుంచలసినవారలు. తలిదండ్రులు- తల్లికి దండన యిట్లు ముండెడిదికాదు. తండ్రికి, మందలింపులు పనికిరావు. తనయునిచర్య లిద్దరు హర్షించెడి వారుకారు. గాని, సంస్కరించుటకు వొక రవలంబించు చర్య రెండవవారికి కంటకముగా తోచెడిది. ఎట్లనగా, తనయుడు తప్పుజేసి, తల్లికంట బడినప్పుడు, తిట్లుబోయ్యెడిది. తిట్లుట, తండ్రికి యిట్లు ము లేదు గాన, వెంటనే లోపలికి వచ్చి, ట్టిలే, చెండుకొట్టిగాని, యేమిటాల్టిని, మందలించేవాడు. ఇకయెట్లుదేనా, తండ్రి కంటబడుట తటస్థించెనో, దండించుట కుద్యుంచినంతనే, తల్లి లోపలినుంచినచ్చి, ఇదేమండీ, నయానా, భయనా, చెదరించాలిగాని, వొంటిమీదమాత్రము చెబ్బ పడనియకండినమా. అని కొడుకును వెనుకకేసికొని వచ్చి లోనికి గొనిపోయ్యెడిది. ఈ విధమగు అవకాశములుండుటవలన అతని చర్యలు, యిట్టోన, బయటా, సమర్థింపబడుచుండెడివి. కొంతకాలమునకు, ఒకటి రెండు సంవత్సరములు హెచ్చుతగ్గుగా తిరుగుదు లిరువురను విగతశీవులైరి. క్రమముగా విశ్వరక్తము గూడ సన్నగిల్లినది. ఇదివరకు అతిగడుసుదన మనబడెడి, యిప్పుడు పెంకెతనమున కేర్పొనబడసాగినది. ఇదివరలో, బయట తన్ను వెనుక వేళికొనివచ్చే వారిని సహాయపడవలసినది ప్రాధేయపడినప్పటికి, మాకేమి పట్టినదనసాగిరి. అంతట కను పించినది, బాల్యార్థిలోని, అబ్బాయి గడుసుదనముయొక్క ఫలితము. సంసార నిర్వహణనుండిలి క్లిప్తతలు బోధపడినవి.

కావున చిక్కులు తటస్థించిన తర్వాత విప్లవప్రయత్నించుటకంటె, చిక్కులు రాకుండగనే ప్రవర్తించుట శ్రేయస్కరము. కలయిక కుదురక కాలము గతించుచున్నదిగా యిది యేమి యుండుట కిది యదన కాదు. ప్రస్తుతద్వంద్వకు మందు కాశ్వతఫలములూ యతీవిధానావలంబనమే.

(Please vide Her Majesty's Govt's Revenue Despatch No. 14 dated 9-7-1862 which was published at page 2889 of the Calcutta Gazettee on 16-8-1862)

దీనినే 29-7-1917 సంవత్సరము ఆంధ్ర దినపత్రికలో తెంపారకి తెలియమెంటు అను కిరీకక్రీడ నాచే వ్రాయబడి ప్రచురింపబడిన వ్యాసమునందు దీనిని బొందుపరచియున్నాను. ఓం కాంతి శ్యాంతి: తదననగణముగా వ్యవహరించుటయే నా సలహా.

తూర్పుగోదావరిజిల్లా శాసనసభ ఎన్నిక

అదేపల్లి హరిశ్చంద్రుడుగారి వందనములు

మార్చి 19-వ తేదీన మన జిల్లా శాసనసభ అభ్యర్థుల

వోట్ల లెక్కపెట్టగా.

నాకు 6558

పోకల గోవిందరావు నాయుడుగారికి 5604

చల్లా సుబ్బారావుగారికి 4920

గౌత వరహాలయ్యగారికి 4580

వచ్చినవి.

నాయుడు అభిమానముచి ఎన్నికలో ప్రథమస్థానమి

చ్చి నా విజయమునకు తోడ్పడిన జిల్లా వోట్లకు సాహాయ్యము చేసిన మిత్రులకు అనేక హృదయపూర్వక వందనము లర్పించుచున్నాను.

ఈ కొద్దికాలములో పల్లెటూరి లభివృద్ధిలోనే దేశ మోక్షమున్నదనేలక్ష్యము మరువక దేశమునకు రైతు వెన్నెమక గాన రైతు లభివృద్ధికి పాటుపడ ప్రయత్నించెదనని మనవిచేయుచున్నాను. జిల్లా సమగ్రము రైతులు యిబ్బందులు ఎప్పుటి కప్పుడు నాకు తెలియచేసే శను మీ నేవకుడని జ్ఞాపికి దెచ్చుచునే నేవచేయించుకొనట వెనుదీయవద్దనే ప్రార్థించుచున్నాను. శాసన సభకు వెంటనే వెళ్ల వలసివచ్చుటచే స్వయంగా మీ యందరకు వందనము లంబించేను నీలు లేకపోయినందుకు మన్నింతురు గాక.

ఆంధ్ర బ్యాంకు లిమిటెడ్,

స్థాపితం 1923 సం॥ రం.

బంధరు

త్ర్యగలో ప్రారంభింపనన్న మా హైదరాబాదు బ్రాంచికి అక్బాం తెంటుగా పనిచేయుటకు, అనుభవముగల ఒక యువకుడు కావలెను. దరఖాస్తు దారులు, వారివారి వివరము, యోగ్యతలు, ప్రస్తుత జీతం, వారికి నువ్వోగ్యమివ్వబడిన యడల యెంతకాలములో చేరగలరో, వారికి హిందూస్థానీ వచ్చునేమో తెలుపవలెను.

యోగ్యతనుబట్టి రు 100 ల వరకు జీతము యివ్వబడును.

బ్యాంకులలో అనుభవము లేనివారు దరఖాస్తులు పంపనక్కరలేదు. దరఖాస్తులు 1930 యేప్రియల్ 8 వ తేదీ లోపుగ యాదినవ సంతకము చేసినవారికి చేరవలెను.

దో. శో. శాస్త్రి, యం. ప. కైటరీ.

తూర్పుకృష్ణాజిల్లా కాంగ్రెస్ సంఘము-బందరు

1930 సం॥ మార్చి 1 వ తేదీ మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు డాక్టరు పట్టాభిసేతారాయయ్యగారి యింటవద్ద జరిగిన తూర్పు కృష్ణాజిల్లా కాంగ్రెస్ సంఘ సాధారణసభలో యీ దినవ తీర్మానము ఏకగ్రీవముగా ఆమోదించబడినది. దీనిని సమావేశ కర్తలందరూ కాంగ్రెస్ ఫర్ములును వెంటనే ఆయాదినవ కను పరచిన యెన్నికలు జరుగు ఫలములకు వెల్లి ఎన్నికలు జరిపించుకొరిక.

తీర్మానము

జిల్లా కాంగ్రెస్ సంఘమునకు ఫిర్యాలునుండి యెన్న కొనబడవలసిన ప్రతినిధులను యీక్రింది తప్పిల్ ప్రకారము ఫిర్యాగు అయిదుగురు మార్చి 20-31-30 తేదీ మధ్యాహ్నము 4 గంటలకు ఎన్నుకొని వారిపేర్లను వెంటనే జిల్లాకాంగ్రెస్ సంఘ అఫీసుకు పంపవలయును.

ఫిర్యా.	ఎన్నికస్థలము.	సమావేశకర్త.
బందరుపట్టణం ఫిర్యా.	చర్ఖాసంఘము	పెనుమర్తి లక్ష్మీపతి కాశ్రిగారు
బందరు	పెడన	తుర్లపాటిహనుమంత రావుగారు
వడ్లమన్నాడు	మక్తొల్లు కాంగ్రె	సుసంఘ అఫీసు సమైట అక్కయ్య గారు
గుడవాడ పట్టణం	కమ్మవారిపర్రం కామూరి చినవెంకట దాసయ్యగారు	
గుడివాడ	వెంట్రప్రగడ	బోయపాటి వెంకట కృష్ణారావుగారు
ముడినేపల్లి	వంకెనవద్ద	కామరాజు శోభ నాచులుగారు
గుడ్లవల్లేరు	కాతవరం రామా లయంవద్ద	తాల్లూరి దుర్గాప్ర సాదరావుగారు
కపిలేశ్వరపురం	కపిలేశ్వరపురం	కొల్లిపర నూరయ్య గారు
అంగలూరు	అంగలూరు నేత యెక్కేని నూర్య పరిశ్రమాలయం	నారాయణగారు
పామర్రు	పామర్రుపర్రం	అత్తూరి నాగేశ్వర రావుగారు
నందివాడ	లైబ్రరీవద్ద	పూనూరి వెంకా రెడ్డిగారు
కైకలూరు	కైకలూరు కల్లు	వల్లంపల్లి నాగ భూషణంగారు
కలిదిండి	కలిదిండి రామాలయం	
పెదగొన్నూరు	వడాలి కాంగ్రెస్	పరిమి వెంకట సంఘము పిచ్చయ్యగారు
మండవల్లి	వైరవపల్లింగ్రామ	తాడికొండ కిర కాంగ్రెస్ సంఘం భద్రయ్యగారు
అవనిగడ్డ	ఎడ్లవద్దవోలు గొల్లపూడివలపతిరావుగారు	
నాగాయలంక	రిడింగరూము	కొతారు కంటంబ రావుగారు
కోడూరు	కోడూరుపాటి శివరామయ్య మట్నూరి గారి చావడి	లక్ష్మీకాంతయ్యగారు
చల్లపల్లి	రవాచారి బంగళా	గొర్రపాటి వెంకట సుబ్బయ్యగారు
కాజ	భట్లపెనుమర్తి	సత్రంలో కామినేని వెంకటప్పయ్యగారు
చినపాండ్రాక		
బంటుపల్లి		

ప్రభుల హనుమంతరావు,

కార్యదర్శిగాను,

తూర్పు కృష్ణాజిల్లా కాంగ్రెస్ సంఘం, బందరు.

శివాజీమహారాజు జయంతి ఉత్సవము

(స్వకీయవిలేఖరి)

రాజమండ్రిలో బహిరంగసభ

రాజమండ్రి ప్రజలము; మార్చి 19:-ఆంధ్ర చారిత్రక పరిశోధకమండలి ది జ్యూరీలి వైబ్రీ అండ్ రీడింగ్ రూము వారి యాజమాన్యమున మహారాష్ట్ర రాజ్యసంస్థాపకుడు శత్ర పతి శివాజీమహారాజు జులై 20 వ జయంతి ఉత్సవ సం దర్శమున 17-8-30 తారీఖున పురమండరములో బహిరంగసభ జరిగెను. ఈ సభకు ప్రెసిడెంట్ సయిబజ్జీకా రస ప్రయ్యత టి. భుజంగరావు బి. ఏ. టి. యచ్. గారు అధ్యక్షత వహించిరి. మి రాల శ్రీ ఆడవి శంకరరావుగారు ఉపన్యసించుచు మహారాష్ట్ర సామ్రాజ్య నిర్మాణములో ఆంగ్లము అనేకవిధముల తోడ్పడిరని తెలిపిరి. కలభేనసులవలన శివాజీ మహారాజు నిర్మాణముచేసిన సామ్రాజ్యము అంతమొంద లేదనిరి. తరువాత శ్రీమతి పులవర్తి కమలాదేవిగారు మాటలాడుచు శివాజీ మహారాజయొక్క భవారి పూజనగూర్చి ప్ల ప్రముగా మాటలాడిరి. పిమ్మట భావరాజు వేంకట కృష్ణారావుగారు ఉపన్యసించుచు శివాజీ మహారాజయొక్క సినిలు మిలిటరీ ఏర్పాటులను గూర్చి ముచ్చటించిరి. తరువాత చాళి హనుమంతరావుగారు మాటలాడిరి. భారతదేశములో గొప్ప సామ్రాజ్యమును స్థాపించినవారి లో శివాజీ మహారాజు ప్రముఖుడనియు హిందూమతోద్ధారకు డనియు నుడిపిరి. డా. చిలకమర్తి లక్ష్మీనరసింహుగారు పిమ్మట ఉపన్యసించిరి. ఆఫ్ జెల్ ఖానుమ శివాజీ మహారాజు సంపద ఉదంతమును గూర్చి ముచ్చటించుచు శివాజీ మహారాజు సామ్రాజ్యరక్షణము కొరకు ఆ భూరచక్రకృత్యమును చేసెనేనాని స్వలభముకొరకు కాదని నడిపిరి. తరువాత మి రాల శ్రీ రాళ్లబండి సుబ్బారావుగారు మాటలాడిరి. మహారాష్ట్ర చరిత్రముగూర్చి ఇంకను చాల పరిశోధన అవసర మన్నదనియు యీ విషయమునుగూర్చి చాలా క్రేగ్ లేసికొనవలసి యన్న దనియు నుడిపిరి. సభకు ముగించుచు అధ్యక్షులు శివాజీమహారాజునుగూర్చి కొన్ని నిందలు ప్రచారములో నున్నవియు, నాటిని నమ్మరాదనియు నుడిపిరి. అంత వందనములతో సభ ముగిసెను.

సత్యాగ్రహచరిత్ర

గ్రంథకర్త శ్రీయుత దిగవిల్లి వెంకటరెడ్డిరావుగారు

ఈ గ్రంథరాజమును కృష్ణాజిల్లాలో నందుకొంటిమి సత్యాగ్రహ సమరారంభ సుముహూర్తమునం దీగ్రంథము శ్రీయుతులు ముచాళ వేంకటసుబ్బారావు, బి. ఏ. టి. ఎల్. డాక్టరు ఘంటసాల సీతారామశర్మ ఎల్. సి. పి. పి. డి. డి. డి. డి. పల్లి వేంకటప్పయ్య ఎం. ఏ. టి. ఎల్. గార్లచే వెబనాడలో ప్రకటింపబడినది. దీని వెల నాలుగణాలు. ఇందు 16 పేజీలు గలవు. గాంధీమహాత్మునిచే చేయబడిన సత్యాగ్రహ నిర్వచనము, దక్షిణాఫ్రికా సత్యాగ్రహము, అమరావతివాడు, చంపరాన్, కెయిరా సత్యాగ్రహములు, రోటు కాసనసత్యాగ్రహము, సహాయనిరాకరణము, బాగ్దాద్ సత్యాగ్రహము, ఇతర సత్యాగ్రహములు రాజప్రతినిధికి యీనెల 2 వ తేదీని మహాత్ముడు పంపిన లేఖ అందులకు ప్రభుత్వమువారు 7 వ తేదీని మహాత్ము నకు వ్రాసినవాలు మున్నగువిషయము లిందుగలవు. ఇది కడు సులభమగు వైలిలో నాంగ్రమున వందనముగా వ్రాయబడినది. ఇది ఆంగ్లంబందరును ముఖ్యముగా నందువలసినది.

NOTICE.

PRODDATUR ELECTRIC LICENSE 1930.

Messrs. Chari & Chari Ltd., of 27, Poonamallee High Road, Vepery, Madras having made application to the Government of Madras, for the grant of license for the supply of electrical energy in and near Proddatur, under the conditions set forth in the Draft License below:—

Notice is hereby given that any local authority, Company or person desirous of making any representation in respect of this application may do so by letter addressed to the Secretary to Government in the Public Works Department, Madras, within three months from the date of this notification.

Copies of the Draft License and copies of the maps referred to therein may be inspected at the undermentioned offices.

- (i) The Office of the Taluk Board Proddatur.
- (ii) The Office of the Municipal Council Proddatur.
- (iii) The Office of the Applicants at 27, Poonamallee High Road, Vepery, Madras from whom copies of the Draft Licenses may be purchased at a cost of Annas 4 each.

CHARI & CHARI Ltd., MADRAS DRAFT LICENSE PRODDATUR

The Proddatur Electric License 1930.
LICENSE FOR THE SUPPLY OF ELECTRIC
ENERGY GRANTED BY THE GOVERNMENT
OF MADRAS UNDER THE INDIAN
ELECTRICITY ACT 1910

LICENSE

License is hereby granted to Chari & Chari Ltd., to supply Electrical Energy in the area with the powers and upon terms and conditions all specified below:—

1. *Short title.*—This license may be cited as "Proddatur Electric License 1930."

2. *Interpretation.*—This license is to be read and construed as subject in all respects to the provisions of Indian Electricity Act 1910, with the statutory modifications thereof and to the rules thereunder, and the several words, terms and expressions, to which meanings are assigned by the Act or any statutory modifications thereof or by the rules thereunder or the General Clauses Act 1897, shall have in this license and the annexures thereto the same respective meanings provided that in this license.

- (i) The expression "The Act" shall mean the Indian Electricity Act 1910, with the statutory modifications thereof;
- (ii) The expression "The Licensees" shall mean and include Chari & Chari Ltd., Madras, and their permitted assigns.
- (iii) The expression "First Annexure," "Second Annexure," "Third Annexure" and "Fourth Annexure" shall mean the first, second, third and fourth annexure to this license respectively.
- (iv) The expression "Deposited Map," shall mean the plan of the area of supply hereinafter specified, which has been deposited with the Government of Madras in pursuance of the rules under the Act, and which plan is signed for the purpose of identification by the Secretary to the Government of Madras in the Public Works Department and by the applicants, Chari & Chari Ltd., Madras.
- (v) The expression "Unit" shall mean the quantity of energy contained in a current of one thousand amperes flowing under an electromotive force of one volt during one hour.
- (vi) The expression "Load Factor" shall mean the ratio or percentage of the average quantity per hour to the maximum quantity per hour of energy supplied in any month.

3. *Commencement of License.*—The date of notification by the Government of Madras in the Fort St. George's Gazette, that this license

has been granted is in this license referred to as "The Commencement of the License".

4. *Security.*—(a) The period within which under clause 1 (a) of the Schedule to the Act, the licensees shall show that they are in a position fully and efficiently to discharge the duties and obligations imposed upon them by this license throughout the area of supply shall, unless otherwise ordered by the Government of Madras, be two years from the commencement of the license.

(b) The period within which under clause 1 (b) of the Schedule to the act, the licensees shall deposit security and the sum so to be deposited shall, unless otherwise ordered by the Government of Madras, be nine months and rupees three thousand respectively.

5. *Area of supply.*—The area within which the supply of electric energy is authorized by this license is the whole of the area contained within the Municipal limits of Proddatur and more particularly delineated in the deposited map by yellow line enclosing the said area.

6. *Purpose of supply.*—Subject to the provisions of this license and the Act and the rules there under, the licensees shall be entitled during the continuance of this license to supply energy within the area of supply for all purposes except in bulk. Provided that the licensees shall not be under any obligation under Section 22 of the Act to supply more energy than is consistent with their obligation to maintain a constant supply to consumers, due regard being had to the licensees' load factor.

Provided that no supply of energy shall be commenced to be given by the licensees to owners or occupiers of private premises until the Government of Madras have approved the form of requisition to be made by the owners or occupiers for such supply of energy and also the form of written contract or agreement with the licensees to take a supply of energy, which is to be executed or entered into by owners or occupiers and until the Government of Madras have also approved the amounts of all miscellaneous charges incidental to or in connection with such supply and which the licensees propose to make against the owners or occupiers.

7. *Systems of supply.*—The systems of supply to be adopted for the supply of electric energy under this license are the following:—

1. Medium pressure Direct Current, three wire system with 440 volts between outers and 200 volts between any outer and the neutral wire.

Provided always that it shall be lawful for the Government from time to time to issue, with due regard to the expense involved and to the effect upon the commercial prospects of the undertaking, regulations dealing with the above system of supply or to authorize other systems of supply to be adopted for the purpose of this license.

Provided also that the licensees may, from time to time, with the previous consent in writing of the Government of Madras and subject to such limitations and conditions as may be prescribed by the Government, adopt any other system of supply for the purpose of this license.

2. (a) The feeders, distributing mains and service lines may be overhead or underground in whole or in part and shall be erected, constructed and maintained by the licensees in strict conformity with the Act and the rules thereunder.

Provided that nothing in this license shall authorize the licensees to use overhead mains at any higher pressures than medium pressure without the sanction in writing of the Government of Madras in each case and subject to any conditions or limitations which the Government of Madras may prescribe.

Provided also that no conductor of an aerial line erected in, over, along or across any of the streets mentioned in clause 1 of the third annexure hereto or in any other streets which may at any time hereafter be named in writing

by the Government of Madras shall be at a less height from the ground than 25 feet.

Provided further that in the streets mentioned in clause 2 of the third annexure hereto or in any other streets which may at any time hereafter be named in writing by the Government of Madras, all electric lines shall be laid underground.

(b) For the purpose of Rule 61 of the Indian Electricity Rules 1922 the maximum wind pressure shall be taken as 20 lbs. per sq. foot.

8. *Compulsory Works.*—(a) The licensees shall lay down suitable and sufficient distributing mains and execute works to the satisfaction of the Government of Madras for the purpose of supplying electrical energy throughout such streets or parts of streets as are mentioned in the first annexure and as indicated in Red on the deposited map. In the case of difference between the description in the first annexure and as indicated in the deposited map, the latter shall prevail. The licensees shall commence to execute the works above said within 15 months from the commencement of the license and shall complete the name within three years thereof.

(b) If the licensees fail to comply with the above provisions or should in the opinion of the Government of Madras the progress made during any portion of the said three years be unsatisfactory, the license may be revoked.

(c) The licensees shall submit reports every six months from the commencement of this license until the completion of the compulsory works specifying all steps taken and the progress made in carrying into effect this license.

(d) The licensees shall, subject to the first provision to clause 6 of this license, supply all the energy demanded by the Municipal Council of Proddatur.

9. *Generating Station.*—Shall be within or near the area of supply.

10. *Breaking up of the streets and railways and crossing of waterways.*—(a) The licensees are hereby specially authorized to open and break up the soil and pavement of the streets whether or not repairable by the Government of Madras or by the local authority and mentioned in the second annexure to this license and also the Railways or parts of Railways mentioned in the said annexure so far only as concerns level crossings road over bridges and parts of the railways running along the highway.

(b) The length of the trenches to be opened on any streets at any one time and the period for which they may remain open shall be determined from time to time by the Government of Madras or the local authority by which such streets are repairable. When any street is crossed not more than half the width of such street shall, without the specific authority in writing of the Government of Madras or local authority as aforesaid, be closed for traffic.

(c) The licensees are further authorized to cross all rivers, streams or irrigation channels within the area of supply in accordance with such conditions as the Government may impose.

11. *Limits of prices to be charged in respect of the supply of energy.*—The price to be charged by the licensees for energy supplied by them shall not exceed those stated in that behalf in the fourth annexure or in the case of a method of charge approved by the Government of Madras in accordance with clause 10 of the Schedule to the Act, such maxima as the Government of Madras may fix on approving the method. Nevertheless, the licensees may enter into special contracts subject to sections 22 and

23 of the Act' for the supply of energy; and where the energy supplied is unmetered, may charge a fixed sum per lamp per month.

12. *Purchase of undertaken*—(a) The option of purchase given by section 7 sub-section 1 of the Act shall first be exercisable at the expiration of 50 years from the commencement of this license and on the expiration of every subsequent period of twenty years during the continuance of this license. The percentage of the value to be determined in accordance with and for the purpose of sub-section 1 of section 7 of the Act of all lands, buildings, works material and plants of the licensees therein mentioned to be added under the second provision of the sub-section to such value on account of compulsory purchase shall be twenty per cent.

(b) In accordance with section 3, sub-section 2, clause (d) (II) of the Act, it is hereby expressly declared that the generating station belonging to the licensees and to be used in connection with the undertaking shall form part of the undertaking for the purpose of purchase under section 5 or section 7 of the Act.

13. *Exception from the Schedule to the Act*—In pursuance of section 3 sub-section (2) clause (f) of the Act, it is hereby expressly declared that Clause IX of the Schedule to the act shall be excepted from incorporation in this license.

Clause X (I) shall not apply in the case of unmetered consumers who are charged a fixed sum per lamp per month.

14. *Assignment of License*—At any time after the commencement of this license, the licensees may, with the previous consent in writing of the Government of Madras, assign the license or transfer the whole of the undertaking in respect of which this license is granted including all lands, buildings, works materials and plant of the licensees to a company formed or to be formed and registered in British India in accordance with the law in force in British India or in England under the English Companies Act having authority to take over the license and the said undertaking as the case may be and to exercise the powers and perform the obligations given to or imposed on the licensees under this license and the act and the rules made under the act and on such assignment or transfer the rights, powers and authorities, obligations and liabilities of the licensees shall be exercised by and shall attach to such company formed or to be formed as aforesaid.

15. *Revocation*—If the licensees fail to comply with the provisions of any of the clauses hereof, the license may be revoked.

FIRST ANNEXURE Compulsory Works

List of streets or part of streets in which the licensees are to lay down suitable and sufficient feeders and distributing mains for the purpose of supply of electrical energy.

1. Bazaar Street.
2. Narayana Rangia Choultry Street.
3. Seshugari Street.
4. Part of Gouramma Kotha Street.
5. Part of Modamedapalli Street
6. Kothapetta Street.
7. Old Taluq Office Street.
8. Gangamma Temple Street.
9. Durga Bazaar Street.
10. Sundarachari Street.
11. Kothakotla Street.
12. Police Line Street to about the end of Rameswaram Extensions.

SECOND ANNEXURE

Breaking of Streets and Railways

List of streets not repairable by the Government of Madras or by a local authority and of railways which may be broken up in pursuance of the special powers granted by this license.

Nil.

THIRD ANNEXURE Electric Lines

CLAUSE 1.

Overhead Lines—List of streets or parts of Streets wherein the conductors of aerial

lines are to be erected at a height not less than twenty-five feet from the ground.

Nil.

CLAUSE 2.

Underground Lines—List of streets or parts of streets wherein all electric lines shall be laid underground.

Nil.

FOURTH ANNEXURE Maximum Charges

Clause 1.—Where the licensees charge any consumer by the actual quantity of energy supplied to him, they shall be entitled to charge him at the following rates, excluding meter rentals:—

(a) For lights or fans, or light and fan a uniform rate of annas eight per unit subject to a minimum monthly charge of rupees three.

(b) For other purposes than lighting and fan and subject to a monthly minimum charges of ten rupees, per kilowatt.

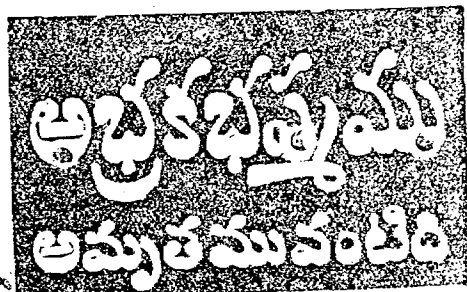
i. For the first thousand units at four annas per unit.

ii. For the second thousand units at three annas and six pies per unit.

iii. And for any further quantity at three annas per unit.

(c) For all energy required by the Municipal authorities at a rate of annas four per unit.

(d) The rental to be levied per meter shall not exceed annas eight per month for a single phase meter or rupee one pre month for a poly phase meter.

శ్రీ మత్స్యలక్ష్మణమన శయనచేయబడినది బహు మాత్రమున, వేడిని, దగ్గును, తుయను, బోగొట్టును, కాలా మనంబందు చక్కెరను మాయముచేయును. శరీరమునకు మంచి దార్ద్రమునిచ్చి, రక్తశుద్ధినిజేయును. అనుపానవిశేషములచే నన్నివ్యాధుల గురుత్వము అనేకమంది వాడి మెచ్చి యున్నాడు. సంపూర్ణవివరములకు వెంటనే వ్రాయుడు. 100 మొదలు 300 వరకు పుటములు జేయబడిన రకములగులపు.

300 పుటములు తు 1-కి రు. 5

ఆర్డరసాయనశాల, ముక్త్యాల, (కృష్ణా)

కావలెను

అమెరికాదేశపు గార్ లెండు పెట్రోలియం కంపెనీ వారి కిరసనాయిలు, పెట్రోలు నమ్ముటకు గౌరవముగల జిల్లా ఏజంట్లు సబ్ ఏజంట్లు కావలయును. నగదు ధరావతుగాని లేక ధనవంతుని బామినగాని యివ్వగలవారు మాత్రమే, "జమిందారు గారు" ఆఫ్ సరసారాపుటేట, మకాం, గుంటూరు అనివాసి తెలిసికొనవలయును.

ఆంధ్రదిన పత్రిక

ఆంధ్ర దినపత్రిక	పాఠశాలవారికి	చెన్నపట్నమువారికి
సంవత్సరమునకు	24 0 0	20 0 0
అర్ధసంవత్సరమునకు	12 0 0	10 0 0
మాసమునకు	6 4 0	5 4 0
మాసమునకు	2 2 0	1 12 0

వార పత్రిక

వారపత్రికకు సంవత్సరమునకు రు. 4 0 0
వారపత్రిక సంవత్సరమునకు రు. 4 0 0
మేనేజరు, "ఆంధ్రపత్రిక"

చెన్న పురి బజారు ధరలు

1930 సం: మార్చి 21-వ తేదీ శుక్రవారము

1. ధాన్యములు

నియ్యములు

బియ్యము లెనాటిది ,, క 45 కలది రు	12 8 0	18 4 0
నెల్లూరిది ,, డిబ్ 42	13 8 0	14 0 0
కీర్తి ,, డిబ్ 43	16 0 0	17 0 0
రానలు రా. 164 బస్తా 1-3	8 0 0	8 12 0
శుభ్రము ,,	19 0 0	20 0 0

2. ధాన్యము పప్పులు

కందులు బస్తా 1-3 ర 205	12 12 0	14 0 0
నవగలు ,, డిబ్	16 0 0	17 0 0
తెనలు ,, డిబ్	14 0 0	16 0 0
బినుములు ,, డిబ్	17 8 0	18 0 0
బినుములు ,, 198	7 4 0	8 0 0

3. నూనెపప్పులు

శుభ్రమునాన కా 1-3	110 0 0	118 0 0
నెయ్యము ను 1-3	14 0 0	19 0 0
బేదనెనెనాన కా 1-3	40 0 0	41-0-0
బేదనెనెనాన నానాన కా 1-3	46.95	బినుకానాన 90
అమడము కా 1-3	92 0 0	95 0 0

4. చిల్లరపప్పులు

కాయకనుపు కా 1-3	100 0 0	108 0 0
కాయకనుపు ,,	60 0 0	65 0 0
విరవకాయలు (గుంటూరుది) కా 1-3	98 0 0	109 0 0
ధనియాలు ,, కా 1-3	28 0 0	38 4 0
గుంటూరుపాయకట్టు నీటిమందు ములుగు 1-3 రు	40 45	
శెల్లము కా 1-3	28 0 0	49 0 0
అపారాచక్కెర బస్తా 1-3	25 3 0	25 6 0
వింకనందు కా 1-3	28 0 0	38 0 0

5. ధాన్యము

కట్టారకం కా 1-3	80 0 0	81 0 0
చిరుకం ,,	24 0 0	30 0 0
రత్నండు ,,	24 0 0	30 0 0

6. నూనెలు

నెం 20 పెన్సి సింహాయానె	రు	6 5 0
నెం 6 ,, కటారి		3 10 0
నెం 24 ,, బానీ		5 4 3
నెం 40 బాబ్బురు 10 బా		9 6 0
నెం 20 క్ల రట్టలేడి		6 1 0
నెం 40 రాబీ		8 5 0
నెం 4 పెన్సి బునీడు		3 4 0
44 నాంజో		4 12 0

7. టోపాములు

నెండి 100 కులం 1-3	రు 55 12 0	59 6 0
అంనాడు కులం 1-3	21 18 0	22 0 0
కవరకు 1-3		18 18 3
ఇత్తడి కా 1-3	241 0 0	243-0-0
రాగి కా 1-3	827-0-0	830-0-0

8. రవిగులది

అతిమెలు క్విట్టరులూడు అతిజరయిక్ సేవహమాద్యు		
,, నీలిరంగు 1 రతి		0 10 0
,, 14 రతులు		1 10 6
,, 28 రతులు		1 0 9
,, 55 రతులు		1 8 0
,, 1 అందరు		1 8 6
కన్నులుపాస్తాకొల్-జ్ లెవ్ అనగా (బిల్క్రి-రెడ్డు)		8 4 0
కాంగ్ 3 ది		1 0 0
2మ 4		1 2 0

డాక్టరు గంగాధరముగారికి ఆల్బాహారవిందు

11.3-30 మంగళవారమునాడు మద్రాసువాసియగు, పుమాడు అరసంనాథరమల క్రిందట విజేతల కేసి ఆమెకా, జర్మనీదేశములయందు ఇంజనీరింగు శాఖయందు విద్యనభ్యసించి పెక్కు డిగ్రీలను పొంది, మనకు పారిశ్రామిక విషయములందు పరిశోధనపట్టి నీటియొక్క పనిని కర్మాచేయు సూక్ష్మయంత్రము నొకదానిని కనిపెట్టి బ్లూస్కో (మూస్కో) విశ్వవిద్యాలయమునందు ఉత్తమ పుష్కల డాక్టర్ అఫ్ ఇంజనీరింగ్ పట్టమును పొంది కొలకొలము క్రిందటనే స్వగ్రామమున కేతెంచిన గోసులపాటి గంగాధరముగారి గౌరవాధ్యమై కమ్మచూచుచున సంఘమువారు ఆల్బాహార విందుసలిసిరి.

ఈ సంవత్సరమున ఆతిథియొక్క భంధువులను స్నేహితులను పలుకొట్టుమండి చాలయందీ వచ్చియుండిరి. ప్రారంభమున ఆతిథిని మధ్యనడుకొని ఛాయాపటము తీయబడెను. ఆల్బాహారములైన తరువాత సాయంత్రము 6 ఘంటలకు పెదపాటెం వాస్తవ్యులైన మ-రా-రా-శ్రీ పునుంబాక శీతారామయ్యగారి ఆధిపత్యమున నొకభజనగెను. ప్రార్థనాసంతకము కమ్మచూచుచున సంఘమువారు ఆతిథికి స్వాగతప్రత మర్పించిరి.

డా॥ జి. గంగాధరం గారు, బి. ఇ. ఎం. ఎస్. సి.
ఎ. ఎం. ఎస్. జి. (మ్యూనిచి)

తదుపరి గంగాధరముగారు తాము స్వదేశమునందీ మరల తిరిగి వచ్చుచున్న తమ భవభవములను, తాము పడినోష్టములను వివరించుచు గాల్గించి సభకుల నానంద నిమగ్నలచేసిరి. ప్రాంతపులు పారిశ్రామికవిద్యయందు వెనుకబడియున్నారనియు, ఆ విద్యయందు ముందంజవేయుచున్న పాశ్చాత్యులు యితరదేశములను కులభముగా వశపట నుకొని పరిపాలించుచున్నారనియు, పారిశ్రామికవిద్య ఆమెకా, జర్మనీదేశములందు బాగుగా వ్యాపించినదనియు చెప్పిరి. బుట్టియు తాము తమ భవిష్యత్ శీవమును దేశక్షేమముకొఱకై వినియోగించెదననియు, తనజీవితవర్యంతయు లోకనీకము 20 మంది గొప్ప యింజనీర్లను తయారుచేయ నిశ్చయించినట్లును చెప్పి తమ నిరుపమాన త్యాగబుద్ధి గనుపటచిరి.

తదుపరి మ. రా. రా. శ్రీ అంచె శివయ్యచౌదరి, బలిజేపల్లి రామశాస్త్రి, బొల్లు రాఘవయ్య, పుకుంబాక కృష్ణయ్య, ప్రభుల వెంకట్రామయ్య, కొంగర వెంకయ్యగారును మేల్చెక్క వెంకటేశ్వర్లుగారును, దూదిపండ్ల వెంకయ్యగారు, ఆతిథియొక్క గుణగుణములను బోగడి, డాక్టరుగారిని తమజీవితమున దేశమాత సేవయందే వినియోగించవలెనని ఉద్బోధించిరి. అంచె శివయ్యగారు ఆతిథిని గాంధీగారు కోరిన "రాటును" కనిపెట్టులెననని కోరిరి. ఆతిథియు ప్రయత్నించెదనని చెప్పిరి.

అగ్రభటులు తమ ముడిపలుకులలో నాటి ఆతిథి సత్కారము ఒక సంఘమునకే చెందినది కాదనియు, డాక్టరుగారి యాగమనము ఆంధ్రభూమిని నూనెకు మనియు, ప్రస్తుత దేశస్థితి చాలకష్టముగా నున్నదనియు, ప్రజలు సాంఘిక ద్వేషములకు తాపీయక, దేశక్షేమముకొఱకై పాటుబడవలె ననియు హితవోసగి తమ సహజ హృదుమధురవాక్కులచే సభ్యులను సుమారు 30 నిమిషము లానందనిమగ్నల చేసి సభను ముగించిరి.

పేరుకల పూడి, ది 14-3-30 (ఒక విలేఖరి)

జోసెఫ్ ఎం. థామసుగారు

ఆమెకా బాలగోలులసంఘము డిప్యూటీ కమిషనరు 1929 జూలైలో బయలుదేరి ఏడాదిపాటు వైసికిలపై ప్రపంచయాత్రచేయుచున్నార. 24 ఏండ్లు నయస్స. ఇంగ్లాండు ప్రాంసు ఇటలీ మన్నగు యూరోపుఖండపుంతయు తిరిగి ఈజిప్టు పాలస్తయిను చీనా జాపానలమిదుగా ఇండియాకు వచ్చిరి. (ఎ. రత్న.)

నూతన ఆర్థిక సభ్యుడు.

మరరాసు ప్రభుత్వమునందు సర్ జి. ఎం. మాయరు గారి స్థానే ఆర్థిక సభ్యునిగ నియమింపబడినపావ్. జి. స్టాఫ్ గారు.

శ్రీ! శ్రీ! దేవరాజు సీతారామస్వామి పంతులుగారు

రాష్ట్రీయ రాంధ్రుల కొక గొప్పకష్టము

ఇంతవరకును రాష్ట్రీయ రాంధ్రులకెల్ల నమూల్య మార్గదర్శకులును, శ్రీఖగ్గుపురాంధ్రజనసంఘ ముఖ్య కార్యదర్శులును, సర్వసుస్థాంత శాంతస్వరూపులును, దిగ్భాషిత కీర్తివంధికా సంపద్విలాసులునగు మ|| రా|| శ్రీ దేవరాజు సీతారామస్వామి పంతులుగారు 18-3-30 తేది నాటి యుదుదుమున గం 5-15 నిలకు ఆంధ్రసర్వస్వమును తీరరాని నష్టభరితుల గావించి, సంతాప దగ్ధులంజేసి అకస్మాత్తుగ పరమపదవికి వేంచేసిరిని విస్మయింప నధిక విచారకారక మగుచున్నది. (ఒకవిలేఖరి)

ప్రథమ రాశిపురం తాలూకా రాజకీయ సమావేశము

ప్రథమ రాశిపురం రాజకీయ సమావేశము యీనెల 20వ తేదీని రాశిపురం, నేలంజిల్లాయందు జరుగును. జమీందారు వరదప్పగొండగారు ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులుగా ఎన్నుకొనబడిరి. డా|| వరదరాజులసాయదుగారు అధ్యక్షుల వహించెదరు. డా|| కుబ్జరావుగారు మద్రాసు ప్రభుత్వప్రధాన మంత్రిగారు సభోపక్రమణ గావించెదరు. (శ్రీ వై.)

జైలునిబంధనలసవరణ

(ప్రభుత్వ ప్రకటన)

మద్రాసు, మార్చి 19:—జైలు నిబంధనల సవరణ గూర్చి ఇండియా ప్రభుత్వమువారి తీర్మానములను, అందు పై మద్రాసు ప్రభుత్వమువారి చర్యను, వివరించుచు యీ క్రింది ప్రకటనను మద్రాసు ప్రభుత్వమువారు నిచ్చితి మధ్యాహ్నమున జారీ చేసిరి:—జైలు పరిపాలనగూర్చి ఇండియా ప్రభుత్వమువారిచేసిన ప్రకటించిన నూతన నిబంధనలను అమలు పరుచుటగూను మద్రాసు ప్రభుత్వమువారు గావించిన యేర్పాట్లు యీ దిగున ప్రకటించబడినవి:—

వైదీలయొక్క తరగతుల విభాగముగూర్చి

కేంద్ర ప్రభుత్వమువారి తీర్మానము

శిక్ష విధింపబడిన వైదీలు ఏ, బి, సి, అని మూడు తరగతులుగా విభజింపబడవలెనని ఇండియా ప్రభుత్వమువారు తీర్మానించినయిన్నారు. (ఏ) తరగతికి అర్హులగుటకు వైదీలు (1) సత్ప్రవర్తనగలవారయి కారాగృహవాసమున కలవాటులేని వారయియుండవలెను. (2) హోదానుబట్టియు, విద్యనుబట్టియు, ఉన్నతజీవితమున, కలవాటు పడియుండవలెను. (3) యీ క్రింది నేరములకు శిక్షింపబడజేయవలయు యుండవలెను. (ఏ) క్రూర్యము, నీతి బాహ్యుత్, కాప్యము లతో గూడిన నేరములు (బి) బుద్ధి పూర్వక మగు నట్టి గాని లేక అపాయకరమునట్టిగాని దౌర్జన్య కార్యము (సి) ఆస్తిని కొల్లగొట్టుట (డి) దౌర్జన్యమునకు నడ్డేశముతో అపాయకరమును ఆయుధముల నుంచుకొనట (ఇ) ఇట్టి నేరములను పురిగొల్పుట.

ఈతరగతి ప్రస్తుత మన్న ప్రత్యేకతరగతికి బదులుగా యేర్పాటు చేయబడును సత్ప్రవర్తన గలవారును, ఉన్నత జీవితమున కలవాటు పడియున్నవారును, ఇండియను పీసలు కోడు 124(ఏ) 153 ఏ. సెక్షనుల క్రింద నేరము లొనర్చిన పును తమ నేరములు దౌర్జన్యమునను చారిత్రాపకమునో అట్టివారిని యితరగతిలో చేర్చుకోవచ్చును.

బి. తరగతికి అర్హులగుటకు వైదీలు హోదాను బట్టియు విద్యను బట్టియు ఉన్నతజీవితమున కలవాడుపడి యుండవలెను. కారాగృహవాసమున కలవాటు పడియున్నప్పటికిని, వారి సత్ప్రవర్తనబట్టి యీ తరగతిలో చేర్చుకొనుటకు జైలు అధికారి సిఫార్సు చేయవచ్చును. అట్టి సిఫార్సు స్థానిక ప్రభుత్వముచే ఆమోదింపబడవలెను.

ఏ, బి, తరగతులలో చేర్చుకోబడబాలని వైదీలు (సి) తరగతిలో నుంచబడుదురు.

వైదీలు, వెదన్సుజడ్జిలు, జిల్లామేజిస్ట్రేటు, వైసెండియరీ (వెసిడెన్సీ) మేజిస్ట్రేటులు, సబ్ డివిజనలు మేజిస్ట్రేటులు మొదటితరగతి మేజిస్ట్రేటులు (వీరభయలును గూడ జిల్లామేజిస్ట్రేటుద్వారా మాత్రమే) తమచేతనే ప్రస్తావమున విచారించబడిన కేసులలో తామే స్వయముగాను, యితరకేసులలో జిల్లా మేజిస్ట్రేటుమాత్రమే స్వయముగాను, వైదీలు (ఏ) లేక (బి) తరగతిలో చేర్చుకొనుటకు సిఫార్సు చేయవలెను. ఈ సిఫార్సులను స్థానిక ప్రభుత్వము ఆమోదించవలెను. లేదా పునర్విచారించవలెను.

స్థానిక ప్రభుత్వమువారిచర్య

శిక్షవిధింపబడిన వైదీలను తరగతులుగా విభజించుటకు ఇండియా ప్రభుత్వముయొక్క వైశ్రీయ్యముబట్టి మద్రాసు జైలులు మాన్యుయకు చిత్తుసరణలను తయారుచేసి సాధ్యమగు నంత త్వరగా పంపవలసినదిగా జైలుల్ల ఇన్ స్పెక్టరు జనరలు గారికి ప్రభుత్వమువారు తీరుపు గావించినయిన్నారు. జైలుల్ల చట్టముక్రింద కొత్త నిబంధనలు జారీచేయబడువరకును వేదీయుండక, ఇండియా ప్రభుత్వమువారి తీర్మానమును వెంటనే అమలులో పెట్టవలసినదిగా, అందరజడ్జిలును, మేజిస్ట్రేటులను కోరడముయినది. (సశేషము.)

మద్రాసు పాకీవాడసంఘము.

మద్రాసు పాకీవాడసంఘము:—వై సంఘ సభ రేపు సాయంకాలము 5-30 గం. చింతాడిపేటలోని నేపీయరు పార్కునందు జరుగును. క్రియతులు వి. యల్. శాస్త్రి, వి. చక్రయ్యచెట్టి, హఫిమహమ్మద్, డా|| సి. నజీఫ్ మొదలియారు, మదనగోపాలనాయుడు, పి. ఆర్. కృష్ణమూర్తిగారు ఉపన్యసించెదరు.

మద్రాసు మార్చి 21:—యస్ ఎ. పి. ఎ. వారీయజ
నానగ్రమున జరుగు చున్న జల్దోబాల్ ఫుట్ బాల్ పందెముల
నందెచ్చయన నిగ్గు సాయంకాలము సోపేరింగు ముంగుప్పళ్ళు జట్టు
వారు డేటింగు జట్టుతో నాడిచి. ఆటలంతగా ఉత్తముగా నాడుం
డలేదు. కాని యిరుజట్టులవారును సరిసమానముగ నాడిరి. ఆట
ప్రారంభకాలమున డేటింగు జట్టు ఆటగాండ్రు బొంగునాడిచి. కాని
వీరి ప్రతిస్పర్థలే వీరైనై యెగురిగోలు వేయగల్గిరి. డేటింగు జట్టు
విగడ కాని. ప్రయత్నమునో నాడి నెండు గోలులు త్రవ్వగో
నె బాగుగ. నిప్పేరిన ఆటల జట్టును జట్టునూడ మరయిన గోలు
వేరెండుటలే యిరుజట్టులు సరిసమాన మయిరి. ఆట ముగియె
మారు ఆడుటకును.

గాంధీ మహాత్ముని స్వరాజ్య సత్యాగ్రహము

సత్యాగ్రహ ప్రస్థానమునందు నేడు దశమితిథి

మహాత్ముడు నేడు ఉదయమున కరోలీనుండి గజేరాకు వెళ్లుట

పండిత జవహరలాలుగారు మహాత్ముని కలసికొనుట

సత్యాగ్రహయాత్రనుగూర్చిన మూడు ఫిలుములను

బొంబాయి దొరతనమువారు నిషేధించుట

మొన్న 19 వ తేదీని రాత్రి 10 గంటలకు మాహీనదిని దాటి 12½ కు ఆవలిగట్టున విశ్రమించిరి. పండిత జవహరలాలుగారు రచటనే మహాత్మునికలిసికొనిరి. నిన్న 20 వ తేదీ ఉదయము 6 గంటలకు మహాత్ముగారి జవహరలాలుగార్లు మున్నగువార టనుండి బయలుదేరి 7 గంట లగుసరికి కరోలీ చేరిరి. నేడు 21 వ తేదీ ఉదయమున 6 గంటలకు మహాత్ముడు కరోలీనుండి గజేరాకు బయలుదేరెను. జవహరలాలుగారు నిన్న మధ్యాహ్నము కరోలీనుండి బరోడామీదగా ఆహ్వానముగా వెళ్లిరి.

మహాత్ముని సంచార కార్యక్రమ తిథుల వివరము

- 1 ప్ర-12 బు. ఆహ్వానముగా బారోలీ వెళ్లుట.
- 2 ద్వి-13 గు. అస్సాలీనుండి బరేలా వెళ్లుట. 7 మైళ్లు. రాత్రికి నవగాముచేరుట, 1½ మైలు.
- 3 త్రి-14 గు. నవగామునుండి వాస్కాకు వెళ్లుట. 5 మైళ్లు. రాత్రికి మతారచేరుట, 2 మైళ్లు.
- 4 చ-15 శే. మతారచేరుండి దభను వెళ్లుట 10 మైళ్లు రాత్రికి నడయాడుచేరుట.
- 5 పం-16 అ. నడయాడునుండి బారియాని వెళ్లుట. రాత్రికి ఆనందు వెళ్లుట.
- 6 మ-17 సో. మానవ్రతము, విశ్రాంతి.
- 7 స-18 మం. ఆనందునుండి నావాకు వెళ్లుట. 8 మైళ్లు. రాత్రికి బోర్నదు చేరుట.
- 8 అ-19 బు. బోర్నదునుండి రాసు వెళ్లుట, 5 మైళ్లు. రాత్రికి కనకపూరు చేరుట. రాత్రి ఆటనుండి మాహీనదిని దాటి ఆవలితీరమున విడియుట.
- 9 న-20 గు. కరోలీ చేరుట 2 మైళ్లు

105 ఏండ్ల స్త్రీ మహాత్ము సాగిర్వదించుట

మహాత్ముని ఫోటోలను నా పూజ్యురాలు కుంకుమతిలకమ్మను తీర్చుట

మొన్న 19 వ తేదీని మధ్యాహ్నము మహాత్ముడు మున్నగువారు రానునుండి కనకపూరునుండి వెళ్లుచుండగా దేహవాసు అనుకోక చిన్న గ్రామముకడ 105 ఏండ్ల వయసుగల నొక పూజ్యురాలు మహాత్ముని సందర్శించుటప వచ్చెను. ఆమె మహాత్మునకు సాష్టాంగ నమస్కార మొనరించి మహాత్ముని ఫోటోలను నా కుంకుమముతో తీర్చుము తీర్చెను. "నాయనా నీవు శ్రీమముగా విజయమును బడసిరమ్మ" అని ఆ వృద్ధాంగన ప్రేమపూర్వకముగా సాగిర్వదించెను. "నేను మరల రాగినినో విజయమును బడసియే వచ్చెనను, విజయము లభించిననో నేను మరల రానేరను" అని మహాత్ముడనెను. "మహానుభావుడ నగు నిన్ను శిర్వదించ వ ద గి సంత మోగిత నాకులేదు గాని నీవు తప్పక విజయముడవయ్యెదవను గట్టినమ్మకము మాత్రము నాకుకలదు" అని ఆమె నుడివెను. ఆ వృద్ధమాతను చూడగానే మహాత్ముడనట నాగి, ఆమెతో నిటుల సంభాషించినవిమ్మట వారు మరల ప్రయాణమును సాగించిరి. (శ్రీ ప్రె.)

కనకపూరును చేరుట

రాత్రి 8 గంటలకు చేరిరి

మహాత్ముడు మున్నగువారు రానునుండి 19 వ తేదీ మధ్యాహ్నము బయలుదేరి రాత్రి 8 గంటలకు కనకపూరును చేరిరి. అచట కొన్ని నిమిషములనేపు విశ్రమించిరి.

ఉపన్యాసము

పిమ్మట బహిరంగభాషలో మహాత్ము డుపన్యాసించెను. "రాజప్రభులును గాని సామాన్యులు మిక్కిలి వైరముగాలు. మే

ము చెప్పవలయు వారు నడుచుకొనినచో మీరు భారతదేశము నం దభివృద్ధియును బడయుగలుగుదురు. ఇది నా కడపటిసమ రముని మీరు గ్రహించవలెను. 30 కోట్లమంది భారతీయులను మీరు బానిసత్వము నుండి తొలగింపవలెను. పూర్ణస్వరాజ్యమును బడయుటకు ఉప్పు సత్యాగ్రహము ప్రథమప్రయత్నము రెండవ యత్నము భూమి శిస్తు వైదాడి. మీరు ఖర్చాది ఆయుధములను ప్రయోగింపనేర్చుకొని నేరేదగుదునుగాని యిది అహింసాత్మకమగు సమరమునకు చేరునకా శిస్తుములు పనికిరావు. నేను జుల్యూరు వెళ్ళగానే ప్రతిరోజున సత్యాగ్రహమును జరపుట కనుపతి నిచ్చెదను. ఉప్పుపన్ను రద్దు చేయబడినచో, మన గర్వతియంతయును తొలగి పోవును. (శ్రీ ప్రె.)

"నా జీవితకాలమునం దిదియే కడపటి తీర్థయాత్ర. ప్రాచీన కాలమునందు మనదేశమున కాశీ రామేశ్వరము మున్నగు పుణ్యక్షేత్రములకు వెళ్లువారందరును నడిచియే వెళ్లుచుండెడి వారుగాననే నేనీపుడీ తీర్థయాత్రను గూడ కాలినడకనే సాగించుచుంటిని. ఈరోజులలో తీర్థయాత్రలకు పోవువారు విమానము మీదనే వెళ్ళుదురుగాని కాలినడకన వెళ్లెదవారికి కలిగెడు లాభము విమానముమీద వెళ్లెదవారికి గలగదు. కావుననే నా కిప్పుడు 61 వ ఏడు జరుగుచున్న నా జీవితము నందలి యీ కడపటి తీర్థయాత్రను కాలినడకనే జరపబూనితిని. మనలను పీడించుచున్న అన్యాయములను తొలగించుటయే నా సంకల్పము. ఆ సంకల్పసిద్ధికి యీ తీర్థయాత్ర.

నేను జబల్పూరు వెళ్లి ఆజ్ఞప్తి నొసగిన వెంటనే ఉప్పు తయారుచేయుటకు మీరందరును సిద్ధముగా నుండవలెను. మీ గ్రామమునకు కడు చేరువ నున్న మాహీనదివద్దనే మీరు ఉప్పు తయారు చేయవచ్చును. స్త్రీలుగూడ ఉప్పు తయారుచేయవలెను. అటుల తయారుచేయుబడిన ఉప్పును మీరు బీదవారి కొసగవలెను. మీరు కష్టపడినందుకు వారివద్ద చాల తక్కువగా డబ్బు పుచ్చుకొనినను పుచ్చుకొనవచ్చును. మిమ్ములను చెరసాలకు పంపినచో మీరు రామనామ స్మరణచేయుచు కారాగృహములకు వెళ్లవలెను. ఉద్యోగులు మిమ్ములను కొట్టినచో ఉల్లాసముతో బాధను సహించవలెను. మిమ్ములను తుపాకులతో కాల్చినచో శాంతముతో భగవన్నామస్మరణ మొనరించుచు ప్రాణములను వదిలవలెను. మీరు దౌర్జన్యమును చేయగలుగుదురు గాని మీ రటుల చేయగూడదు. చేతులను ముడుచుకొని కూర్చుండవలెను. ఈరీతిగా మీరు అహింసాదీక్షతో సత్యాగ్రహమును జరిపినచో సకలకష్టములును తొలగిపోయి పూర్ణస్వరాజ్యము లభించును" అని మహాత్ముడు నుడివెను.

సాంఘిక బహిష్కరణము

గ్రామములోని కుమ్మరి తలారికి విధిగా నీళ్లు తెచ్చి యిచ్చుచుండవలెను. అని డిప్రీట్ల డిప్రూటీకలక్టరు చెప్పెనని అసభలో నొక ప్రముఖుడు విన్నవించెను.

"ఈ ప్రభుత్వ మున్నంత కాలమును దీనికి సంబంధించిన యుద్యోగుల కెవ్వరికిని గ్రామము లెవ్వరును గూడ నెట్టి నొకరిని చేయనక్కరలేదు. జిల్లా కలక్టరు ఆజ్ఞాపించినను గూడ తిరస్కరింపవలసినదే. చాకలి మంగలి కూలిపని మున్నగు పనులను చేయువా రందరును గూడ తిరస్కరింపవలెను. కాని ఏ యుద్యోగితైన జబ్బుచేసినచో మాత్రము మీరు తప్పత వారికి పరిచర్య చేసి ఆదరింపవలెను. తలారిగాని మరియే యుద్యోగిగాని గ్రామములోని చెరువుకడకు స్వయముగావచ్చి నీరుతీసికొని వెళ్ల గోరినచో మీ రెట్టి అభ్యంతమును చెప్పగూడదు. ఈరీతిగా మీరు సాంఘికబహిష్కరణమును గూడ ప్రారంభింపవలెను" అని మహాత్ముడు నుడివెను.

* * * * *
రాత్రి 9½ గంటలకు కనకపూరునుండి దుపన్యాసించుట
19వ తేదీ సాయంకాలము మహాత్ముడు రానునుండి కనక పూరు నుండి వెళ్లెడు దారిలో నొకచోట నాగి ప్రార్థనలను గావించెను. అక్కడికి కనకపూరు ఐంకను 4 మైళ్లదూర ముండెను. రానునుండి మాహీనది ఒడ్డుకు 7 మైళ్లదూర ముండెను. దారి మిక్కిలి యిరుకుగా నుండెను. నీలమండలలోతుగల దుమ్ములో నడువలసి యుండెను. గ్రామమునకు రెండుమైళ్ల దూరమునం దుండగనే గ్రామస్థులు జాతీయపతాకములతో మహాత్ము నెదుర్కొనిరి. వారందరును కరదీపములను (హరికేతు లాంటివి) ధరించియుండిరి. కనకపూరునుండి సభాస్థలము చక్కగా నలంకరింప బడెను. మహాత్ము డుపన్యాసమును ప్రారంభించునదికి 9-30 గంటలైనది. కనకపూరు నుండి మోటారుమీద ప్రయాణముచేయ పిలువెను. దారినిండ గోతులు విస్తారముగా నున్నవి. గ్రామమునకు నదీతీరము మైలుదూర ముండెను. ఉపన్యాసము ముగియగానే శరవేగమున మహాత్ముడు బయలుదేరి రాత్రి 10½ గంటలకు నదీతీరమును చేరినా. అచట వారికొరకు 5 పడవలు సిద్ధముగానుండెను. అచట ఆరు పెట్రోలు లైట్లు వెలుగుచుండెను. అచట నదిపాటు ఒక మయిలదూరమువరకు వ్యాపించియున్నది. పడవలమీద సగముదూరము వెళ్లగానే దిగండిగండి (ఉధారో-ఉధారో) అని పడవలవారు కేకలువేయసాగిరి. ఆర్రాత్రి గాడాంధకారము, క్రొత్త చోటు తొడలలోతు నీళ్లలో నడచిపోవలసి వచ్చినది. బురద నీలమండలలో తున్నది. ఈరీతిగా అరమైలుదూరము నడచి పోతిమి. గాంధీమహాత్ముడుగూడ యిటులనే నడచెను గాని ఒకచోటమాత్రము కొన్ని గజములవరకు పంటికులు యొత్తుకొని తీసుకొని వెళ్లిరి. రాత్రి 12-30 గంటలకు ఆవలిగట్టు చేరితిమి. అపుడు చంద్రోదయముగూడ నైనది. అటుపిమ్మట వారొక అర మైలు దూరము నడిచి వెళ్లిరి. అనట నొకడేరా అమర్చబడెను. రాత్రి ఒంటిగంటకు మహాత్ముడు మున్నగువారచట ఆరుబయలుకే నిద్రించిరి. (హిం. ప్ర. వి)

పండిత జవహరలాలునెడ్రాగాగారి రాక
ఈ రీతిగా వారందరును బురదలోను నీళ్లలోను రాత్రి వేళ మూడుమైళ్ల దూరము నడచిపోయిరి. పండిత జవహరలాలుగారు గూడ సారాత్రియే పడవమీద నడిచిదాటిసది. ఆవలిగట్టున డేరాలో మహాత్ముని కలుసుకొనెను. అప్పటికి కేవలసహాయ కావచ్చినది.

బదలూరువద్ద నదినిదాటుట కష్టము
మొదట రానునుండి బదలూరువెళ్లుటకు నిశ్చయింపబడెనుగాని అచట మాహిసాగరునది చాల లోతుగా నుండుటచే దాటుట కష్టమని తెలిసినందున రానునుండి కనకపూరునుండి వెళ్లి అచట నదిని దాటుట కేర్పాటు చేయబడెను. రాత్రి 10 గంటలకుండి 12½ గంటలవరకును 2½ గంటలనేపు వారందరును అనీళ్లలోనే దాదాపు మూడుమైళ్లు నడచిరి. ముందు చెరసాలలో కలుగ నున్న కష్టముల ననుభవించుట కలవాటు పడుటకు యిప్పుడు ప్రయాణకష్టములు సాధనములు కాగలవనియే ఆయువకులందరును సంతరించిరి. రాత్రి ఒంటిగంటలవరకును వారందరును మేల్కొని చాల శ్రమపడియుండినను మరల వేకువ బామున 4 గంటలు కాగానే యథాప్రకారముగా ఐదును లేచిరి. ప్రార్థనలు ముగిసినవెంటనే జవహరలాలు

గారు వచ్చిరి. జవహర్లాలుగారు రాత్రి 12 గంటలకు మోటారులో రానువచ్చి అటనుండి కనకపురము వచ్చిరి. (శ్రీ ప్రెస్.)

కెయిరా మండలమును వదలి బోయి

మండలమునందు ప్రవేశించుట

20 వ తేదీ ఉదయమున కరేలీకి బయలుదేరుట

నిన్న 20 వ తేదీ ఉదయమున సరిగా 6 గంటలకు మహాత్ముడు జవహర్లాలుగారు వలంటీరులును యితరులును నదీతీరమునుండి కరేలీకి బయలుదేరిరి. అచటికి కరేలీ 2 మైళ్ల దూరమున నుండెను. ఉదయమున 7 గంటలకు వారు కరేలీ చేరిరి. అచట జిన్నింగు ఫ్యాక్టరీలో బస చేర్చుటచేయబడెను. (ఆ ప్రెస్.)

జంబుసారు రైలుస్టేషను కరేలీకి 12 మైళ్లదూరమున నున్నది

కరేలీకి 12 మైళ్లదూరమున జంబుసారు రైలుస్టేషను తెలిగ్రాపు అగ్రీనుగూడ అచటనేయున్నది. అచటికి వెళ్లుటకు మోటారుకారులు నడువవు. దగినమార్గము లేదు. కరేలీలోయెండ మిక్కిలి విస్తారముగానుండెను. గ్రామములు చాల శ్రద్ధాభక్తులతో నీళ్లను సమకూర్చుకొని అని అంత శుభ్రముగానుండలేదు. ఒక పటకుటిరమునందువారు తలదాచుకొనిరి దానికి ప్రక్క తెరలు లేనందున నలు ప్రక్కలు నుండి యును ఎండ వేడి మితగులు చునేయుండెను. పైనున్న గుడ్డగూడ మిక్కిలి పలచగానే యుండెను. గాన వారు తరుచుగా జేబునుమార్చును నీళ్లలోముంచి తలపైని వేసుకొనుచుండిరి ఇట్టి క్రమమునందు గూడ వేలకొలదిగా ప్రజలు చేరియుండిరి. మహాత్ముడు మాడుగంటలకు మహాత్ముడు పన్నెండుమంది తెలియుటచే నావుపనాగ్యమును వినుటకు వారందరు నాయెండలోనే కనిపెట్టుకొని యుండిరి. మహాత్మునికి ప్రజలపై నెంత పటకుటిరమునందును దీనివలననే విడితము కాగలదు. గాంధీగారు బసచేసిన కుటీరముగూడ వలంటీరులదేగాతోతుల్యముగానే యున్నది. దానిపైని రేఖతో కప్పువేయబడెను. అది చాల పొట్టిగాగూడ నుండెను. ఆ రేఖలు ఎండకు కాలి మరింత బాధకలిగించుచుండుననుట రేఖల యింట్లలో వేసని కాలమున నివసించెదవారి కందరికి అనభవనీయమే. మహాత్ముడు సభాస్థలమునకువచ్చి సరికి కొన్ని వేలమంది అచట చేరియుండిరి. అచట రాచిచెట్లు నుంపుగా నుండెను. దాని సమీపముననే సభ యేర్పాటు చేయబడెను. స్త్రీలుగూడ దాదాపు 2000 మంది యుండిరి. వారందరును నిరుపిదలని వారి వస్త్రాలంకారముల వలననే స్పష్టమగుచుండెను. (హిం. ప్ర. వి.)

చందులాలు దేశాయిగారు

ఆసభలో బోర్డును మండల కాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షుడగు చందులాలు దేశాయిగారు మొదట ముచ్చటించిరి.

బ్రోచి జిల్లాలో చాలమంది గ్రామోద్యోగులు హిందువులును మహమ్మదీయులునుగూడ రాజీనామాలుచేసెదరు. వారు రాజీనామాలుచేసినచో యితరులు ఆ ప్రద్యోగములను స్వీకరించెదరనియును తమ వంతపారంపర్యహక్కు తొలగిపోవుననియును వారు భయపడుచున్నారు. గాంధీమహాత్ముని సందర్శనము వలన నీ భయము తొలగగలదు. 5000 మంది వలంటీరులు యీ మండలమునందు చేరవలెను. వారందరును విజయమునకును మరణమునకును గూడ సరిసిద్ధులు కావలెను అని దేశాయిగారు నుడివరి.

పండిత జవహర్లాలు నెహ్రూగారి ఉపన్యాసము

గుజరాతువారిపైననే భార మత్కధికముగా పడియున్నది. భారతదేశమంతయును గుజరాతుపైననే ఆత పెట్టుకొనియున్నది. అని జవహర్లాలుగారు నుడివరి.

గాంధీమహాత్ముని ఉపన్యాసము

275000 మంది ప్రజలీమండలమున గలరు. అట్టివో 5000 మంది వలంటీరులు లభించుట దుర్లభము కాదు. ఈ మండలమున 400 గ్రామములున్నవి. ఈ గ్రామములన్నిటిలోను గ్రామోద్యోగులందరును రాజీనామాలు నియ్యవలెను. ఆ రీతిగా వారందరును రాజీనామాలు నిచ్చినచో సత్యాగ్రహము చేయ సక్రమంలేకుండగనే స్వరాజ్యము లభింపగలదు. కాని మన కింకను అంతటి అధృష్టము పట్టలేదు. ఇంత వరకు రాజీనామా లిచ్చిన వారి సంఖ్యనే నేను ప్రకటించెదను" అని మహాత్ముడు నుడివి వారి పేర్ల నా సభలో చదివి వినిపించెను. మహిసదీతీరముననే ఉప్పు తయారుచేయవచ్చునగాని జబాల్పూరు వెళ్లి అచటనే ఉప్పు తయారుచేయవలెనని నల్లభాయి నిశ్చయించెను. నన్నును యీ వలంటీరులను అచట ఆరెస్తు చేసినచో క్రొత్తదేశములు ఒకటి తరువాత నొకటిగా నుండి వెళ్లుచుండును. ప్రతివోటుగూడ వలంటీరులు ఉప్పును తయారుచేయవలెను. బరోడా సంస్థానమునకు సమీపమునందున్నవారుగూడ తమ కిష్టమునుచొచ్చిటికి యిండియాలో ఉప్పు తయారుచేయవచ్చును. ఈలోగా చేయులందికను ఖద్దరు కట్టవలెను. ఖద్దరు తయారుచేయవలెను. మద్యపానమును నిర్మూలించవలెను అని మహాత్ముడు నుడివెను. (ఆ. ప్రెస్.)

బ్రోచి జిల్లాలోనున్న గ్రామములు 700 గాని 400 కాదు

ఈ 700 గ్రామములలోను గ్రామోద్యోగ లండగను గూడ రాజీనామాలుచేసినచో స్వరాజ్యము విధిగా లభించును. భారతదేశమందు 7 లక్షల గ్రామములున్నవి. అన్ని గ్రామములలోనుగూడ పరిపాలనము ఆక్రమముగానేయున్నది. ప్రజలకు లాభకరముగ పనియొక్కటిగూడ జరుగటలేదు 7 లక్షల గ్రామములకును ఒక కలక్షన్ ప్రాథమిక ప్రాథమిక పాఠశాల లేనవలెవు. స్వరాజ్యము లభించినచో అందరికిని అన్నవస్త్రములు సరిగా లభించుటయేగాక తక్కిన యిబ్బందు లన్నియునుగూడ తొలగగలవు కావున యీ సత్యాగ్రహమునందు మిరందరును తోడ్పడవలెను. ఈ ఉప్పు చట్టము రద్దుకావలెను. లేదా మన మందరమును ప్రాణముల నర్పింపవలెను. మనకిక వేరు దారిలేదు" అని మహాత్ముడు నుడివెను. కరేలీ గ్రామము మాహిసాగరు నదీతీరమునందున్నది. ఇది మిక్కిలి చిన్న గ్రామము. జనసంఖ్య 2000. ఈ గ్రామమునకు వెళ్లగోరువారి నడిచియే వెళ్లవలెను.

గజ్డేరాకు వెళ్లుట

నేడు 21 వ తేదీ ఉదయమున గాంధీమహాత్ముడు కరేలీనుండి బయలుదేరి గజ్డేరాకు వెళ్లుట. శ్రీ ప్రెస్.

పండిత జవహర్లాలు నెహ్రూగారు

నిన్న కరేలీనుండి మోటారులో బరోడామీదుగా అహమదాబాదు వెళ్లుట

నిన్న 20-వ తేదీని జవహర్లాలు నెహ్రూగారు గాంధీమహాత్మునితో చాలనేపు సంభాషించిరి. నదీతీరమునుండి కరేలీకి వచ్చునపుడు వారిరువురును మాటలాడుచునే నడిచివచ్చిరి. భారత కాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షుగూర్చియును జరియన్యాలాబాగు దినమున దేశమునందంతటను సత్యాగ్రహమును జరుపుటనుగూర్చియును వారిరువురును సంభాషించిరి. (శ్రీ ప్రెస్.)

ఏప్రిలునెల 6 వ తేదీని దేశమునందంతటను

సమిష్టి సత్యాగ్రహమును ప్రారంభించుట

"గాంధీమహాత్ముడు దండిలో సత్యాగ్రహ మొనరింపగానే ఏప్రిలునెల 6 వ తేదీ అనగా అదివారమునాడు అనగా జలియన్ వాలాబాగు దినమున దేశమునందంతటను సమిష్టి సత్యాగ్రహము ప్రారంభింపబడుటకు అనుమతి నొసంగవలెనని భారత కాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షుడు నెహ్రూ దిందుటకు జవహర్లాలుగారును మహాత్ముడును నిశ్చయించిరిని తెలియుచున్నది.

పిమ్మట జవహర్లాలుగారు వలంటీరులతో కొంతనేపు సంభాషించిరి. సత్యాగ్రహ తీర్మానము భారత కాంగ్రెసు సంఘ సభలో నామోదించబడునని తెలిపిరి. ఈసారి దేశమునందెట్టి దౌర్జన్యమును జరగదనిరి.

జవహర్లాలుగారు నిన్న ఉదయమున కరేలీలో వలంటీరులతోపాటు భోజనము చేసిరి. పిమ్మట జవహర్లాలుగారు నిన్న ఉదయమున 11 1/2 గంటలకు మోటారులో బరోడాకు వెళ్లిరి. దారిలో బరోడాసంస్థానములోని కర్ణాటి, బుధవాడా, మజాదీ, కోర్జాపూరు, వాడు, మువేడుదబాసా, పాద్రా, గ్రామములవారు జవహర్లాలుగారికి ఘనముగ స్వాగతము నొసగిరి. (శ్రీ ప్రెస్.)

కాంగ్రెసునాయకులు మహాత్ముని చూడవచ్చెదరు

అహమదాబాదులో కాంగ్రెసు స్థానికసంఘసభ ముగిసినపిమ్మట మోతీలాలు, జవహర్లాలు, సాంబరూరి, రాజగోపాలాచారి, పట్టాసీతారామయ్య వెంకటప్పయ్య నాగేశ్వరరావుగార్లు మున్నగునాయకులు పెక్కుమంది జంబుసారువద్ద రైలుదిగి మహాత్ముని సందర్శించెదరని తెలియుచున్నది. (ప్ర. వి.)

పాట్నాలో ఆరెస్తులు

ఆగ్ధరు ప్రచారకులు ఖైదు చేయబడుట పాట్నా, మార్చి 21:—నవయస్వన భారతసభా సభ్యులు ఆగ్ధరు ఖానులుడినాపూతనుండి బిహారుపైకివునకు బోయి కాసనోల్లంఘనమునకు వాలంటీరులను చేర్చుటకు ప్రచారము చేయుచుండిరి. నిన్న సాయంకాలము ఒకసభలో నుపన్యసించిన పిదప పోలీసుచట్టము 80 వ సెక్షను ప్రకారము ఆరెస్తుచేయబడిరి. (శ్రీ ప్రెస్.)

గౌ. కైరారుగారు - 4 నెలలు సెలవు

ధిల్లీ, మార్చి 20:—ఇండియా ప్రభుత్వపు హోంమెంబరు అగు సర్ జేమ్సు కైరారుగారు అనారోగ్యమువలన ఈ నెలఖైదునుండి నాలుగునెలలు సెలవు తీసికొనెదరనియు వీరు సెలవునందున్నంతకాలము గౌ. హోం. జి. హాగారు హోంమెంబరుగ పనిచేయుదురనియు ప్రభుత్వప్రకటన గావింపబడినది. (ఆ. ప్రెస్.)

సత్యాగ్రహ సన్నాహములు

మంగరాష్ట్రపు దళము

కలకత్తా, మార్చి 20:—ఆఫోయి ఆశ్రమమునుండి ప్రభు సత్యాగ్రహదళము 45 నుగు వాలంటీర్లు నిన్నరాత్రి కలకత్తా చేరిరి. డా॥ ప్రభులగోషాగారు వారి సెంటునున్నారు. కొంటాయిలో ఉప్పు సత్యాగ్రహ మొనర్చుటకు కేంద్రస్థానముగ నేర్పరుచుకొన్న బ్యాంకరాకు వెడలబడ్డారు. వాలంటీరులందరును 3 మ సంచలతో రైలునుండి దిగునుండగ సెనికడగమువలె కన్పట్టిరి. గాంధీజీ వందేమాతరం ఆను కేకలతో మోహిని దేవి గారు మున్నగువారు నాగిని సన్మానించిరి. సత్యాగ్రహ దళము పీఠుల వెంబడి పోవుచున్నపుడు ప్రజలు పీఠులలో విశేషము గచేరి వారి శభిరందించిరి. వారు కేపు బ్యాంకురాకు బోయెదరు. (శ్రీ ప్రెస్.)

మహారాష్ట్ర నాయకులు

పూనా, మార్చి 20:—నూతనముగ ఏర్పడిన మహారాష్ట్ర కాంగ్రెసు పక్షమువారి ఆహ్వానముపై 75 నుగు నాయకులు నిన్న సమావేశమయి నాల్గుగంటలు చర్చించిన పిదప పార్లమెంటు గ్రామమునందు రత్నగిరియందు ఉప్పుపన్ను నిరోధము ప్రారంభింపవలెనని నిర్ణయించిరి. ఉద్యమము కొనసాగించుటకు సత్యాగ్రహమండలిని ఏర్పాటు జేసిరి. శంకరదేవుగారు అధ్యక్షత వహించిరి. (ఆ. ప్రెస్.)

బొంబాయిలో సభ

ఎన్ఫై నేడు మైదానమునందు జరిగిన బహిరంగసభలో నేటుజమ్నాలాబు బహారుగారు అధ్యక్షతవహించిరి. సి. రాజగోపాలాచారిగారు దువన్యసించుచు, సభ్యులు ఆడంబరజీవనముల మాని భోగముల విడిచి, టీ, చుట్టలుత్రాగుట మున్నగు దుర్భాగ్యములను వదలుకొని జైలులను బోవుటకు సిద్ధముగ నుండవలెనని హెచ్చరించిరి. ప్రభుత్వమువారు మహాత్ముడు తయారుజేయు ఉప్పుసకు ధ్వంసంజేయుచు, మహాత్ముడు ప్రజలలో పెంపొందించుచున్న కాసనోల్లంఘన భావమునకు వెరచెరు. ఆ ఉప్పును తిన్నవారందరికి శ్రుతిఘటనకై అధికమగును. (శ్రీ ప్రెస్.)

నోటీసు

కృష్ణా డిస్ట్రిక్టు సుశీవాడ తాలూకా పెంజండ్ర గ్రామములో వ్యాకర్ణం ఆనంతమ్మగారి పేర యున్నటువంటి శేరి మాగానిభూమి నెం 108/35 రు య 1-82 న్నూ, యీనాం మాగాని భూమి నెం 11 రు య 2-93 నెం 99 రు య 2-20, నెం 121 రు య 8-89; మొత్తం శేరి యీనాం మాగాని భూములు య 10-34 న్నూ, సదరు గ్రామములో X 226 ల నివేసన స్థలములో కట్టబడినటువంటి నాల్గు దూలములు చెండు వసారాలను గల్గిన పెంకుటిల్లున్నూ (సరిహద్దు X:—తూర్పు రాజపిడి, దక్షిణం నూతుల పాటి నూర్యనారాయణగారి యిల్లు, పడమర కుమార్తె భవనములు, ఉత్తరం యిటికాల వెంకటసుబ్బయ్యగారి యిల్లు) X 117 ల విస్తీర్ణము గల నివేసనస్థలమున్నూ (సరిహద్దులు:—తూర్పు నూతులపాటి వేంకటరత్నంగారి స్త్రీలం X 5 వీ 1, దక్షిణం సరిహద్దుగడ నూతులపాటి వెంకటరత్నంగారి స్త్రీలమునకు X 19 1/2, పడమర బహారు X 5 వీ 1, ఉత్తరం నూతులపాటి వేంకటరత్నంగారి స్త్రీలమునకు సరిహద్దుగడ X 19 1/2) నుంటూ రజిల్లా సుద్దపల్లి గ్రామంలో సదరు ఆనంతమ్మ పేరయున్నటువంటి శేరి మాగాని భూమిమొత్తం య 1-94 న్నూ మొదలగు స్థావర జంగమము లయిన యావదాస్తి యందును నాకు సర్వవిధముల హక్కుయున్నది. నాదత్తత తల్లియయిన సదరు ఆనంతమ్మ గారికి ఆమె జీవితకాల పర్యంతము వరకే సదరు ఆస్తివలన నచ్చే వివేహమాత్రం అనభించుటకు హక్కుగలిగియున్నది. ఇదియునుగాక నాలు 1 కి రు 72-0-0 చొ॥ మనోవర్తి యవ్వబడుచున్నది. సదరు ఆస్తిని సదరు ఆనంతమ్మగారు యెట్టి అన్యాయమును అనగా దానాదమన తనఖా విక్రయాదులు చేయుటకు యెంతకాత్రమును పీలులేదు.

ఒకవేళ చేసినను యికముందు చేసినను అట్టి అన్యాయము లేమియును చెల్లనేరవు గనుక అందరికిని యిందుమూలముగా తెలియబరచడ మయిరది.

21-8-1930 } వ్యాకర్ణం జ్ఞానానందము. కోలవెన్ను, }

1925 నం॥ జులై 11 వ తేదీన కృష్ణా పత్రికలో ప్రచురింపబడినది. 1930 నం॥ ఫిబ్రవరి 27 వ తేదీ ఆంధ్రపత్రికలో ప్రకటింపబడినది.

మహాత్ముని కడపటియాత్ర

అరువదియొక్క సంవత్సరముల వయస్సులో ఎండయనక చలియన, సరియగు బాటలయినను లేని ప్రదేశములలో ధూళిధూసరములమధ్య, గాంధీమహాత్ముడు కాలినడకను పయనము నలుపుట జూడ, ఎట్టివారి హృదయము లయినను కరుగకమానవు. మహాత్ముడు ఆహారమును గూడ వినర్జించి, మూడు నిమ్యకాయల రసముద్రావి, జీవించుచున్నాడు. పూర్ణస్వరాజ్య గమ్యస్థానము చేరువరకు మహాత్ముడు తన దీక్షను విరమింప డనుటకు సందియములేదు. మహాత్ముని పిలుపు వినుపించగనే, వారిదర్శనము లభింపగనే, ప్రజలలో త్యాగిగిరి రగుల్కొనుచున్నది. వందలకొలది గ్రామోద్యోగులు తమ వంశపారంపర్యపు హక్కులను త్యాగప్రాయముగ వినర్జించుచున్నారు. మహాత్ముని ఆత్మశక్తి శక్తిబల నిరోధములను అవలీలగ దాటగలడు. ఆత్మశక్తియొక్క వికాసము యిప్పుడు గనుపించినంత యధికముగ నిదివర కెన్నడును కనుపింపలేదు. నేటి వార్తలలో బొంబాయి ప్రభుత్వమువారు, మహాత్ముని యాత్రకు సంబంధించిన సినీమా పటములను తమరాజధానిలో ప్రదర్శింపకుండ నిషేధించినట్లు, గనుపించును. గుండ్రాయి దాచుకొనిన కూతరి పెళ్లి మానునా యని, సినీమా పటముల ప్రదర్శనమున కవకాశమిచ్చిననేమి, లేకన్ననేమి, మహాత్ముని చరిత్ర పౌరాణిక గాథలవలె ఎల్లెడల స్మరింపబడుచునేయున్నది. ప్రాచ్య ప్రపంచమునందే గాక పాశ్చాత్య ప్రపంచమునందుగూడ ఇటులనే జరుగుచున్నది.

ఎక్కడవిన్నను, గాంధీమహాత్ముని వార్తలే వినుపించుచున్నవనియు, యిట్టిస్థితి బ్రిటీషు ప్రతిష్ఠకు భంగకరమనియు, సర్ ప్రాన్సిసు యంగుహన్ బెండుగారు వగచియుండిరి. బ్రిటీషు పత్రికలలో గూడ ప్రతిదినము మహాత్ముని వార్తలకు మూడు కాలముల శీర్షిక లుపయోగింపబడుచున్నవి. సినీమాపటములను బొంబాయి రాజధానిలోను ఇతర రాష్ట్రములలోను ప్రదర్శింపకుండ నిషేధింపవచ్చును. కాని జర్మనీనుండియు తదితర పాశ్చాత్యదేశములనుండియువచ్చి సినీమాపటములను తయారుజేయుచున్నవాడు, పాశ్చాత్యదేశములలో వీనిని ప్రదర్శింపక మానరు. నమృదతరంగములవలె పొంగి పొరలుచున్న స్వాతంత్ర్య భావాతిశయమును యిట్టి నిరోధములవలన అడ్డగించుట దుర్లభము. బొంబాయిలో మూడు సినీమాలవారు తయారుజేసిన పటములు నిషేధింపబడెను. మహాత్ముడు కెం

రాజిల్లా దాటి బ్రోచిజిల్లాలో ప్రవేశించెను. ఇది మూడవజిల్లా. అక్కడ కాంగ్రెసు సభాధ్యక్షులును మహాత్ముడును కలిసి చాలనేపు సంతించి, కరేలి నరకు కలిసి నడచిరి. బ్రోచిజిల్లాలోగూడ గ్రామోద్యోగుల రాజీనామాల వర్షము కురియుచున్నది. సాంబమూర్తి ప్రభృతులు మహాత్ముని సందర్శించుచున్నారు. వివిధరాష్ట్రములలోను సత్యాగ్రహ ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. మహాత్ముడు నిర్బంధింపబడిన వెంటనే, దేశమంతయు అహింసా యాగశాలయగుట నిశ్చయము. దేశభక్తులు మాత్రమే దేశ స్వాతంత్ర్యమునకై సర్వము సర్పించుటకు సంసిద్ధులుగ నుందురు.

ట్రాన్సువాలు భారతీయులు మహాత్ముని యుద్యమము పట్ల సానుభూతి జూపుచున్నారు. ట్రాన్సువాలులోనే, మహాత్ముడు తన సత్యాగ్రహమును ప్రారంభించి విజయము గాంచెను. నేడు హిందూదేశమునందు దాని పరిపక్వస్థితి గన్పట్టుచున్నది. తంజావూరులో ఆత్మ గౌరవసంఘము పేరిట బటగుచున్న బ్రాహ్మణేతర సంఘమువారు, బ్రాహ్మణ నిరసనముతో తృప్తి చెందక, ఉప్పు సత్యాగ్రహమునకు సంసిద్ధత జూపుచు, బ్రాహ్మణేతర సహాయమును కేడుచున్నారు. ఉద్యోగ వదలుల సంపాదనమే గమ్యస్థానము గాదనియు, మాత్రమే దేశ స్వాతంత్ర్యము లభించినగాని ఏ సంఘమునకును ఉపశాంతి గలుగదనియు, వీరు గ్రహింపగలుగుట సంతోషప్రదము. మహాత్ముడు కనకపురమునందు పస్వసించుచు, తాము కారాగృహమునకు పోవలసి వచ్చుచో, రానురాము స్మరించుచు బోవలయుననియు, శరీరము సర్పింపవలసి వచ్చుచో శాంత భరిత హృదయముతో నటుల గావింప వలయుననియు, తాము దెబ్బల తినవలసి వచ్చుచో, సంతోషముతో వానిని భరింపవలయుననియు, దౌర్జన్యము కేమాత్రము గడంగక జేబులలో చేతుల బెట్టుకొని త్యాగసంసిద్ధత జూపవలయుననియు, ప్రజలను ఎచ్చరించెను. తాము కడపటియాత్రను జరుపుచున్నామని, మహాత్ముడు దెలిపిన విషయము, వారి మనోనిశ్చయమును దెలుపుచున్నది. ప్రాచీనులు తమ యాత్రలను కాలినడక నొనర్చుచుండెడివారు మహాత్ముడు షయోవృద్ధుడైనను, ఈ మార్గమునే అవలంబించి, తనసంకల్ప బలముచే జయప్రదముగ సాగించుచున్నాడు. మహాత్ముడు స్వేచ్ఛగ నున్నను, నిర్బంధమున నున్నను, అతని పవిత్ర సంకల్పము సిద్ధింపకమానదు. రీసుగారు వెనుక దెలిపినట్లు, మహాత్ముడు నిర్బంధమున నున్నపుడే నిరంకుశాధికారుల కెక్కుడు ఉపద్రవ కరుడు. మహాత్ముని భారమును దేశనాయకు లందరను వహించి, దేశమును గమ్యస్థానము జేర్చక మానరు. మహాత్ముని పద్ధతులు ఆధునిక ప్రపంచము నాశ్చర్యమున ముంచుచున్నవి. భారతీయు లింత కాలమునుండియు జేసిన లోపములకును, పాలకులు చేసిన లోపములకును, మహాత్ము డిట్టి బాధలను సహింపవలసివచ్చుచున్నది. పాలకుల హృదయమును వీరు కరగింప గలిగినను, లేకున్నను, ప్రజల హృదయములు పరితృప్త మగుచున్నవి. స్వాతంత్ర్య లబ్ధికై ప్రజల దృఢనిశ్చయము వెల్లడియగుచున్నది. ఇట్టి దృఢ సంకల్పమును పాలకులు నేడుగాకున్న రేపయినను గౌరవించి దానిని సఫలపరుప వలసివచ్చును.

అంత్య విజయము గూర్చి సంజేహింప నవసరము లేదు. మానవపాపమునకై ఏనుకీన్తు బలిగావలసి వచ్చెనని నమ్మెడి క్రైస్తవజాతులు, మహాత్ముని అర్పణమున కర్థమును గ్రహింపవలసి యుందురు. కాని, క్రైస్తవచార్యులను వీరు మఱచుటచే, మహాత్ముని సంకల్పమును నిర్బంధములతో నెమర్కొనుటకు తలపెట్టుచున్నారు. సర్ యంగు హన్ బెండు గారిటీవల ముచ్చటించుచు, మతసారమును భారతీయులు గ్రహింప గలుగుటచే, క్రైస్తవమత రహస్యము వారికెక్కుడు సుబోధకమగు చున్నదని నుడివిరి. మహాత్ముడు సత్య అహింసాధర్మములను జాతీయ సంరంభమున కాధారభూతముగజేసి, సర్వమతసారమును కార్యరూపమున జూపగలుగుచున్నాడు. మహాత్ముని కడపటియాత్ర భారతవర్ష పరితాణమునకేగాక, ప్రపంచ పరితాణమునకును సత్య అహింసా ధర్మములప్రకాశములకును తోడ్పడకమానదు. మహాత్ముని కడపటియాత్ర విజయవంతముగ ముగియు గాక!

జయిలు నిబంధనలు : మద్రాసు ప్రభుత్వము

ఇండియా ప్రభుత్వమువారు సూచించిన జయిలు నిబంధనల విషయమై, స్పష్టమగు చర్యను మద్రాసు ప్రభుత్వము గైకొనినట్లు దోషము. ఖయిదీల విభజన విషయమున, కారాగృహముల ఇన్స్పెక్టరు జనరలుగారు సూచనల దెలుపవలయునని, ప్రభుత్వమువారు కోరిరి. ఖయిదీల ఆహారము విషయమున గూడ ఇటులనే కోరబడెను. (బి) తరగతి ఖయిదీల కే రకపు దుస్తులు తగియుండునో తెలుపవలయునని, ఇన్స్పెక్టరు జనరలుగారిని ప్రభుత్వము వారు కోరియుండిరి. ఇటులనే (ఎ) (బి) తరగతుల ఖయిదీలను ప్రత్యేక కారాగృహములలో నుంచు విషయము గూడ ఇన్స్పెక్టరు జనరలుగారికే పంపబడెను. చదువునేర్చిన ఖయిదీలకు జయిలు లైబరరీనుండి పుస్తకములను సప్లయిజేయవలయునని, ఇండియా ప్రభుత్వము వారు కోరియుండిరి. తెలుపల నుడి పుస్తకమును తెప్పించు కొనుటకు గూడ వీలొనగ గోరబడెను. కాని ఈ విషయమునగూడ, ఇన్స్పెక్టరు జనరలుగారి యభిప్రాయమును గోరుటతో మద్రాసు ప్రభుత్వమువారు తృప్తిజెందిరి. ఇన్స్పెక్టరు జనరలుగారు, జవాబిచ్చి, ప్రభుత్వమువారు వారినిసాక్షులపై ఉత్తరవుల గా వింతుట కెంతకాలము బట్టునో తెలియదు. ప్రత్యేకపు తరగతి ఖయిదీలకు స్థానికప్రభుత్వమువారి యనుమతితో ప్రత్యేకసందర్శములలో మాత్రము వార్తాపత్రికల నొనగవచ్చునని, ఇండియాప్రభుత్వమువారు సూచించిరి. ప్రత్యేకపు జయిలుపత్రికను ప్రచురించుచున్న చోటులమాత్రము, ఖయిదీలకు వార్తలను దెలుపవలసిన యాచారమును మానివేయవలయునని, ఇండియా ప్రభుత్వమువారు దీనిపై తమ యభిప్రాయమును దెలుపుచు, జయిలులో హోవర్డు జర్నలు అను పత్రికను ఇంగ్లీషులోను దేశభాషలలోను ప్రచురించు చున్నారనియు, దీనినికను పెంచిన సరిపోవుననియు, సూచించిరి. కాని, జయిలు పత్రికలవలన, ఖయిదీలకు బ్రాహ్మ

ప్రపంచమున నేమి జరుగుచున్నదో గ్రహించుటకు సాధ్యపడనని దోచడం. ఈ పత్రికలలో దేశములో జరుగుచున్న ముఖ్య విషయములు ప్రచురింపబడ జాలవు. కారాగృహ నిర్బంధమున నున్నవారికి, పత్రికల నిచ్చిన, ఏమి నష్టము గలుగునో తెలియదు. వెలుపల నేమి సంభవములు జరుగుచున్నవో గ్రహించుటకు మాత్రము, వార్తా పత్రికలద్వారా ఖయిదీల కవ కాశముగలుగును. ఖయిదీలు తలపెట్టినను, వెలుపలి యుద్వమములలో పాల్గొనజాలరు. జయిలుపత్రికతో ఖయిదీలు తృప్తిజెందవలయు ననుట ఏమాత్రము భావ్యము గాజాలదు. ఉత్తరముల, సంభాషణల విషయముగూడ, మద్రాసు ప్రభుత్వమువారు ఇకా స్పెక్టరు జనరలుగారికి తెలియజేసిరి. ప్రస్తుతపు ఖయిదీలను క్రొత్తతరగతులకింద విభజించు విషయముగూడ, వారికి తెలియజేయబడెను. మద్రాసు ప్రభుత్వమువారి అంత్యనిర్ణయ మెటులుండునో జేపు వీలులేదు.

ఉష్ణతీర్థానము

ఉష్ణును తయారుజేయుటకు ప్రభుత్వపు హక్కును తొలగించి, ప్రజల కవకాశమొనగవలయునని, పండిత నీలకంఠదాసుగారు తెచ్చిన సవరణ భారతశాసనసభలో నిరాకరింపబడుట వింతగాదు. ఉష్ణునన్నును పూర్తిగా తొలగింపవలయునని, టంగుటూరు ప్రకాశం పంతులుగారును, ఆసిగారును, సర్ పురషోత్తమదాసు తా కూరుదాసుగారును ముచ్చటించిరి. కాని, నీలకంఠదాసుగారి సవరణ వోటుకు వచ్చునప్పటికి, పురషోత్తమదాసుగారి మనసు మెత్తపడెను. రివిన్యూ తగ్గునని ఘోషించుచున్న విన్నపము వీరి మనమును మార్చి వైచెను. వీరును పట్టుఖంచెట్టిగారును, ప్రభుత్వమున కనుకూలముగ వోట్ల నిచ్చిరి. శాసనసభద్వారా, అనుకూల సంస్కరణము లభించుననుట వ్యర్థపు తలంపని స్పష్టమగుచున్నది. బిల్లాగారు చెలిపినటుల, ప్రస్తుత ప్రభుత్వముద్వారా ప్రజలకు న్యాయము జరుగునని తలంచుటకు వీలుండదు. దేశ స్వాతంత్ర్య సిద్ధియే, సరియగు ప్రక్రియ యని బిల్లాగారు చెలిపిన విషయమునందు అతిశయోక్తి కనుపించదు. ఆర్థికభయ దీనమయమున నొసర్చిన ఘనకార్యములను కనుగొనవచ్చును. కర్షణ ప్రభువుగారుగూడ ప్రవేశపెట్టుటకు వెలుచిన ఇంపీరియల్ ప్రెస్సెస్సును ప్రవేశపెట్టి, లాంకుమైకు వస్త్రాభిమానమును వీరు పెల్లడిచేసిరి. ప్రభుత్వవ్యయమును తగ్గించుటకు మారుగ, వీరు క్రొత్తపన్నులను విధించిరి. ఇంకను శాసనసభ్యులు వీరి పట్ల మొగమోటమి జూపి, వీరి ప్రయత్నములకు తోడ్పడుట కన్నను, వింత వేరుండదు.

హిందూదేశ వైద్యపు డిగ్రీల తిరస్కారము

హిందూదేశ వైద్యపు డిగ్రీలను తిరస్కరించుటలో, బ్రిటీషు మెడికలు కౌన్సిలువారికి దూరపు తలంపులేకపోలేదు. ఇంగ్లండులో వైద్య జ్ఞానమును సంపాదించుట కివి బనికిరావని, బ్రిటీషు కౌన్సిలు వారు తీర్మానించిరి. వీరి ప్రోద్బలమువైన నే కలనల్ సిమహాముగారు హిందూదేశమున కంపబడిరి. వీరు హిందూదేశపు డిగ్రీల అవర్ణతను చాటిరి. నీడ్ హాముగారి నిరూపకమునకు ఇండియా ప్రభుత్వమువారికి యంగీకరించినో తెలియదు. ఇంకను

ప్రక్రియ బ్రిటీషు డిగ్రీలను, ఇండియా ప్రభుత్వము వారు నిరాకరించుట తప్ప వేరేగాదు. అట్టి స్థితి నవకూరవలయు ననిన, బాధ్యతతో గూడిన ప్రభుత్వ మేర్పడుట యవసరము. బ్రిటీషు మెడికలు కౌన్సిలువారి నిర్ణయము పట్ల అసమ్మతి చెలుపుట కయినను, ఇండియా ప్రభుత్వమువారింకను బాను కొనలేదని, సర్ ప్రాంకు వాయసు గారు భారతశాసనసభలో నుడివిరి. ఇంతకుపూర్వమే పీరిండుకు గడంగవలసియుండెను. బ్రిటీషుకౌన్సిలు వారి దృక్పథము చాలకాలముక్రిందటనే పెల్లడి యయ్యెను. ఇంతకాలము ఇండియా ప్రభుత్వము వారు ఉపేక్షవహించి, ఇప్పటికింకను చర్యదీసికొన కుండుట కంతగ దోషమానదు. ఇండియా మెడికలు కౌన్సిలుమాత్రము త్వరలో స్థాపింపబడునని, నాయుసుగారు చెలిపిరి. కాని బ్రిటీషు డిగ్రీలను ఇండియా ప్రభుత్వము నిరాకరింపనంతవరకు, బ్రిటీషు కౌన్సిలుకు తగిన గుణపాఠము గలుగనేరదు.

అడవులు

వివిధ దేశములలో అడవులు ప్రభుత్వపు రాబట్టిని మెంచుచుండ, మద్రాసు రాజధానిలో తద్విరుద్ధ ఫలము గలుగుచున్నది. అడవులనుండి లాభమును సంపాదించు నిమిత్తము, ఇంతకుపూర్వము పరిశోధన లెన్నియో జరిగెను. దీనికిగాను సామ్యువ్యయ మయ్యెను. రంపపు కోత మిల్లులు స్థాపింపబడెను. కాని, అనుకూలఫలము గలుగదయ్యెను. మద్రాసు శాసనసభ్యుల విమర్శనములకు లా మొబరుగారు జెప్పిన జబాబు కడు నిస్సారముగనున్నది. ప్రభుత్వమువారి కొక నిర్ణీతమగు విధానము గలదని, వీరు వాదించిరి. దీని ఫలమేమి? ఇంతకు పూర్వము స్థాపింపబడిన రంపపుకోతమిల్లులన్నియు వరుసగ మూసివేయబడుచున్నవి. వీనికింద ఖర్చుపడిన ద్రవ్యము వ్యర్థమగును. ఫారెస్టు ఇంజనీరింగు కార్యాలయము రద్దుజేయబడునని, లా మొబరుగారు నూచించిరి. పరిశోధనలు విఫలమయ్యెనని విదితమగును. ప్రభుత్వమువారు అడవులద్వారా ఎంచదగిన లాభమును సంపాదించజాలనపుడు, అడవులను ప్రజోపయోగమునకు స్వేచ్ఛగ వదలిపెట్టి, బీదలకు భూముల నొసగినను, కొంత ప్రయోజనమును. హరి సర్వోత్తమ రావుగారు చెలిపినటుల, పంచాయతీ అడవుల రాబట్టిని ఫారెస్టు రాబట్టిలో చేర్చుట, ఏమాత్రము యుక్తము గానేరదు. మదరాసు శాసనసభలో అటువీ విరిపాలనము పట్ల ప్రతిపాదింపబడిన అసమ్మతి తీర్మానము ఆమోదింపబడెను. ఇట్టి తీర్మానములు ప్రభుత్వ వైఖరి నెంతవరకు మార్పునో చూడవలయును.

స్టేటుకౌన్సిలు సభ : కాండుటేబిలు సమావేశము
స్టేటుకౌన్సిలుసభలో కాండుటేబిలు సమావేశమును అక్టోబరు ముప్పది తేదికి మించకుండ జరుపవలయునను, తీర్మానమును రామస్వామి మొదలిగారు ప్రవేశపెట్టిరిగాని, సాధ్యమగునంత త్వరలో యను కవర్దిగారు సూచించిన సవరణ తుద కంగీకరింపబడెను. ఆకున కందని పోకను పొందని యిట్టి తీర్మానమువలన, ప్రభుత్వమున కెట్టి యిబ్బంది గలుగదని, హోం సెక్రటరీగారు పలికిరి. నిరర్థకమగు కాండుటేబిలు సమావేశమెప్పుడు జరిగినను ఫలితమొక్కటేయగును. అధినివేశస్వాతంత్ర్యప్రదాన మును

నను వెంటనే జరుగు నను నిశ్చయములేనపుడు, కాండుటేబిలు సమావేశము కాలహరణమునకు మార్గము జూపుచుగాని, వేరుఫలము నొసగజాలదు. ఈ సమావేశము విషయమై భారతీయు లా తురము జూపుట లేదు. భారత దేశముతో సమాధానపడవలసిన దిన మరుదెంచి నపుడు జరుగు సమావేశమునకే విలువయుండును. రామస్వామి మొదలిగారు కోరిన సమావేశము, సాంఘిక విభేదములను మెంచుటకు, స్వపరిపాలనమునకు భారతీయులు అర్హులుగారని నిర్ణయించుటకును, సైమనుకమిషను రిపోర్టు ఖాయమగుటకును మాత్రమే తోడ్పడగలదు. ఇట్టి సమావేశమును ఐహిమ్మరించి ఆత్మగౌరవమును కాపాడుకొనుట ప్రాజ్ఞలెల్లరధర్మ మగుచున్నది.

నౌకా సమావేశము

ఫ్రాంచి ముత్రియగు బ్రముడుగారు నౌకా సమావేశమును వదలి, పారిసుకుబోయిరి. పనిపాటలు లేక నిక్కడ చేయదగిన దేమని వీరు ప్రశ్నించిరి. ప్రాన్సుకును ఇటలీకిని మధ్యను జనించిన పోరాట మటులనే నిలిచియున్నది. ఇటలీ ప్రతిపాదించెడి సమాన నౌకా వాంఛ వికనాడబడునని దోచదు. ప్రాన్సు ఇందుల కంగీకరింపదు. ఉభయ దేశముల మధ్యను రాజీ కుదుర్చుటకు జేసిన ప్రయత్నములు విఫలమయ్యెను. జపాను అమెరికాలమధ్య గుదిరిన రాజీగూడ నిలచునని దోచదు. జపాను పార్లమెంటు వారు దీనిని ఖాయపరచెద రను నమ్మకము లేకున్నది. తుదకు ఇంగ్లండు, అమెరికాలు మాత్రము మిగుల వచ్చును. అట్టహాసమునకు తగిన ఫలము గనుపింప కుండుటకు, వివిధజాతులును ఆత్మపరీక్ష గావించు కొనుచో, కారణములను గ్రహింపగల్గుదురు.

కీ॥ శే॥ దేవరాజు సీతారామస్వామిగారు

రాష్ట్రేతరాంధ్రుల యభివృద్ధికై తనశక్తిని ధారబోయుచు, ఆంధ్రాభిమానవ్యాప్తికై పాటు బడుచుండిన, ఖర్చుపురము నివాసులగు దేవరాజు సీతారామస్వామి పంతులుగారు కాలధర్మము నొందిరిని వినుట కెంతయు చింతించెదము. వీరి మరణమువలన, రాష్ట్రేతరాంధ్రులకు తీరని నష్టము వాటిల్ల గలదు. వీరి స్థానమును ఇతరాంధ్రప్రముఖు లాక్రమించి, వారు ప్రారంభించిన ఘనకార్యములను కొనసాగించుట యవసరమగును. వీరి ఆత్మకు పరమేశ్వరుడు శాంతి నొసగు గాక!

చెన్నరాష్ట్ర ద్వితీయ సహకారభవన సంఘముల సమావేశము

చెన్నరాష్ట్ర ద్వితీయ సహకారభవనసంఘముల సమావేశము రాజోపు ఏప్రిల్, 19, 20 తేదీలందు జరుగు 18 వ రాష్ట్రసహకార సమావేశము సరిగ జరుపునటుల సుదీర్ఘ బడుచున్నది. ఈసమావేశమందు చర్చనీయాంశములు ప్రవేశ పెట్టబడువారు, వాటిని నాకు ఏప్రిల్ 1 వ తేదీలోపుగా చేరునటుల పంపవలెను. సమావేశముయొక్క అజెండాయును, మొదటి సమావేశమునందు ఆమోదింపబడిన తీర్మానముల విషయమున ఏలాటి చర్యలు గైకొనవలసి మొదలగు విషయములు సమావేశ ప్రారంభమునకు వారము రోజుల ముందుగా సహకార భవన సంఘములవారికి పంపబడును. సహకారభవన సంఘములవారు తమ ప్రతినిధుల నెన్నుకొనివాగ్గ విలాసములను పూర్తిగా ముందుగా తెలుపవలెనని శ్రీ గాంధీ బాబు వాయువు గారు ప్రవచించుచున్నాడు.

ఆర్థిక చట్టముపై రెండవరీడింగు

ఆ మో దిం ప బ డు ట

లవణశాసనమునకు సవరణ లన్నియు వీగిపోయినవి

భారత వైద్యవిద్యాయోగ్యతలు : ఆంగ్లవైద్యసమితి

ఆంగ్ల వైద్యసమితివారి చర్యకు భారతీయులు ఆగ్రహముత్రచిత్తు లగుట

భారత శాసనసభలో చర్చ

(అసోసియేటెడ్ ప్రెస్)

బుధవారము నాడు సాయంత్రము ముచ్చటించి పూర్తి చేయకవదిలిన యుపన్యాసమును డాక్టరు మూంజీగారు నిన్న ఉదయము పూర్తిచేయుగానే ఆర్థికచట్టముపై రెండవరీడింగును సభవారు ఆమోదించవలెనని వస్తరుగారు కోరిరి. సభవారు వస్తరుగారి కోరికను మన్నించి రెండవ రీడింగును ఆమోదించిరి. తరువాత ఉప్పుచట్టమునకు చాలసవరణలను సభ్యులు ప్రతిపాదించగా నవి యన్నియు సభవారిచే నిరాకరింపబడెను. ప్రభుత్వము వారి ఉప్పుపై గుత్తవ్యాపారము నంతయు చేయవలెనని పండిత నీలకంఠదాసుగారి సవరణ 57-80 వోట్లచే నిరాకరింపబడెను. జిన్నాగారును యింకొందరు ఇండిపెండెంటువారును తటస్థముగా నుండిరి. పురుషోత్తమదాసు రాహుర్దాసుగారు, మణ్సుఖంబెట్టిగారు ప్రభుత్వమువారికి వోట్లిచ్చిరి. ఈ సవరణను ఆమోదించినచో ప్రభుత్వమువారికి నష్టము 7 కోట్లవచ్చునని సర్ జార్జిమెన్టరుగారు చెప్పిరి. తరువాత అమరనాథదత్తుగారు ఉప్పుపన్నును తగ్గించవలెనని మూడు సవరణలను ప్రతిపాదించిరి. (1) 8 అణాలకు తగ్గించవలెనని (2) 12 అణాలకు తగ్గించవలెనని (3) 1 రూపాయికి తగ్గించవలెనని. కాని ఈమూడు సవరణలను నిరాకరింపబడెను.

ఆంగ్ల వైద్యసమితి

ఆంగ్ల వైద్యసమితివారు (జనరల్ మెడికల్ కౌన్సిలు) భారతదేశమునందలి విశ్వవిద్యాలయములచే నొసంగబడిన వైద్య పట్టములను ఒప్పుకొనకుండుటను గూర్చి కర్మలో గిడ్డో, డాక్టరు మూంజీగారు ప్రశ్నల నడిగిరి. ఈ ప్రశ్నలకు ప్రత్యుత్తర మొసంగుచు సర్ ఫ్రాంక్ నాయున్ గారిట్లు చెప్పిరి:— ఫిబ్రవరి 28 తారీఖున ఆంగ్ల వైద్యసమితియొక్క కార్యనిర్వాహక వర్గమువారు ఆమోదించిన తీర్మానము ప్రభుత్వమువారికి తిరివార్త ద్వారా అందినది. విమానములో తక్కిన దేశముల లన్నియు వచ్చుచున్నవి. అవిరాగానే యేమిచర్యగైకొనవలెనో భారతప్రభుత్వమువారు నిర్ణయించెదరు. మధ్య, అనవసరమును ఆలస్యమేమియులేక అఖిలభారత వైద్యసమితిని స్థాపింప ప్రభుత్వమువారు సకలప్రయత్నములును చేతురని సభ్యులకు మనచేయుచున్నాను. ఈ విషయమై ఆంగ్ల దేశములోని అధికారులకును భారతదేశములోని అధికారులకును జరిగిన ఉత్తరములను సభవారి ఉపయోగమునకై ప్రభుత్వము వారి సంగిరి. ఈ ఉత్తరప్రత్యుత్తరములలో ఆంగ్ల వైద్యసమితి వారి సమగ్ర తీర్మానముగూడ కలదు. అతీర్మానముట్లున్నది:— “బొంబాయి, కలకత్తా, లక్నో, పుర్రు, మద్రాసు, పంజాబు విశ్వవిద్యాలయములలో వైద్యవిద్య యోగ్యతలనుగూర్చి సరియైన సంగతులు తెలియలేదు గనుక, ఈ దేశములో వైద్య పృత్తి నవలంబించుటకు తగిన జ్ఞానము, నిపుణత్వము, యిత్యములు చాలవని ప్రస్తుతము ఈ విశ్వవిద్యాలయముల యోగ్యతలు ఈ దేశములో పనికిరావని ఈ సంఘమువారు తీర్మానించుచున్నారు. వైన కేంద్రానిన విద్యాలయములలో నత్తీర్ణులైనవీ దేశములో వైద్యపృత్తి నవలంబింపవచ్చునని, యిదిసరలో యిచ్చిన అంగీకారము యంతటితోరద్దయినది. 2 జనవరి 11 వ తారీఖున ఇండియా కార్యాయము వారు వ్రాసిన లేఖలో భారత ప్రభుత్వమువారికి కేంద్ర సంఘమును నియమింతురను నూచనసంఘమువారు విచారించి అట్టి సంఘముగూడ తమకు అవసరమైన విషయములను తెల్పబడని తలంచుటచేదానిని నిరాకరించుచున్నాము. (3) రంగూణ్ పాట్నా విశ్వ విద్యాలయములయందలి వైద్యయోగ్యతలను పరీక్షించుటకు పరీక్షాధికారులను నియమించెదమని భారత ప్రభుత్వము వారు చేసిన నూచనముగూడ ఈ సంఘము వారి సోపూర్ణ జాలకున్నాడు.

ఈ విషయమై ప్రశ్నితరములు

బ్రిటిష్ వైద్యసమితివారి తీర్మానమునుగూర్చి జిన్నా, మూంజీ, గిడ్డో, సర్ హారిసింగుగారు, జివాక్ చమకలాల్,

పండితకుంజ్రా; లాల్ చందునవో రాయగారులు అనేక ప్రశ్నలను వేసిరి.

ఈ ప్రశ్నలకు ప్రత్యుత్తరముగా విషయమునుగూర్చి విచారించెదనని సర్. ఫ్రాంక్ నాయునుగారు చెప్పిరి.

కర్మలో గిడ్డో:— ఈ విషయమై రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములకు, కేంద్రప్రభుత్వమువారికిని జరిగిన ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములను బయటజెట్టుదు.

సర్ ఫ్రాంక్ నాయునుగారుట్లు చేయుదుమని చెప్పిరి.

జివాక్ చమకలాల్:— బ్రిటిష్ మెడికల్ కౌన్సిలు (వైద్యసంఘము) వారు చేసినదానికి ప్రభుత్వమువారు తమ యసమృత్తిని చెప్పిరా?

సర్ ఫ్రాంక్ నాయును:— ప్రభుత్వమువారు ఆంగ్ల వైద్యసంఘమువారి తీర్మానమును తిరివార్త ద్వారా మాత్రమే చూచినారు. ఇట్టి సునిశితమైన వ్యవహారములలో సంగతిసందర్భముల నన్నిటిని తెలిసికొననిది అసమృత్తియెట్లు, కావున కొంత కాలము వేచియుండి అసమృత్తి చెల్వెదము.

జివాక్ చమకలాల్:— ఇన్ని నెలలనుండి విషయము నుగుచున్నదే, యంతవరకు ప్రభుత్వము వా చేమిచేయుచుండిరి.

సర్ హారిసింగు గౌరు:— భారతదేశములో వైద్యవిద్యకు ప్రధానాధికారిగా నీడే హంగరు నియమింపబడెనచో భారత వైద్యయోగ్యతలను తామంగీకరింపమని ఆంగ్ల వైద్యసమితి చెప్పినప్పుడు ప్రభుత్వమువారేమి చర్యగై కొనిరి.

సర్ ఫ్రాంక్ నాయున్:— నేను బయటజెట్టిన కాగితములలో నీ విషయముకలదు.

జిన్నా:— ప్రభుత్వమువారు ఆలస్యమెంతమాత్రమును చేయక చర్యగైకొనెదరా?

సర్ ఫ్రాంక్ నాయున్:— గైకొనెదము. ఇదివరకు ఆలస్యమెంతమాత్రమును చేసియుండలేదు. ఇకముందు చేయను. సాధ్యమైనంత త్వరలో భారత వైద్యసంఘమును స్థాపింప ప్రయత్నింతుము.

ఈ విషయమునుగూర్చి యింకా ప్రశ్నలనడిగెదవారే కాని అధ్యక్షుడు వాని నాపివేసెను.

క్రొత్త సభ్యులు

కుమారగంగారందసింహా, హర్షిగారులు రాజభక్తి ప్రమాణము గైకొని సభ్యులైరి.

వచ్చేవారపు కార్యక్రమము

వచ్చేవారము జరుగు కార్యక్రమమునుగూర్చి క్రెకార్ గారు సభవారికి చెప్పిరి. సభవారు ఆర్థికచట్టమును, నేకాన్సిల్ వారిచే ఆమోదింపబడిన చట్టములను చర్చింతురనివారు చెప్పిరి. ప్రభుత్వమువారి కార్యక్రమము 28 తారీఖులోగా పూర్తికానిచో యింకాగొన్నాళ్లు సభజరుగుటకు నెలపు కోరెదననిగూడ వారు సభవారికి చెప్పిరి.

ఆర్థికచట్టముపై చర్చ

బుధవారము సాయంత్రము ఆపిన ఉపన్యాసమును పూర్తిచేయుచు మూంజీగారు ప్రభుత్వమువారి నైతిక పరిపాలనమును తీవ్రముగా ఖండించి అపద్ధతిలన భారతయువకుల పై న్యశితామునకు అంతరాయము కలుగుచున్నదని వారనిరి. భారత ప్రభుత్వమువారి పద్ధతులకును జపాను, జర్మనీవారి పద్ధతులకును భేదముమాపుచు భారతప్రభుత్వము వారెంత అశ్రద్ధజూపుచున్నారో వారు నిరూపించిరి. భారతదేశముయొక్క అభివృద్ధినిబుద్ధి పూర్వకముగా నిరోధించుచున్నందులకు మూంజీగారు ప్రభుత్వమువారిని తీవ్రముగా ఖండించిరి.

రెండవబిల్లుపై చర్చ సమాప్తము

చాల రోజులనుండి చర్చ జరుగుచున్నదని చెప్పి వస్తరుగారు చర్చ ఆపుచేయగోరిరి. రెండవ రీడింగు సభవారిచే నామోదింపబడిన పిమ్మట బిల్లుకు సవరణలు ప్రతిపాదించబడెను.

ఉప్పుపన్ను రద్దుచేయుటకు సవరణ

ఉప్పుపన్నును రద్దుచేయవలెనని సవరణ ప్రతిపాదించుచు పండిత రాహుర్దాస్ భార్గవగారు ఉప్పు పన్ను విషయమై భారత ప్రభుత్వమువారి పద్ధతిని తీవ్రముగా ఖండించిరి. పూర్వము 50% దేశము భారతదేశమున కంతటికిని ఉప్పుసప్లయ చేయుచుండెను. కాని ప్రభుత్వమువారు అవలంబించినపద్ధతివలన ఉప్పుపంట నాశనమై లివర్ పూల్ వారి ఉప్పు దిగుమతి జాస్తియైనది. ఉప్పుకు త్త తీసివేయునెడల నిరదోగ్యగమస్యతేపు పరిష్కారముగను.

అసీగారి సమర్థన

సవరణను సమర్థించుచు ప్రజాభిప్రాయము విజృంభించినకొలది భారతీయులు ఉప్పుపన్నును యధాశాస్త్రముగా ప్రతిఘటించుచుండిరియు, ఆ ఆందోళనవలన లాభములేకపోవుటచే నిప్పుడు మహాత్ముడు శాసనోల్లంఘనమును ప్రారంభించిరినియు యస్. యస్. అసీగారు చెప్పిరి.

నీలకంఠదాసుగారి సవరణ

లవణశాసనములోని 1-వ క్లాసు, రెండవ క్లాసు రద్దు చేసి, ఉప్పుపంటపై గల నియములను తొలగించవలెనని పండిత నీలకంఠదాసుగారు కోరిరి. ప్రస్తుతము ప్రభుత్వమువారు నెడగొనుచున్న విషయపరిస్థితులను విచారించి దూరదృష్టిగలిగి ప్రవర్తించవలసిన దని వారు కోరిరి.

7 కోట్ల నష్టముగను

ఈ సవరణను ఆమోదించినచో ప్రభుత్వమువారికి 7 కోట్ల రూపాయలు నష్టము గునని సర్ జార్జిమెన్టరుగారు చెప్పిరి. ఈ విషయమునుగూర్చి టారిఫ్ డివీజన్ వారు విచారించి నివేదిక సమర్పించవరకు వేచియుండుట ఉత్తమమని వారు చెప్పిరి. సవరణలు రెండు నిరాకరింపబడెను.

ఉప్పుగుత్తను తొలగించుట

ఉప్పుగుత్తను తొలగించవలెనని పండిత నీలకంఠదాసుగారు ప్రతిపాదించిన సవరణగూడ పీగిపోయెను.

పన్ను తగ్గించవలెనని సవరణలు

తరువాత ఉప్పుపన్నును (1) 8 అణాలవరకు తగ్గించవలెనని అమరనాథదత్తుగారు సవరణ ప్రతిపాదించిరి. అది నిరాకరింపబడెను. తరువాత 12 అణాలవరకు తగ్గించవలెనని వారు ప్రతిపాదించిరి. ఇదిగూడ నిరాకరింపబడెను. తరువాత 1 రూపాయికి తగ్గించవలెనని దత్తుగారు ప్రతిపాదించిన సవరణగూడ నిరాకరింపబడెను.

అంతట సభవారు ఫలహారములకు లేచిరి.

ఫలహారానంతరము

ఫలహారానంతరము హిందూ అనిభక్త కుటుంబములపై విధించు రాబడిపన్నునుగూర్చి ఇండియన్ ఇన్ కంటాక్టు అట్టచు తహార్దాస్ భార్గవగారికి సవరణ ప్రతిపాదించిరి. ఇదివరకు అనిభక్త కుటుంబములలో ఆర్జనపరులగు వారిపై విడివిడిగా రాబడిపన్ను విధింపబడక అందరు కలసి ఆర్జించు మొత్తముపై విధింపబడుచున్నది. అట్లు కాకుండ రాబడిపన్ను కుటుంబములలో ప్రతివాని ఆర్జనపైనే విధింపవలెనని భాగవతగారి సవరణగోరెను.

ఈ సవరణను లాల్ చందునవో రాయగారు సమర్థించుచు ప్రస్తుతము అమలులోనున్న రాబడి పన్ను హిందూ కుటుంబములకు నష్టము కలుగజేయుచున్నదనివారనిరి. ఒక కుటుంబములో మగ్గురు సోదరులు ఒక్కొక్కరు 700 రూపాయలు ఆర్జించినచో వారిపై పన్ను వేరు పొలులేదు. మగ్గురు కలసి ఆర్జించిన మొత్తముపై పన్ను విధింపవచ్చునని వారనిరి.

హిందూ ధర్మశాస్త్రమునకు విరుద్ధము

సవరణను ప్రతిఘటించుచు ఈ సవరణను ఆమోదించుచో హిందూ ధర్మశాస్త్రపద్ధతికి వ్యాఘాతము వచ్చునని సర్ త్ చంద్ర దత్తుగారు చెప్పిరి.

సర్ జార్జి మెన్టరు

హిందూ అనిభక్త కుటుంబములపై పంపములలో సహార్యమైనవనియు కుటుంబముంతయు కలసి ఒక్కటిగా పరిగణింపబడునుగాని, ప్రతిసభ్యుడును విడివిడిగా పరిగణింపబడడనియు వస్తరుగారు చెప్పి ప్రస్తుతము ప్రతిపాదించబడిన సవరణ విఫలమైన చర్చకు తగియుండలేదని వారనిరి.

పురుషోత్తమదాసు తాకూర్ దాసుగారు

చాల సంవత్సరములనుండి ప్రభుత్వమువారు ఈ అన్యాయమును ప్రతిఘటించుచుండిరియు, కాని ప్రభుత్వమువారు ఆలస్యము చేయుచుండిరియు చెప్పిరి. ఈ సవరణకు అనుకూలముగా హిందూ ప్రజల యభిప్రాయము పక్కమై యుండలేదని ప్రభుత్వము వారు తలచుచో వారు ప్రజాభిప్రాయమును శనుగొనవచ్చును.

రాబడిపన్ను చట్టములో పరస్పర విరూధములగు సర్ హారిసింగు గౌరుగారుగూడ ఖండించిరి.

భారత కాంగ్రెసు
కార్యనిర్వాహక సంఘము

అరెస్టయినవో కొత్తసభ్యుల నియమించు
విధానములు

అ. భా. కాంగ్రెసు సంఘసభ

అహమ్మదాబాదు, మార్చి 20:—రేపు జరగనున్న భారత కాంగ్రెసు సభ చాల ముఖ్యమయినది. అభ్యుత్థానితోబాటు, పండిత మోతీలాలు నెహ్రూ, రాజగోపాల చారి, డా॥ పట్టాభి సీతారామయ్య, శ్రీప్రకాశ్ (జనరలు నెక్రటరీ) డా॥ సయ్యదు మహమ్మదు, సాంబమూర్తి, నేటు జమనలాలు బహాజు (కోశాధికారి) పురుషోత్తమదాసు టాండనుగార్లు మున్నగువారు వచ్చిరి. సత్వమూర్తి, శ్రీనివాసయ్యం గార్లు రాలేదు. భా. కాం. సంఘసభ రేపు మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు జరుగును.

కార్యనిర్వాహక వర్గము నేడు సమావేశ మయినపుడు మూలాలు విషయములతోబాటు, ప్రభుత్వమువారి సంఘసభ్యులందరిని అరెస్టు చేసినవో తేయవలసిన పనిగూర్చి చర్చ జరిగెను. అందరూ అరెస్టయినవో అ. భా. కాం. సంఘమువారు నూతన కార్యనిర్వాహక వర్గమును ఎన్నుకొన వలెనని నిశ్చయించ బడినది. అభ్యుత్థుని అరెస్టు చేసినవో తరువాత అభ్యుత్థునిగ నుండవలసిన వారి పేరును ఆతడే నూచింపవలెననియు, అట్లే కోశాధికారిగూడ తన తదనంతరము ఉద్యోగిపేరును నూచింప వచ్చుననియు తీర్మానించ బడినది. నేడు సాయంకాలము సభ రద్దీ నదీతీరమున జరుగవలసిన సభ పండిత జవహరిలాలు గారు రానందున జరుగ లేదు. జవహరి లాలుగారు గాంధీగారిని జూచి అలత్యముగ వచ్చిరి. పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారు మహాత్మా గాంధీగారిని రేపు ఆరుమూల దర్శించెదరు. (శ్రీ ప్రె.) జవహరిలాలు నెహ్రూగారు గాంధీజీ వద్దనుండి ఏమిసంజేషము చెప్పిందో యిది సభ్యులందరూ ఆవర్ణతో వేదియున్నారు. రేపు జరగనన్న అ. భా. కాం. సంఘ సభయందు విశేషముగ నిర్ణయములేవియు జరగ నేరనని తోచుచున్నది. ఇప్పటికి చేరిన నాయకులలో కొందరు ప్రస్తుతము వివిధరాష్ట్రములలో చెలరేగుచున్న ఉత్సాహము తగ్గిపోవులోపున తీవ్రముగ కార్యక్రమము నిర్ణయింపవలెనని తొందరబడుచున్నారు. మహాత్ముని అరెస్టుచేసిన తోడనే వైస్రాయి భవనముపై సత్యాగ్రహము దాడిచెడలవలెనని నూచించుచు సర్దారు శర్మూరిసింగు కపషీరుగారి తీర్మానము యందుకు నిదర్శనము కాని యీ తీర్మానమునకు యితరు లంత ప్రాముఖ్యత నొసంగుటలేదు.

నేడు పరిగ్రంథ కమిటీసమావేశము త్వరలో ముగిసెను. రేపు (21) మరల జరుగును. (అ. ప్రె.)

ఏప్రిలు 6 వ తేదీన యావద్భారత సత్యాగ్రహము
అహమ్మదాబాదు, మార్చి 21:—భారత కాంగ్రెసు సంఘసభ్యుల యిష్టాగోష్ఠి చర్చలో మహాత్మాగాంధీగారు ఏప్రిలు 6 వ తేదీన జలాలాబాద్ సత్యాగ్రహము జరుపునాడే యావద్భారత

దేశమునందు వివిధరాష్ట్రములలో ఉత్సాహము నిరోధమును ప్రారంభించవలెనని ఆభిప్రాయము వెల్లడియయ్యెను. ఆరేగ నేడు 2 గంటలకు జరుగు కాంగ్రెసుసంఘసభయందు ఒక తీర్మానము ప్రతిపాదించబడినది. ఇప్పుడు పరిగ్రంథకమిటీసభ జరుగుచున్నది. అబ్దుల్ కలాం అబదుగారు, పండిత జవహరిలాలు నెహ్రూగారు నేడువచ్చిరి. (అ. ప్రె.)

లామెంబరు

బిల్లులో పరస్పర విరుద్ధమేమియులేదని లా మెంబరు చెప్పెను. అవిభక్తకుటుంబములో చేరినవారెవ్వరైన విభాగము గుటకు యిష్టముకనబరచినవో విభాగమైనట్లుగానే పరిగణింపబడును. కాని, కుటుంబమంతయు కలసి ఒక్కటేయను భావమున్నపుడు ఈ సవరణ హిందూ ధర్మశాస్త్రమునకు విరుద్ధమని ప్రీవీకౌన్సిలువారు నిర్ణయించిరి. బిల్లుకు తగిన సవరణ ప్రతిపాదించబడునో దానిని తాము విచారించెదమని వారుచెప్పిరి.

సవరణ ఉపసంహరించుకొనబడినది.

కిరసనాయిలుపై ఇపుడున్న ఎక్సైసుపన్నె అములులో నుండవలెనను సవరణ ఉపసంహరించుకొనబడినది.

కిరసనాయిలుపై యిప్పుడున్న 1 అణా ఎక్సైసు పన్నును గాలముకు అ 1-8, అ 1-6 పైసలను హెచ్చుచేయవలెనని సర్దార్ గులాబ్ సింగుగారు సవరణను ప్రతిపాదించిరి. సవరణపై చర్చముగియుకమున్నే సభవారు విరమించిరి. మరల సభ రేపు సమావేశమగును.

సా॥ 6-30 X॥ బెజవాడ శ్రీ దుర్గాకళామందిరము హాలులో సా॥ 9-30 X॥

22-3-30 తేదీ మాత్రము సురాజ్ - ఉద్దాలా

తేజ అసహాయశూరత్వము (విశల్ గారు ప్రధానపాత్ర ధరించెదరు)

23, 24, 25-3-30 తేదీలుందు

కోహినుారు ఫిల్ము కంపెనీవారిచే తయారుచేయబడిన

“గు లే నా ర్”

500 ల మంది వీటిని ఉపయోగింప మీరేలవాడరు ?

మీ స్వంత పేరు గల ఫోటోటెక్ కలము రు. 1-12-0 మాత్రమే

ఎలెక్ట్రీక్ యంత్రముతో “స్టాటిక్స్” ఫోటోటెక్ కలములమీద మీ పేరు ఇంగ్లీషున శాశ్వతముగ నుండులాగున చెక్కి మీకుఅందజేయుదుము. ఇండియాలో ఇదేమొదలు. వలయువారు ఆద్యాత్ముగా 8 అణాలు స్టాంపులు పంపవలెను పోస్టు ఖర్చులచేర్చి వి.కె.తే.సాముకు కలము వీ. వీ చేయబడును. 500 మంది సంతసించిరి. త్వరపడును.

వనవిహారి ప్రచురణాలయ, ట్రిప్లి కేక్, మద్రాసు.

పానికవార్తలు

రాకపోకలు:—నవాబ్ సర్ సాలర్ జంగు బహదూరు హైదరాబాదు నుండి నేటి ఉదయమున మద్రాసుకు వచ్చిరి.

తైనుగుగారు వైసిడెన్సీకళాశాల ప్రిన్సిపాలు ఇంగ్లాండు వెళ్లుటకు నిన్న రాత్రి బొంబాయికి వెళ్లిరి.

ఆర్. డానుగారు బెంగ్లూరుకును డి. య్. స్ట్రాస్త్రిగారు గోదావరికిని వెళ్లిరి.

చెంగల్వరాయ నాయకరు ఉచిత ఆయుర్వేద వైద్యశాల, వేపేరి

గత ఫిబ్రవరి మాసమున 16185 మంది రోగులు వైద్యశాలయందు చికిత్సపడసిరి. వారిలో 830 ఆంగ్లో హైదవులు 862 మహ్మదీయులు 1952 ఇండియన్ క్రైస్తవులు చికిత్సపడసిరి. ఒక్కడినయిన ఆధికసంఖ్యాకముగ వైద్యశాలకు వచ్చిన రోగుల సంఖ్య 668. ప్రతిరోజునను నూతనముగ 4 గట్టున వైద్యశాలకు వచ్చిన రోగుల సంఖ్య 199. ఒక్కొక్కరోజి చికిత్సకు దినముకంటే 8/1 పైసలు వచ్చెను.

మైలాపూరు కబల్ షిఫ్టర ఆలయములో సంగీత కాలక్షేపములు:—గడచిన మూడునాలుగు దినముల నుండి మైలాపూరు కబల్ షిఫ్టర ఆలయములో ప్రతిదినము సాయంకాలము రిఫుంటుల మీదట సంగీత హరికథాకాలక్షేపములు నుభవనయు జరుగుచున్నవి. ఇంకను చాలరోజులవరకు నిల్చే జరుగనని తెలియుచున్నది. గొప్ప సంగీతవిద్వాంసులుమాడా కొందరు భగవత్సన్నిధానమున తమ పాండిత్యమును ప్రదర్శింప నున్నారు.

వాలాబాపేటయందు సత్యాగ్రహచారమునకు సభ వాలాబాపేట, మార్చి 19:—వాలాబాతాలూకా కాంగ్రెసుసంఘమువారి యాజమాన్యమున గత 19 వ తేదీని సాయంకాలము 6 గంటలకు గంగయన్ కొండ మంటపమునందు ఒక గొప్పవిహారంగసభజరిగెను. పెక్కుమంది ప్రజలు సభకువిచ్చేసిరి. ప్రజలెల్లరు ఉపన్యాసములను ఏకాగ్రచిత్తులై వినిరి. శ్రీయుత జమదగ్ని నాయకరుగారు కాంగ్రెసు భారతదేశ స్వరాజ్యోద్ధిక్త ఎంతపాటుబడుచున్నది విమర్శించిరి. శ్రీయుత అహూర్ అసంతాచారియరుగారు వైస్రాయి గారికి మహాత్మా గాంధీగారు సత్యాగ్రహయాత్ర ప్రారంభమునకు పూర్వము పంపిన సవాలు లేఖను చదివిరి. శ్రీజమదగ్ని నాయకరుగారు గాంధీజీ ఉద్యమమునకు ఎల్లరు సహాయ పడవలెననియు, లవణశాసన సత్యాగ్రహ మొనర్చుటకు వాలంటీర్లుగా చేరవలెనని ఉద్యోధించిరి.

అహ్మూర్ ఆచార్యమున సత్యాగ్రహ దినోత్సవము గత 12 వ తేదీని జరగబడినది. బలుగూర్ గ్రామమునందు 18 వ తేదీని వాలంటీర్లు చేర్చుకొనటకు సభజరిగెను. ఇంతవరకు నలుగురు వాలంటీర్లు చేరిరి. వాలాబాతాలూకా కాంగ్రెసు సంఘమువారు శ్రీప్రచారము సలుపుచున్నారు. వాలంటీర్లు జేర్చుచున్నారు.

మద్రాసు ప్రభుత్వప్రకటన

గౌ. సర్ డి. ఇ. మాయు, కే. సి. ఐ. ఇ. సి. ఐ. ఇ. గారు మద్రాసు ప్రభుత్వ కార్యనిర్వాహక సంఘమునందు తమసభ్యత్వమునకు రాజీనామా నొసటచే మార్చి 19వ తేదీ నుండి తమఉద్యోగపదవి ఖాళీజేసిరి. వారిస్థానమునందు హెచ్. జి. ప్రోక్టర్ సి.యస్ ఐ.సి.ఐ.ఇ. గారు నియమింపబడుటకు సార్వభౌముని అంగీకారముపై గౌ. ప్రోక్టరుగారు నిన్నమధ్యాహ్నము తమ ఉద్యోగపదవిని స్వీకరించిరి.

గౌ. ప్రోక్టరుగారు మద్రాసు ప్రభుత్వ కార్యనిర్వాహక సభ్యులుగా నియమింపబడుటచే ఇతర ఉద్యోగములందు ఈ క్రిందిమార్పులు గావించబడినవి.

- (1) సి. డబ్ల్యూ. ఇ. కాటక్ సి. ఐ. ఇ. ఐ. సి. ఎస్. గారు రి వి న్యూ బోర్డు మూడవ సభ్యులు గ ను ప్రభుత్వ ప్రధానకార్యదర్శిగ ను నియమింపబడిరి.
- (2) తాతా లీకముగా రివిన్యూ బోర్డు మూడవ సభ్యులుగా ఖాయపరుపబడిన సి. బి. కాటెరిల్, సి. ఐ. ఇ. ఐ. సి. యస్. గారు రివిన్యూ బోర్డు మూడవ సభ్యులుగా ఖాయపరుపబడిరి.
- (3) సి. బి. కాటెరిల్ గారి స్థానే సి. ఏ. సాటరు ఐ. సి.యస్. గారు తాతా లీకముగా రివిన్యూ బోర్డు మూడవ సభ్యులుగా ఖాయపరుపబడిరి.

మహాత్ముని విజయయాత్ర

బయస్కోపు ఫిలిములను ప్రభుత్వమువారు నిషేధించుట

బొంబాయి, మార్చి, 20:—గాంధీమహాత్ముని సత్యాగ్రహయాత్ర పండిర్నమున బొంబాయినుండిలి మూడుబయస్కోపు కంపెనీలు ఫిలిములను తయారుచేసినవి. కారదాఫిలిమ్ కంపెనీవారు మహాత్ముని స్వాతంత్ర్యయాత్ర అనుఫిలిమును శ్రీకృష్ణ ఫిలిమ్ కంపెనీవారు 12 వ తేదీనాడు ‘మహాత్ముని చారిత్రాత్మక మను యాత్ర’ అనుఫిలిమును శ్రీరంజిత ఫిలిమ్ కంపెనీవారు ‘12 వ తేదీ మహాత్ముడు అలహాబాదు వదలుట’ అను ఫిలిమును తయారుచేసి యుండిరి. ఆ ఫిలిములు ప్రదర్శనార్హమని సెన్సార్ బోర్డువారు అంగీకరించిరి. కాని వీటినిసర్టిఫై చేయుటకు వీలులేదని నేటిదినము బొంబాయి ప్రభుత్వమువారు ప్రత్యేక గజెట్ ప్రకటనను గావించిరి. ఆ ప్రకటన సుసరించి ఈ ఫిలిములను బొంబాయి రాష్ట్రమున ప్రదర్శించుటకు వీలు లేదు. (అ. ప్రె.)

యం.యస్, సుబ్రహ్మణ్యాయ్యయ్య, డా॥ సుబ్బరావు పి. ఎస్.
భావ్యంగార్లు ఇతర కాంగ్రెసు సభ్యులును ఉపన్యసించెదరు.

తీర్మానావళి

సెలెక్షన్ కమిటీ నిర్ణయము

ఇండియా దేశపు సమగ్ర తీర్మానమును ఇండియా దేశపు టోడల్ ప్రత్యేకముగా మిశ్రపరచుటకు నెట్లను ఆలోచించుటకుగాను పంపబడిన సెలెక్షన్ కమిటీయొక్క మొదట్లైన ఈ దినపు సంతకముచేసిన మేము పదవిని నిర్ణయము చేసి దానిని కాగితములను ఆలోచించి ఈ మార్గ దర్శి మానవ సమరంబునకు బిల్లును ఆలోచించి యిచ్చును దానిని చేసికొనుచున్నాము.

1 వ క్లాజ్:—2వ క్లాజునందు సమగ్ర తీర్మానము యొక్క నిర్ణయమును బట్టి (2) వ క్లాజులో ఒక సవరణ చేయబడినది.

(క్లో. సి. 60, 57 అండ్ 58) 1894 వ సంవత్సరపు వర్తకపు టోడల్ ఆఫ్, 736 (ఎ) కెక్స్ ను యొక్క నిబంధనలను నిలిపివేయుచున్న క్లాజుల ఒక మినహాయింపు నిబంధన అవసరమైనది.

2 వ క్లాజ్:—సమగ్ర తీర్మానము యొక్క నిర్ణయము ఏదనగా, 'పెన్షన్ మరీని ఇండియా దేశపు సర్వీసులలోని రేపుల విధిచెట్టునున్నది. మరీని అతి ప్రతిభ ఇండియా దేశపు రేపులను లేదా రేపులనుండి సర్వీసులోనికి తీసుకొని వచ్చునట్లు సర్వీసులోనికి తీసుకొని వచ్చునట్లు ఆఫ్ టెండింగు ద్వారా కెల్లసరకులను, కొన్ని సంవత్సరములలో బహుళమును ఏదనగా వారిని తీసికొని వచ్చునట్లు ఆఫ్ టెండింగు నిబంధనలనుండి ఈ క్లాజు మినహాయించుచున్నది. ఈ నిబంధనలు, 1912-1920 ఆఫ్ టెండింగు దేశపు వార్షిక ఆఫ్ టెండింగు 7 వ కెక్స్ లోని నిబంధనలను పోలియున్నది. ప్రత్యేకముగా ఆలోచించబడుటకు వాక్కుకలిగియుండు ఒక తరగతి ఏదయినా ఇది చమురును తీసుకొని వచ్చు అయిల లాంకర్లు (చమురు తొట్టి పదాలను) మినహాయించబడుటకు కూడ తీర్మానింపబడినది.

ఇండియా దేశపు సంస్థానాధీశులను, వారి సర్వీసుల అన్ని కార్యముల నిమిత్తము ఇండియా దేశపు ప్రతిభ సజ్జెస్టు (ప్రజల తో సహా) సమయమున నిలిపివేయబడు యొక్క మేము ఆలోచించుచున్నాము.

ప్రత్యేక పెట్టబడినట్లును (2) వ, (3) వ నిర్ణయములు ఇండియా దేశపు పరిపాలనకు ఏదయొక్క నిర్ణయములను చేస్తున్నది. ఒక కార్పొరేషను, భాగస్వామ్యము లేదా సంఘము ఏదయినా పరిపాలన సాధనముగా చేయుట కుగా లాభములను మూలధనములను నాటికి యింతవరకు నకు పాటుకొని నిర్ణయించుటయును, కంపెనీలు ప్రతిభ ఇండియా దేశపు సర్వీసులను చేయబడవలెనని నిర్ణయించుచున్నది. ఇది సర్వీసులను ఏదయొక్క చేయుటయును యొక్క మేము ఆలోచించుచున్నాము. మారేజింగు డైరెక్టర్ మేజింగు ఏదెందులను సర్వీసు వారు ఇండియా దేశపు నుండి వలెనని కూడ మేము కోరియున్నాము. ఇంకను మేము గవర్నమెంటు చార్టరుపొందిన ఏదయొక్క పరిపాలనలోనుండు ఏదయొక్క తరగతి చేర్చబడు నిర్ణయించుచున్నాము.

వివాదాదులు ఆఫ్ టెండింగు టెండింగు చేయుట వాంఛనీయమని మారుతోచినది. కాని ఇండియా దేశపు కాన్స్టిట్యూషన్ నిమిత్తము వివాదాదులు ఏదయొక్క కలిగియుండు మునుపటివిధానము లేదా ఇండియా దేశపు కాన్స్టిట్యూషన్ లోని లాభమును పొందు వారివిధముల కలిగియుండు, అసర్వీసుల విధిచెట్టులనుగా చాల గట్టిచెట్టులు సంధించునని నిర్ణయించుచున్నాము. అందువల్ల ఈ పద్ధతివిధానము టెండింగులను చేయుటకు తీర్మానించుకొన్నాము. కాని ఆఫ్ టెండింగులోకి వచ్చినప్పుడు ఇటువంటి తంత్రములు విశేషముగాను లాభకరముగాను పునర్వ్యాసంపాదనయొక్క వాటిని అంచగల వర్తకుల తీసికొనవలెనను మాయొక్క నిర్ణయము గ్రంథము చేయకొనుచున్నాము.

(4), (5), (6), వ క్లాజులు కేవలము విధానమునకు సంబంధించిన సవరణలను ప్రవేశ పెట్టుచున్నవి.

3 వ క్లాజ్:—ప్రవేశ పెట్టబడినట్లును బిల్లులోనున్న నిర్ణయాదుగా వచ్చు సామాన్యతాక ఆను మూలలను పుంపియున్న యొక్క ఆది బిల్లుయొక్క డిజైనును కే భంగమును కలిగించియుండును. ఈ మూల ప్రజాసామాన్యమునకు తీసికొనివచ్చుటకు బద్ధులైనవారికి మితరంబుననున్నది. మరీని ఏదయొక్క పాఠము చేయుకంపెనీలు యీ అవకాశమును గైకొని కొన్ని సంవత్సరములలో అది ప్రయోజనములను సర్వీసుల తీసుకొనివచ్చు ప్రకటన మూలముగా ఆఫ్ టెండింగు అమలునుండి వాటిని కాపాడుకొన బద్ధును. 'ఏద' అను పదమును ఉపయోగించుట మూలమున ఈ చిట్టను తొలగించుచున్నాము.

4 వ క్లాజ్:—లయిలెన్సులగుగాను దరఖాస్తు పెట్టుకొను ఇండియా దేశపు పరిపాలనలోనుండు మొత్తము టెక్స్టి (ఏదల సమూహము) సమగ్ర తీర్మానము ఆవసరములను చాలినంతగా నుండవచ్చు కలుగగల యిచ్చునని తొలగించుటకుగాను, ఆలోచన సభలోకి వచ్చిన గవర్నరు-జనరలుగాని ప్రతిపక్షపక్షము జనసామాన్యముతో ఆలోచించిన విధముల యిచ్చును

వ్యవహరించిన టెక్స్టి మొత్తమును నిర్ణయించి ఆఫ్ టెండింగులలో [7(8) వ క్లాజుయొక్క మినహాయింపు నిబంధనచే యిచ్చు బడిన] ఇండియా దేశపు పరిపాలనలో పుంపియున్న యొక్క ఏదలకు లయిలెన్సు నిర్ణయించుటకుగా కోరబడిన మొత్తమును సమూహపు ఆధికారమును నిలిపి ఉంచుకొనుటకుగాను ఏదయొక్క చేయుట యొక్క మేము ఆలోచించుచున్నాము.

5 వ క్లాజ్:—9 వ క్లాజులో కొనుగడుగను మేము చేసిన నిబంధనలను, ఒక ఏద ఇండియా దేశపు పరిపాలనలో నున్నదా లేదా అనుమతయము సంతకము చేయబడిన సంబంధించిన వివరములతో కూడగల ప్రమాణ వచనముల లయిలెన్సులకు యిచ్చు నిమిత్తము యిచ్చున దరఖాస్తు నమూనాను కోరడము ఆవశ్యకము.

6 వ క్లాజ్:—ఈ క్లాజునందు, ప్రవేశ పెట్టబడినట్లును బిల్లుయొక్క 4, 5, 6, 7, 8 వ క్లాజులను మేము కలిపినాము 7 వ క్లాజు చే యొక్క చేయబడిన టెక్స్టి యొక్క సంతకము వారి మాన్యుల ఒకటై సెన్సుయొక్క చెల్లదగిన కాలపరిమితి మూడు సంవత్సరములనుండి ఒక సంవత్సరమునకు మార్పుటకు ఆవసరమును కలిగించుచున్నది. ప్రాతవాటికి బదులుగా మరల కొత్త సెన్సులను యిచ్చుటకు యొక్క చేయుట ఆవసరమును మేము ఆలోచించుచున్నాము.

7 వ క్లాజ్:—ఈ క్లాజు ప్రవేశ పెట్టబడినట్లును బిల్లు యొక్క 9 వ క్లాజులోని నిబంధనలను వస్తుకు యొక్క ఏద మార్పుతో పొందుపరచుచున్నది. అవియేనగా:—

(1) ఇండియా దేశపు పరిపాలనలోనుండు ఏదలను ఏదే మముగా నుండవచ్చు ముఖ్యమైన కారణమున మొదటి సంవత్సరమున లై సెన్సులకు దరఖాస్తులు పెట్టుకొను వాస్తవముగా ఇండియా దేశపు పరిపాలనలోనుండు ఏదలను వాటిని పొందుట ఆవశ్యకమని నా ఆభిప్రాయము

(2) మేము మాన్యుల మొదలైనవాటి మూలముగా ఆర్థిక పదములకు ఈయొక్క అమలులోనికి వచ్చుటకు ఆవశ్యకముగా పూర్వము యొక్క వత్తికి లేకుండ చేయుటకుగాను, యిచ్చుపరచుటకు బిల్లులో చేర్చబడగల ఒక నిర్ణయమున లేదని ఇండియా దేశపు పరిపాలనలోనుండు ఏదలను ప్రమే, మొదటి సంవత్సరమునకు పొందుటకు యొక్క చేయుచున్నాము. ఈ టెక్స్టి సాధ్యమైనంతవరకు, బిల్లు ఇండియా దేశపు రెండు శాసన నిర్మాణ సభలలోను కమిటీగా అమోదించబడు లేదని సమాపమున నుండవలెను.

(3) 4 వ క్లాజు సవరణలను వివరింపబడినట్లు సమగ్ర తీర్మానము యొక్క ఆవసరములకు ఆవశ్యకమని భావించబడు మొత్తము టెక్స్టి ప్రతిపక్షపక్షమునకు లై సెన్సు చేయుటకు ఇండియా దేశపు పరిపాలనలోనుండు ఏదలను చాలినంత సంఖ్యగలది దరఖాస్తు పెట్టుకొననియెడల, ఆఫ్ టెండింగు యొక్క ఏదలకు లై సెన్సులను నిచ్చుటకు యొక్క చేయుచున్నది.

8 వ క్లాజ్:—వ్యాపారములో ఒకే టెక్స్టు కలుగగల ఒకటియొక్క ప్రమాదమును, రేపులవద్ద ఏద వ్యాపారము ఆగిపోవుటకు తాత్కాలికముగా ఎదుర్కొనుటకు ఆఫ్ టెండింగు యొక్క ఆఫ్ టెండింగు 286 వ క్లాజు ననుసరించిన యొక్క భావములకు ఒక క్లాజు ఆవసరమును మేము ఆభిప్రాయపడితిమి.

9 వ క్లాజ్:—ప్రవేశ పెట్టబడినట్లును బిల్లులోని 10 వ క్లాజు చే సామాన్యముగా ఉపయోగించబడిన కేరములను కేరముల తరగతులను తప్పింపుగా వివరించుట యొక్క మేము ఆలోచించితిమి. ఒక ఏదను జనునానికి (ఎ) గా నిబంధించబడిన కేర ప్రతిభ ఇండియా దేశపు మునిసిపల్ కమిటీ క్రిందికి ఇతర విధమున రాని వారిపై ఆధికారము చేలాయించు పరోక్షమైన సాధనముగా యొక్క చేయుచున్నది (2) వ క్లాజు నేరముచేయు కంపెనీ లేదా భరము విషయములో ఏదయొక్క చేయుటకు చేర్చబడినది.

10 క్లాజ్:—ప్రవేశ పెట్టబడినట్లును బిల్లుయొక్క 11, 12 వ క్లాజులలోని నిబంధనలను ఏదై సెన్సుల విషయములో ఒక అసత్యపు స్టేటుమెంటు లేదా ప్రమాదము దరఖాస్తునకు చేయబడిన ఏదై సెన్సులకు రద్దుచేయుటకు ఆధికారమును చేచ్చుచున్నాము. మరీని జామీనును దండుగ క్రింద పుచ్చుకొనుటకు యొక్క చేయుచున్నాము.

11 వ క్లాజ్:—ఇండియా దేశపు శాసన నిర్మాణ సభలు రెండింటియందు విధులు చిత్తుగా పుంపబడవలెనను మరల మను, ఒక నిర్ణయించబడిన కాలపరిమితిలో సవరణ చిత్తుసంధర్మమున రెండు శాసనసభలలో చేసివలెనను ఆమోదించబడిన యొక్క టెక్స్టును మెరుగు అంత్యమైనదిగా చేయుటకు పూర్వము ఆలోచన సభలోకి వచ్చిన గవర్నరు-జనరలుగాని ఆలోచనలోనికి తీసికొనబడుటకును లోబడి విధులను చేయుటకు సాధారణాధికారము మేము చేచ్చినాము.

లై సెన్సు యిచ్చబడిన ఏదల చార్టరును పొందుటకు సవరణలను నిర్దేశించువిధులకు ఒక ప్రత్యేక నమూనా చేర్చినాము. 2 వ క్లాజు, (3) క్లాజులోని (ఎ) లేదా (బి) క్లాజులో

గల మరలను టెక్స్టి సవరణ ఒక భామందునుండి సవరణ సమకాలాంతరంలో ఒక దానిలో లేదా రెండవదానిలో గల మరలను టెక్స్టి సవరణ చార్టరునకు, ఏదయొక్క ఆధికారమును, ఏదయొక్క నిర్ణయమును లేదా ఏదను నమూనాను ప్రాక్టెస్టు (మార్పు) చేయు 'పెన్షన్' చార్టరును లేదా యొక్క సమానము ఈ మరలను నిర్దేశించవలెనను మూలమును గ్రంథము చేయకొనుచున్నాము.

12 వ క్లాజ్:—1928 వ సంపు ఇండియా దేశపు వర్తకపు టోడల్ ఆఫ్ టెండింగు అమలునుండి మినహాయించుచున్నది.

13 వ క్లాజ్:—లై సెన్సును పొందిన మునిసిపల్ అందుములమున సర్టిఫికేట్లు మొదలైన వాటిని విషయములో 1928 వ సంపు ఇండియా దేశపు వర్తకపు టోడల్ ఆఫ్ టెండింగు విషయములనుండి యొక్క మూలమును మినహాయించబడదని స్పష్టపరచుట యొక్క మేము ఆలోచించుచున్నది.

2, ఈ బిల్లు యొక్క ఏదయొక్క ప్రకటించబడినది:—

గెజెట్టు	ఇంగ్లీషులో	తేది
ఇండియా గెజెట్టు	1928	ఫిబ్రవరి 9
ఫార్మ్ నెంటు బార్న్ గెజెట్టు	1928	ఫిబ్రవరి 21
బొంబాయి గవర్నమెంటు గెజెట్టు	1928	మే 24
కలకత్తా గెజెట్టు	1928	మార్చి 15
సంయుక్త పరగణాల గెజెట్టు	1928	మే 8
పంజాబు గవర్నమెంటు గెజెట్టు	1928	జూన్ 1
బర్మా గెజెట్టు	1928	ఏప్రిల్ 21
మధ్యరాష్ట్రముల గెజెట్టు	1928	జూన్ 28
అస్సాము గెజెట్టు	1928	ఫిబ్రవరి 28
బీహార్, బీరార్ గెజెట్టు	1928	ఏప్రిల్ 25
హర్యానా గెజెట్టు	1928	మే 1
సిండ్ ఆఫ్ ఫిషరీస్ గెజెట్టు	1928	మే 24
పశ్చిమ తీర సరిహద్దు పరగణా	1928	మే 11

రాష్ట్రము.	భాష.	దేశ భాషలలో తేది
మదరాసు	ఆరవము	1928 మే 8
	తెలుగు	1928 మే 29

రాష్ట్రము.	భాష.	తేది
మదరాసు	హిందూస్థానీ	1928 మే 15
	కన్నడము	1928 మే 29
	మళయాళము	1928 మే 15
బొంబాయి	మహారాష్ట్రము	1928 జూన్ 28
	జరాతి	1928 జూలై 5
బర్మా	బర్మీసు	1928 మే 2
సిండ్	సింధు	1928 మే 31

3. బిల్లులో మేము విశేషమార్పులను చేసిన కారణమును బట్టి అది మరల ప్రకటించబడవలెనని మేము ఆభిప్రాయపడుచున్నాము.

జి. లై సెన్, మోతీలాల్ నెహ్రూ, జమ్నా దాస్, ఎమ్. మెహతా, సత్యేంద్ర చంద్రమిత్ర, వ హుస్సేన్ హఫీ దావూద్, బోకేయి, మున్షి మోహన్ ములాయా, ఘనశ్యామ్ దాస్ బిర్లా, కె. సి. నియోగి, ఎమ్. ఎస్. ఆసి, పురుషోత్తమ్ దాస్ తామరదాసు, ఆల్బర్ట్ మాటిస్ చాచర్, జుల్ఫికర్ అలీఖాన్, జాస్. ఎఫ్. సింఘ్, టి. డి. రాయ్, డబ్ల్యు. ప్రాసాదాసు ల్యాంబు, హెచ్. ఆల్బర్ట్, హెచ్. కాన్స్ జహంగీర్, కె. మున్షీ శరభాయ్ నెంపచెంద్ హాజీ. 1920 వ సంపు ఏప్రిల్ 2 వ తేది.

ముఖ్య గమనింపు.

అనేకులు మా భారతి సంచికలను కూడ దినపత్రికతో బాటు హిగిన్ బాతము స్థూలులందు విక్రయించుటకు యేర్పాటు చేయవలెనట్లు కోరినందున, ఆ ప్రకారమే ఈ దిగువ తెలుపబడిన స్థలములందు ఈ నెలనుండి యేర్పాటు చేయబడినదని ఇందుమూలముగ తెలియబరచుచున్నాము.

సెంట్రల్ స్టేషన్	గుంతకల్
అర్కి-ఓం	కాట్నాడి
బెల్లారి	రైచూరు
బెజవాడ	రాజమండ్రి.

మేనేజరు : భారతి, మదరాసు.

శాసనసభా ప్రశ్నోత్తరములు

(18-3-30 తేదీ సమావేశము)

ఆర్థికవిచారణకమిటీ రిపోర్టు

ఏ. బి. శెట్టిగారు.

ప్రశ్న-(ఏ) ఆర్థిక విచారణకమిటీ రిపోర్టుపై ప్రభుత్వము వా రేమయిన యుత్తరవులను గావించింది?

(బి) కమిటీ రిపోర్టును, దాని పై యుత్తరవులను, శభ యెదుట పెట్టెదరా?

జవాబు:-(ఏ) లేదు. (బి) ఆగష్టు మాసలో చివరివరకు చున్నది.

మద్రాసు క్రైస్తవకళాశాలను తొలగింపబడునందు

నిర్ణయముటకు గ్రాంటులు

జి|| బి|| పి. సి. ఎతిరాజులనాయకుగారు

ప్రశ్న:-(ఏ) మద్రాసు క్రైస్తవ కళాశాల తొలగింపబడునందున మార్పులకు యంత్రేపాదు ప్రీవెన్టివ్ విషయకు యెంత మొత్తమును గ్రాంటు చేయుటకు ప్రభుత్వము వారు యత్నపడుచున్నార?

(బి) ఈ మొత్తమును నిర్ణయింపబడినది?

(సి) పదునారు లక్షలరూపాయలకుంటే సెక్కువమొత్తము సదరు విషయకు చెల్లించబడునని యందుట నిజమేనా?

అట్లయినచో, గ్రాంటు ఇవ్వకు నిబంధనల ప్రకారము నూతన కళాశాల నిర్మాణమునకు పై మొత్తముతో సమానమగు మొత్తము సదరు విషయ అధికారులచే చందా వేయబడినదా?

(డి) సదరు విషయ చందావేయటకు వాగ్దానముగావించిన పదునారులక్షల మొత్తములో ప్రస్తుత క్రైస్తవ కళాశాల భవనములకు విక్రయింపగా వచ్చు ద్రవ్యము చేరియున్నదా? ఈ భవన నిర్మాణమునకు ప్రభుత్వమువారు రప్పించియున్న మామూలు గ్రాంటుల కొనసాగించినదా?

జవాబు:-(ఏ) (సి) మద్రాసు క్రైస్తవ కళాశాల నూతన భవననిర్మాణమునకు ఖర్చుమొత్తములో సగము (యీ మొత్తము రూ 16, 88 లక్షల కెక్కువగానుండు వరకువై) ప్రభుత్వమువారు గ్రాంటుచేయుట కుద్దేశించియున్నారు.

(బి) ప్రభుత్వమువారికి స్వీకృతమైన కళాశాల ప్రస్తుత భవనముల కొనగబడిన గ్రాంటులు గ్రాంటు ఇవ్వకుమొత్తము నిబంధనల ప్రకారము తిరిగి రాబట్టుకొనబడును.

ఎమ్మెల్యేలను కమిటీరిపోర్టు

రా|| బి|| పి. సి. రామలింగశెట్టిగారు

ప్రశ్న:-(ఏ) భారతదేశములో రాజ్యాంగ సంస్కరణలు ప్రవేశపెట్టబడిన పిమ్మట విద్యయందు గావించబడిన యభివృద్ధిగూర్చి సలహా గావించుటకును పైమను కమిషనువారిచే నియమింపబడిన కమిటీయొక్క రిపోర్టునందు గల సిఫార్సులపై ప్రభుత్వమువారు రేమయిన చర్యచేసికొను చున్నార?

(బి) (1) వ్యర్థమగు ఖర్చును తగ్గించుటకు (2) ఒక యుపాధ్యాయునితో గూడిన పాఠశాల సంఖ్యను తగ్గించుటకు (3) సామాన్య ప్రజలలో విద్యావ్యాప్తము త్వరగా నడిపించుటకు ప్రభుత్వమువారు రేమి ప్రయత్నములను గావించిరి?

(సి) 1. (ఏ) బాలరకును (బి) బాలికలను, విద్య నిర్బంధింపబడుటకును.

2. నిర్బంధవిద్యకు కాలపరిమితిని నిర్ణయించుటకును.

3. (ఏ) పట్టాప్రాంతములందును (బి) గ్రామప్రాంతములందును అవసరములను తగినట్లుగా విద్యాప్రణాళికను మార్పులకును ప్రభుత్వమువారు రేమి ప్రయత్నములను గావించిరి?

జవాబు:-(ఏ) లేదు.

(బి) 1. ఖర్చువ్యర్థముగాకుండ చేయుటకు మార్గము విద్యను నిర్బంధించుటయేయని నిర్ణయించినది. బడిపిల్లలందరును పాఠశాలనువిడుచుటకుముందుగా తమ ప్రాథమికవిద్యను పూర్తిచేయుటకు నిర్బంధింపబడుటకుగాను ప్రస్తుతము విచారణలో నున్న ప్రాథమిక విద్యావ్యవస్థలో "బడివయస్సు" అనగా ఆరేండ్లు మొదలు పదునాల్గేవరకుగాని, లేక అంతకుముందుగానే 5 వ స్థాండర్డును పూర్తిచేయునప్పటికిగల వయస్సువరకుగాని, అని నిర్ణయించుటకు ఉద్దేశింపబడినది.

2. 1924-25 నుండి రాష్ట్రమునిధులను సహాయముతో స్థాపింపబడిన పాఠశాలలందు మరొకరికొకరు పాఠ్యాధ్యాయులను నియమించుటకు స్థానిక సంఘములకు ప్రత్యేకగ్రాంటులను ప్రభుత్వమువారు మంజూరుచేయుచు

సేనుగుప్తాగారి కేసువిచారణ

ప్రాసిక్యూషను ప్లీడరు వాదన

నిన్నటి కొట్లాటలో 100 మందికి చెబ్బలు తగిలినవి

తయ్యాబ్జిగారిని కొట్టినది పోలీసువాడే

రంగూను, మార్చి 20:—ఆశ్వాసాధులైన పోలీసు సార్జంట్లు సేను గోర్త భవనమునకు పహారా యిచ్చుచుండిరి. ప్రాసిక్యూషను తరపు బాండ్లరు ఎగ్జామినేటరు ఇట్లు వాదించిరి. 124 సెక్షను ప్రకారము ప్రభుత్వమువారియెడల అవిశ్వాసమును ప్రజలయందు పురికొల్పుట చేయుచున్నది. అట్టి ఉద్దేశము యీమధ్యాయు యుపన్యాసములందు కలవాయని ప్రస్తావించుచును. కాని దేశాభివృద్ధియైన ప్రముఖులయందు అట్టి ఉద్దేశములు కన్పించక పోవచ్చును.

దేశములో ప్రభుత్వాధికారము విచ్ఛేదము చేయుటకు ఉద్దేశముతో ప్రభుత్వమువారు చేయుట తప్పు అని ఎవరను నిందింప వలెను.

సార్జంట్లు. సానికసంఘములచే నిర్వహింపబడుచున్న యితర పాఠశాలలందు అవసరమగునప్పుడు మరొకరికొకరు పాఠ్యాధ్యాయులను నియమించుటకు తమ ప్రాథమిక విద్యావిధులనుండి స్థానిక సంఘములు ఖర్చుపెట్టుచున్నవి. మరియు, విద్యాసంస్థానములకు వచ్చు రాబడిని అందుచున్న ప్రభుత్వమువారిసగ్గి మొత్తమును గూడ స్థానిక సంఘములు ఖర్చుపెట్టుచున్నవి.

ప్రీవెంటు ప్రాథమిక పాఠశాలల విషయమున సదరు పాఠశాలాధికారులు మరొకరికొకరు యుపాధ్యాయులను నియమించుటకు జిల్లా ఎమ్మెల్యేలను కొన్నిసార్లుండి గ్రాంటులను కోరగొన్నవి. ఒకే యుపాధ్యాయునితోగూడిన పాఠశాలల సంఖ్యను తగ్గించుటకుగాను ఉద్దేశింపబడిన కేంద్రపాఠశాలలను స్థాపించుటకు దైర్ఘ్యమగునట్లు సలహాలనుపలికిరి. ఈ సలహా తీర్పును విచారించబడుచున్నది.

(సి) 500 లేక అంతకంటె ఎక్కువ సంఖ్యల ప్రాసిక్యూషను ముఠాక పాఠశాలలందుండవలెనను ఉద్దేశముతో ప్రభుత్వమువారు 1921-25 నుండి స్థానిక సంఘములకును గ్రామ పంచాయతీలకును, ప్రత్యేక గ్రాంటులను మంజూరు చేయుచున్నారు. అయినప్పటికిని, పాఠశాలసంఖ్యను అభివృద్ధిగావించినంతమాత్రముచేతనే విద్యయందు పెక్కున అభివృద్ధిగానించక పోవుటచేత, పాఠశాల సంఖ్య పెక్కున చేయుటకు ప్రస్తుత పాఠశాలలను మాత్రము బాగుచేయుటకు నిశ్చయించబడినది. ప్రస్తుత పాఠశాలలను బాగుచేయుట గూర్చి ప్రజలయొక్క చెప్పబడినట్లుగా, దైర్ఘ్యమగునట్లు రిపోర్టును పంపిరి. తిరిగిపార్టీ యిప్పుడు విచారించబడుచున్నది.

(బి) (1) (2). ప్రాథమిక విద్యావ్యవస్థను ప్రకారము, నిర్బంధవిద్యను ప్రవేశపెట్టుటకు మొట్టమొదట స్థానిక సంఘములే పూనుకొనవలెను. అయినప్పటికిని, యీ విషయమున సానిక సంఘములు ముందుకు రావచ్చును. ఇంతవరకు నిర్బంధ విద్య 81 మ్యూనిసిపాలిటీలకు 25 మ్యూనిసిపాలిటీలలో మాత్రము ను కొద్ది సంఖ్యలకు పంచాయతీలు, యూనియనులలో మాత్రమును, మరిబారు జిల్లాను సెక్కువమంది మాజిపాలిటోనే గూడియున్న కొన్ని ప్రాంతములలో నున్న, మాత్రమే నిర్బంధ విద్య ప్రవేశపెట్టబడి యున్నది. నిర్బంధవిద్య నింకను త్వరగా ప్రవేశపెట్టబడుగాను, ప్రస్తుతము విచారణలో నున్న ప్రాథమిక విద్యావ్యవస్థలో జిల్లాకమిటీలు తమ ప్రాంతములయందు నిర్బంధ విద్యను ప్రవేశపెట్టుటకు స్కీములను పంపునట్లుగా జిల్లాకమిటీలను నిర్బంధించుటకు స్థానిక ప్రభుత్వమునకు కఠినమిచ్చుటకు ప్రాథమిక విద్యావ్యవస్థలో నూచింపబడినది.

పైవాడేట తాలూకాలో పరిష్కారము గ్రామనిర్బంధ విద్యావిధానము గూడ ప్రవేశపెట్టబడినది. ఈపరిక్ష ఫలితముచో, గ్రామప్రాంతములన్నిటియందుగూడ నిర్బంధవిద్యను ప్రవేశపెట్టువిషయ ములో చింపబడుటకు సాధ్యపడవచ్చును.

(3) మాధ్యమిక విద్యావిధానమును పునర్విచారించుటకు గాను 1927 లో పబ్లికుఇన్స్ట్రక్షను డైరెక్టరుచే సమావేశపరచబడిన అధికార, అధికారతరల శభవారు, గ్రామప్రాంతములందును, పట్టణ ప్రాంతములందును గూడ 5 వ స్థాండర్డువరకు నోకేవిద్యను విద్యాప్రణాళిక యందుండవలెనని సిఫార్సుచేసిరి. ఈ సిఫార్సును ప్రభుత్వమువారు రంగీకరించిరి. ఇందుకు తగిన ప్రయత్నములను చేయవలసివచ్చిగా డైరెక్టరును కోరిరి.

కాని, అందుకొరకై అమలించెడి పద్ధతులు సక్రమములై యుండవలెను. కాని, నిండగములైన మాధ్యమిక లైన పద్ధతులను యీమధ్యాయు అమలించెను. ఎవరిమట్టుకు వారు స్వతంత్రముగా ఎదురుతిరిగి గవర్నమెంటును ధిక్కరించి ప్రజలయందట్టి ధిక్కారభావములను పురికొల్పి విచ్ఛేదపు గవర్నమెంటును పడగొట్టువలెనని యత్నింపజూచుట వ్యాయస్కముతము కావాలదు. కాని యీమధ్యాయు అటువంటి వ్యాయవిధానమైన పద్ధతులనే అమలించెను.

18 తేదీని యిచ్చిన ఉపన్యాసములో బర్మాదేశమును ఇండియాదేశమునుండి విడదీయుటకు అని ప్రజలకు మోచుచు కలసివచ్చిరి. బర్మా గవర్నరు బర్మాను విడదీయువలెనని కోరుచు నంతకు పూర్వము సంగీన యుపన్యాసమునకు దుడ్డదేశమును యీమధ్యాయు కల్పించెను.

20 తేదీని చెండవ యుపన్యాసములో బర్మాదేశము బ్రిటిష్వారిచే ఆక్రమముగా దోర్లనగముచేత ఆక్రమింపబడెనని చెప్పెను.

21 తేదీని మూడవ ఉపన్యాసములో ష్వేడెగను దేశములయందు బ్రిటిష్ పటాలముచే ఆక్రమించుకొనబడెనని నూచింపబడెను. అంతిగా బర్మావారి మతివిషయములందు బ్రిటిష్వారు ఆక్రమ ధికారము చలాయించుచున్నారని ప్రజలకు బోధించుటకై యీ రీతిగా నుపన్యసించెను.

ఈ మధ్యాయు కలకత్తా కార్పొరేషను అగ్గెంట్లను కారణమున యీ సేరాకోపాధికారము క్షింఛుట కివసరము లేదు ఇప్పుడు దేశములోనున్న ర జాతీయ పరిస్థితులనుబట్టి వీరిపై సేరాకోపా చేయవలెనని చెప్పెను.

ఈ మధ్యాయు యీ కేసులో సంగీతపదార్థములన్నింటిని పూర్తిగా తేలిపోవచ్చువాడే స్వయముగా తనకేసును వాదించు నగువాడే. కాని, తనకేసును తనమీదపంకిత్యోగించుకొనటకు ఇందుకే నను ప్రయత్నముచేయుట లేదు అందులకు సేరాకోపాదని అంగీకరించెనట్లు చెప్పెను.

ఈ మధ్యాయు యుపన్యాసములో సంగీతపదార్థములన్నింటిని పూర్తిగా తేలిపోవచ్చువాడే స్వయముగా తనకేసును వాదించు నగువాడే. కాని, తనకేసును తనమీదపంకిత్యోగించుకొనటకు ఇందుకే నను ప్రయత్నముచేయుట లేదు అందులకు సేరాకోపాదని అంగీకరించెనట్లు చెప్పెను.

మధ్యాయుచేసిన యుపన్యాసములన్ని ప్రజలకు ప్రభుత్వ ధిక్కారభావము ద్వేషభావము కలిగినట్లు బుజువు అవసరము లేదు. వారి యుపన్యాసములకు అట్టి ప్రభావము కలవాలేదా, యని ఆలోచించవలయును. నిన్న కొద్దిమేళపల జనులకును, పోలీసువారికిని జరిగిన కొట్లాటయే ఇందులకు నిదర్శనముగా గ్రహించవచ్చును.

ఇంతలో గూడ గూడ ప్రాసిక్యూషను వాదన ముగించిరి.

షేజిస్ట్రేటుగారు కేసువారమునాడు తీర్పు చెప్పెను.

నిన్నటి కొట్లాట

రంగూను, మార్చి 20:— నిన్నటికినము కొద్దిమేళపల పోలీసువారికిని ప్రజలకును జరిగిన కొట్లాట వివరములు తెలియచున్నవి. సుమారు 100 మందికి గాయములు కలిగెను. జనరలు ఆస్పత్రిలో 81 మంది యున్నారు. ఈ 81 మందిలో 4 గరు సార్జంట్లు కలరు. 8 గరు పోలీసు భటులు కలరు. 10 మందిమాత్రము రామకృష్ణమిషను ఆస్పత్రిలో నున్నారు.

పోలీసువారు జనులను కొట్టుచుండగా ఆంగ్లోయిండియను లుకొందరు జట్టుగావచ్చి పోలీసువారితో కలిసి ప్రజలను కొట్టు సాగిరి. ఒక ఆస్సామీబాని లేమాకు దుకాణమునకు చాల నష్టము కలిగెను. తయ్యాబ్జి అను నొక ప్రముఖుడు ఈ కల్లోలమును అణచుటకై కొద్దిలోనుండి వెలువలకు వచ్చెను. ఒక పోలీసు సార్జంట్లు యీతని నెత్తిపై కొట్టెను. తీరగాయమయ్యెను. ఆస్పత్రిలో కట్టుకట్టినవిదప యింటికి పంపివేయబడిరి. జిల్లాషేజిస్ట్రేటుగారు ఆస్పత్రికివెళ్లి చెబ్బలు తగిలినవారిని సందర్శించిరి. (ఆ. ప్రె.)

రోమహరి

డబ్బీ 1 కి రు. 0-8-0 వి. పి. తో 0-13-0

ఈ భస్మమును నీటితో కలిపి పట్టించిన రోమములు రెండునిమిషములలో మొదలంటు రాలిపోవును. దీనివలన చర్మము నలుపెక్కుదు, మంట యుండదు. రోమములు రాలిపోవును.

అమృతాంజనం డిపో, బొంబాయి - మదరాసు.

స్త్రీలు కొన్నిలుసభ

రామస్వామి మొదలియారుగారి

ప్రథమోపన్యాసము

ధీర్, మార్చి 18:—హోలీపండుగతర్వాత స్త్రీలు కొన్నిలుసభ తిరిగి సమావేశమయ్యెను.

సర్ హయాను బాధ్యుగారి తీర్మానము:— దేశము తటను టికాలు పాడిపించుట నిర్బంధముగా అమలుపరచుట నిషయముయొక్క సాధ్యసాధ్యమగుగూర్చి విచారణ చేయవలెను. బాధ్యుగారు ముప్పావుగంట మాట్లాడిరి. తీర్మానము సభలో నిరాకరింపబడెను.

శారదాశాసనసవరణచట్టము

శారదాశాసనమును సవరించుట కొక సవరణచట్టమును మరఫతీసింగుగారు ఉపపాదించుట కనుజ్ఞ యొసంగబడెను.

అసెంబ్లీసభలో నియోగీగారిచే ప్రతిపాదించబడినసభలో ఆమోదించబడిన ఇండియను స్త్రీ ము సేవికేషను శాసన సవరణచట్టమును ఈ సభలో చర్చించుటకై దేశికాచారిగారుకోరిరి.

ఏ. రామస్వామిమొదలియారుగారు స్త్రీలు కొన్నిలుసభకులుగా ఎన్నుకోబడిన తర్వాత ఈ సభలో చేసిన మొట్టమొదటి యుపన్యాసము యీ సవరణచట్టమును గూర్చియే. రామస్వామిమొదలియారుగారి రిట్లు చెప్పిరి:—

దేశమున రెట్లు యొక్క కన్యగరిష్ట ప్రమాణములను నిర్ణయించి శాసించుటయే యీ సవరణ చట్టముయొక్క ఉద్దేశము. కాబట్టి యితర ప్రయోజనములను పేరిత ఆధినివేశము ఉత్సాహమును వర్తకపు పోటీని యీచట్టము అరికట్టుటలేదు. కాని, నావలయు ప్రయాణము చేయువారికి సహాయము చేయబడుచున్నది. ప్రజలకిందువల్లనవుచు. యూరోపియనుకంపెనీలను శాశనముచేయుటకై భారతీయులు విప్లవము ప్రారంభించి యున్నారని కొందరు అపవాదలను ప్రకటించుచున్నారు. లాహోరు కాంగ్రెసులో కొన్ని బుద్ధితక్కువ తీర్మానములను చేయుటకై యీ అపవాదలు కల్పించుటకు కారణమైనది.

సర్ మణిశ్వరదాదాభాయిగారు యీ చట్టమునకు ప్రతి కూలముగా మాట్లాడిరి. బహుళే వారికి నౌకావ్యాపారముతో సంబంధములేదు కాబోలు. హాగ్యుగారు యీ చట్టమునకు ప్రతికూలముగా నుండుట చిక్రముగా నున్నది. వీరి హాచరులకు యూరోపియనులు యీచట్టమును అసెంబ్లీసభలో ఆమోదించియుండిరి.

ప్రభుత్వసభ్యుడగు వుడ్ హెడ్ గారి రిట్లు చెప్పిరి:—స్త్రీ మగలలో ప్రయోజనకరమైన వహులచేయబడిన రేట్లకు కన్యగరిష్ట ప్రమాణములను శాసించుటవల్ల యూరోపియను కంపెనీలకు నష్టము ఎన్నటికిని కలుగజేయుట కాబాలము. మోటారు బస్సులను యీ రీతిగా శాసించలేదా? తెల్ల వాటికి నల్ల వారికి గల పోటీలను పెంచుటకుగాని పక్షపాతము చూపుటకుగాని ఈచట్టము ఉద్దేశించబడలేదు.

వోట్లు తీసికొనగా 81 వోట్లు అనుకూలము, 3 మాత్రము ప్రతికూలము. సర్ ఆర్థుర్రూము, వైపు, హార్వరుగార్లు ప్రతి కూలరు. కనుక సమయ చట్టము చర్చించుట కంగీకరింపబడెను. సదరు సవరణచట్టము మూడవసారి సభలో ప్రతిపాదించబడెను. శ్రూముగారు మాత్రము వ్యతిరేకముగా మాట్లాడిరి. గవర్నమెంటువారు యీ బిల్లు ఆమోదించుటవల్ల చిక్కులను తెచ్చిపెట్టుకొనుచున్నారని చెప్పిరి.

చివరకు సవరణచట్టము ఆమోదించబడెను.

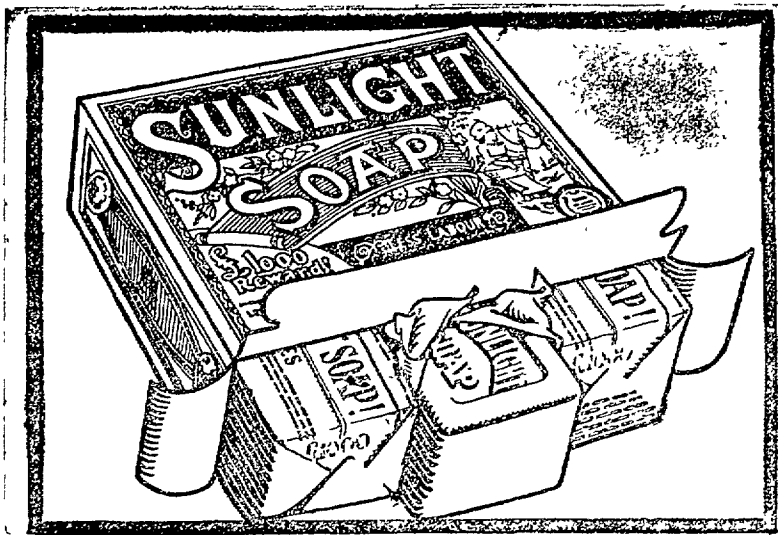
సభ తిరిగి మరునాడు సమావేశమయ్యెను.

నేటి దినము

ధీర్, మార్చి 19:—సుంకముల రేట్లను గూర్చిన చట్టము అసెంబ్లీసభలో ఆమోదించబడిన రీతిగానే యీ సభవారుకూడ ఆమోదించిరి.

అసెంబ్లీసభ ఆమోదించిన ఇంకంటాక్సు బిల్లును యీ సభవారుకూడ ఆమోదించిరి. సనివాండ్లకు యజమాన లిచ్చెడి బహుమానవేతనములను ఆదాయములోనుండి వివహించి పిమ్మట ఆదాయపు పన్ను లెక్కకట్టలయినని హైకోర్టువారు సలహా నొసంగుటవల్ల యీరీతిగా ఇంకంటాక్సు సవరణచట్టము అమలులోనికి తేబడినది.

రైల్వేచట్ట సవరణచట్టమును కూడ అసెంబ్లీసభవారు ఆమోదించిరి. సభిగానే యీ సభవారుకూడ ఆమోదించిరి. ఈ చట్టముప్రకారము రైల్వేపరివాండ్లు పనిచేయు కాలప్రమాణ

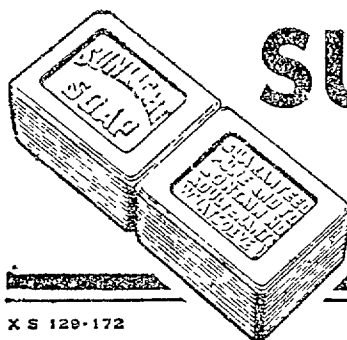

మీ గృహమందు

ఏ సబ్బును వాడుచుందురు?

మీరు యేర్పరచుకొనినది సన్లైట్ సబ్బేమైనయెడల, ప్రపంచమందుండు కోట్లకొలది సంఖ్యాకులచే నుపయోగించబడు దానినే ఎన్నుకొనియుంటిరి. ప్రస్తుత సమయముందు అన్ని యితరసబ్బు లమ్మకములకంటె సన్లైట్ సబ్బు యమ్మకములు మించిపోవుచున్నవి. ఇట్లు జగద్విఖ్యాతి గాంచుటకు దీనియొక్క నాణ్యము, స్వచ్ఛతయే ముఖ్యకారణములై యున్నవి.

ప్రతి ఒక సన్లైట్ బిల్లు యు స్వచ్ఛతకై 1000 పానులు పూచీగా గొనిపోవుచున్నది.

SUNLIGHT SOAP

X S 129-172

LEVER BROTHERS LTD., PORT SUNLIGHT, ENGLAND

మును, వారి విశ్రాంతికాలప్రమాణమును గవర్నమెంటువారు నిర్ణయించుటకు యీ బిల్లువల్ల గవర్నమెంటువారికి అధికార మొసంగబడినది.

ఉక్కు సరకులచట్టము సభలో ఆమోదించబడెను. హోడ్ స్థాయిసంఘమునకు ఇద్దరు మహమ్మదీయులను ఎన్నుకొనలయునని సర్ హబీబుల్లాగారు కోరిరి. గవర్నమెంటువారు అంగీకరించిరి.

తేపు తిరిగి సభ సమావేశమగును. (అ. ప్రె.)

మహర్షి శ్రీయుత సాంబమూర్తిగారినిధి

వైదికి ఎలకుర గ్రామమున మి రాలి వేమూరి వెంకట్రామయ్యగారి గృహమున వారిమూర్తి వివాహమహోత్సవ సందర్భమున ది. 16-3-30 సం॥ తేదీన సదరు

వేమూరి వెంకట్రామయ్యగారి విరాళము - రు 2-0-0

దోవేపూడి తున్నయ్యగారి విరాళము - రు 2-0-0

మొత్తం రు 4-0-0

నాగయోపాయలు, సమర్పించి దేశనాయకుల యజ్ఞము

మన్నించి యితరులకు మార్గదర్శకులైరి. ఇట్లే ముందుజరుగబోవు వివాహముల సందర్భమున ప్రతివారును సహాయము చేయవలెను.

ప్రార్థితులు, 19-3-30, వేమూరి సీతారామయ్య.

ఘంటికాల.

చెంగల్పట్టు జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షత

రాలి సాలి సి. నయరామనాయకుగారు చెంగల్పట్టు జిల్లాబోర్డు ఉపాధ్యక్షులు ప్రభుత్వమువారు తాను వెనుకజరిగిన ఎన్నికయందు జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షులుగా ఎన్నుకోబడినవిషయమును గెజిటునందు ప్రకటించుకొన్నచో మరల ఎన్నికయందు అభ్యర్థిగా నిలుచునటుల దెబబబున్నారు. (అ. ప్రె.)

మచిలీపట్టణము

(స్వకీయవిలేఖరి)

మార్చి 21:—ఆంధ్రప్రదేశ్ యొక్క భాగస్వాములు తేరి పట్టాభి సీతారామయ్యగారి అధ్యక్షత క్రింద 16 వ తేదీన సభ జరిగిరి. ఆసభకు సుమారు 80 మంది భాగస్వాములు హాజరయి యుండిరి. ప్రారంభమున బ్యాంకురిపాట్ల పరిశీలన చేయబడిన లెక్కల వివరములు చదువబడి మెంబర్లవల్ల ఆమోదించబడినవి. భాగస్వాములకు వచ్చిన లాభములో నూటికి 12 రూపాయల వంతున పంచిపెట్టుటకు తీర్మానింప బడినది. క్రమము సరళీయముగ (రోటేషన్) చాలించుకొనిన డైరెక్టరుల స్థానములకు క్రొత్తవారిని ఎన్నుకొనుటకు కొన్ని కారణముల వలన రాగల సభవరకు ఆపుదల చేయబడినది.

కృష్ణాక్షబ్ ఎన్నికలు

కృష్ణాక్షబ్ కార్యదర్శిగ యుండిన శ్రీయుత తాడంకి కృష్ణారావుగారు మ్యూజీజింగ్ కమిటీ మెంబర్లగు డాక్టరు యమ్. నాగేశ్వరరావుగారు చాలించుకొనిన పిమ్మట 17 వ తేదీన వీరిస్థానముల నింపుటకై శీలం జగన్నాధరావు నాయకుగారి అధ్యక్షత క్రింద సభ జరిగినది. అధ్యక్షులు కృష్ణారావుగారు త్వరపడి కార్యదర్శిపదవిని చాలించుకొనినదియని వారి నే ఆస్థానమునకు తిరిగి యేకగ్రీవముగ యెన్నుకొనవలసినదని చెప్పిరారు. అధికసంఖ్యాకుల వోట్లవలన కృష్ణారావుగారే ఎన్నుకొన బడిరి. నాగేశ్వరరావుగారి స్థాన ముదుమారు శేషగిరిరావుగారు కార్యనిర్వాహక సభ్యునిగా ఎన్నుకొనబడిరి.

తూర్పు కృష్ణా జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘము

మచిలీపట్టణం, మార్చి 20:—శ్రీయుత భో. పట్టాభి సీతారామయ్యగారు, ముట్నూరి కృష్ణారావుగారు, పెనుమర్తి లక్ష్మీపతి కామ్రోగారు, పినవాల వెంకట నాగభూషణంగారు, ఆర్కాటు జీవరత్నంగారు తూర్పు కృష్ణాజిల్లా కాంగ్రెసుసంఘ సభ్యులుగా బందరుపట్టణ ఫిరార్ కాంగ్రెసు సంఘముతరపున ఎన్నుకొనబడిరి.

మీరటుకుట కేసు

‘టైమ్స్ ఆఫ్ ఇండియా’ పత్రిక కోర్టు ధికార్ మొనరించిన నిఘిర్కాదు

మహాగయోడలో పనిచేయుచున్న హమ్మద్

అబ్దుల్ హక్ షాహీ సాక్ష్యము

మార్చి 19 :—నేడు మిరట్ కుట్రకేసులో తివారణ ప్రారంభము కాగానే, నిందితుల తరపు న్యాయవాది యగు సింహగారు ఫిర్యాబి నెల 25 వ తారీఖునాటి ‘టైమ్స్ ఆఫ్ ఇండియా’ పత్రిక యందలి కొన్ని భాగములను కోర్టువారికి చూపించి, వానిలో నడుచుబడిన సంగతులు కోర్టు ధికార్మమును సూచించుచున్నవని మనవిచేసిరి. కోర్టుధికార్ పట్టు క్రింద వైపత్రికయొక్క సంపాదకులపైనను మద్రాసు కులపైనను, ప్రచురణ కర్తలపైనను తగినచర్యను దీసికొనుటకై యీవిషయమును హైకోర్టువారికి దెలుపవలయునని న్యాయాధి పతిని సింహగారు కోరిరి.

టైమ్స్ ఆఫ్ ఇండియా పత్రికయందలి యాభాగములు నిందితులకు హానికలిగించు ననియే గాక పెంకితనము కూడా సూచించుచుండెనని సింహగారు యాభాగములను చదివి వినించుచు కోర్టువారికి మనవిచేసిరి. ఈయభియోగము అన్వేషణ సహాయముతో విచారింపబడుచుండెను. ఆజ్ఞప్రచురణములపైన అన్వేషణ న్యాయదృష్టికి భంగము కలుగవచ్చును. క్రిందికోర్టులో విచారణ జరుగుచుండి నపుడు ఆపత్రికలో నిటువంటి విమర్శలే ప్రకటింపబడుచుండెను. నిందితుల తరపు న్యాయవాదు లా వ్రాతలను మేజిస్ట్రేటుగారి దృష్టికి గొనివచ్చియుండిరిగాని, తగినచర్య యొద్దము క్రింద బడియుండలేదు. అయినను పరిస్థితులు మారియున్నందువలన నీవిషయములో తగినచర్యను దీసికొనవలయునని తాము కోరు చుండిరి.

న్యాయాధిపతి:—ఈ సంగతుల నన్నిటిని ఇంత యాల స్యముగా నాకు దెలుపుచున్నారేమి? నేటియదయమే తా మా ప్రచురణములను తిలకించియుంటి మని సింహగారు జవాబుసం గిరి.

“ప్రభుత్వమువారే నేరము నొనరించిరి”.

బొంబాయి ప్రభుత్వమువారి నివేదికను కొన్నింటిని మాత్రమే టైమ్స్ ఆఫ్ ఇండియా పత్రిక ప్రచురించియుండె నని కోర్టువారు నుడిచిరి.

ఇది నిజమేయనినను, నానివేదికను ప్రచురించిన వారిపైనను, పునఃప్రచురణ మొనర్చిన వారి పైనను కూడా చర్యను దీసికొనవచ్చుననియు కోర్టువారు చెప్పినదానినిబట్టి పత్రిక తప్పించుకొనజాలదనియు సింహగారు జవాబుసంగిరి. అసలు నేరమునన్నిచది బొంబాయి ప్రభుత్వము వారేయనినను యిప్పటివట్టుకు తాము టైమ్స్ ఆఫ్ ఇండియా పత్రిక పైనమాత్రమే ఫిర్యాదు గావింపదలచి యుండిరి. ఈవిషయములో న్యాయశాస్త్రము స్పష్టముగానే యుండెను.

మునుపు విల్సన్ గారిపై పెట్టబడిన కేసు

పూర్వము పయెనీరు పత్రికకు సంపాదకులుగా నుండి న విల్సన్ గారిపై యీ యభియోగమునందలి ప్రాసిక్యూషన్ వారు కోర్టు ధికార్ కాసముపైననే కేసు పెట్టియుండిరి.

మంగళవారమునాడు విచారణ

సింహగారి ఫిర్యాదును విచారించుటకు తేదీ నొకదాని ని నిర్ణయింపవలయుననికోర్టువారు కోరిరి. ఆపును ప్రాసిక్యూషన్ వారు తాము చెప్పకోవలసినదానిని చెప్పుకొనెదమన్నను.

సింహగారు నేటిరాత్రి పాట్నూకు మరల వెళ్లుచున్నందువలన వచ్చే వారము నా డి ఫిర్యాదును విచారింపవలయునని నిశ్చయింపబడెను.

ఈ విషయములను దెలుపుచు లిఖితములకడకు ఫిర్యాదును దాఖలు చేయునయనని కోర్టు రు సూచించగా, సింహగారు రండులకంగీకరించిరి.

టైమ్స్ ఆఫ్ ఇండియాపత్రికలో ‘నూలుపరిశ్రమ,’ ‘అయదారము కార్మికోద్యమభివృద్ధి’ యను తీర్మానములపై ప్రకటింపబడు విషయములనే సింహగారు యేషించుచుండుట.

సాక్ష్యవిచారణ

మిరట్, మార్చి 19 :—నేడు మిరట్ కుట్రకేసులో పోలీసు ఇన్స్పెక్టర్ ఆఫ్ టోప్ మహాపత్రాగారు నిందితులు మిరట్ గారిచే చాలనేపు యడ్డుపెట్టగూడదని గార్డెన్ రోడ్ యందలి సమ్మెకట్టుగూర్చియు, సమ్మెకట్టుదారుల యొగక్షే మముగూర్చియు, యజమానులను, కార్మికులను జరిగిన సంప్రదింపులగుర్చియు, సమ్మెకట్టుదారుల మరతులగుర్చియు విశేషముగా ప్రశ్నలు చేయుబడెను. సమ్మెకట్టు సమయమున కొత్తవనిగొండకు నియమించుటగూర్చియు, ఇట్ల లో పోలీసు విశేషములు జరిగినట్లుగూర్చియు కూడా సాక్షి ప్రశ్నింపబడెను.

నిందితులు నింబకర్ గారు మాడా యీ సాక్షిని యడ్డు పరిక్ష గావించిరి.

నిందితుల న్యాయవాదియగు సింహగారు:—సమ్మె కట్టు జరిగినప్పుడు కార్మికులయెడల వారి యజమాను లేట్లు ప్రవర్తించినది మిరట్ పై యధికారులకు దెలిపియుంటిరా?

సాక్షి:—నేనెట్లు దెలిపియుండినది బాగుగా జ్ఞప్తికి వచ్చుటలేదు.

అబ్దుల్ హక్ షాహీ సాక్ష్యము

బి. వి. ట్రిప్ సేవిగేషన్ కంపెనీగారి సేనలో క్యానిన్ న్నూ ఆర్థుగా పనిచేయుచున్న మొహమ్మద్ అబ్దుల్ హక్ షాహీ సభ్యత్వ న్యాయవాదియగు ఖైరాత్ సలీగారు చాలనేపు పరిక్షించిరి. హైదరాబాద్ నావికల సంఘపు కార్యదర్శియని ఉపాధ్యాయగారిని తనకు లండనులో నోరు యెరుక పరచియుండిరి. సాక్షి యీ సంఘమునందు తేరగా, యుపాధ్యాయగారి సంతకముతో నాతని కొక సభ్యత్వపు టికెట్ ట్రాన్సంగబడెను. సాక్షి నాతడు సంఘమువారి కార్యములను గొనిపోయి యచట తన కొడుకేముండి రెండు ఉత్తరములను దీసి సాక్షి కొసంగెను. అవికొండెనూ ను జఫర్ అహమ్మద్ (నిందితులు) గారి విలాసమునే గలిగియుండెను. వానిలో పెద్ద దానిని తపాలాలో పడవేసి, పరిచయము కలుగజేయుటకై యుద్దేశింపబడిన రెండవ యుత్తరమును సాక్షి తన వద్దనే యుంచుకొనెను. ఇండియాకు తాను వచ్చుచుండగా, కస్తూర్బు పురోగ్రహ తన్ను కోధించిరి. చిన్నపుత్తరమును వాటిలులు లాగినిరి.

‘అసెంబ్లీ’ వుత్తరము

అజబుకు పెద్ద వుత్తరము (ఆపాలో వేసింద) పోలీసుల చేతిలో బడెను. సాక్షిని నరు బొంబాయియందలి మేజిస్ట్రే టాకరిచెంతకు గొనిపోయి, యాసంగు యాతనికి జూపించిరి.

సింహగారి యడ్డుపరిక్ష

ఈ సాక్షిని సింహగారు యడ్డుపరిక్షగావింపగా పైన సూచింపబడియున్న యుత్తరములు తన కొసంగబడుటకు పూర్వము మజిలీను అహమ్మద్ ఎవరో తానెగి యుండలేదని సాక్షి బలికెను. తాను ఉపాధ్యాయగారిని కలుసు కొన్నప్పుడు పదిహేను పడవారునరు ఎరుకు హైదరాబాద్ నావికులు తనతో కూడానుండిరి. కాని వారిలో నొకరిపేరుగా సాక్షికి జ్ఞప్తి లేదు. ఉపాధ్యాయ సాక్షిని జూచుట కెల్ల పుడును బంటరిగానే వచ్చుచుండెను.

ప్రశ్న:—నీకాతని పరిచయము నెవరుకు కలుగజేసియుండలేదు?

జవాబు:—లేదు. తన్నుగూర్చి తానే యాతడెనక పరచుకొనెను.

ప్రశ్న:—ఆపుత్తరముల నందు గు సందేశ మెట్టిదో నీ కలుమాత్రముననూ దెలిసియుండలేదు కదూ?

జవాబు:—తెలిసియుండలేదు.

ఆపుత్తరములలోని విషయములు రహస్యములని ఉపాధ్యాయ తనకు తెప్పియుండలేదు.

ప్రశ్న:—ఆపుత్తరమును టపాలో వేయక పూర్వము యీ విషయమును గూర్చి నీవెవరితోడనైనను మాట్లాడి యుంటివా?

జవాబు:—లేదు.

ప్రశ్న:—ఆపుత్తరమును నీకిచ్చినది ఉపాధ్యాయకాదనియు, ఎవరో యొకమనిషి యాతని పేరుతో సంచరించుచుండెననియు నీవు ధైర్యముగా చెప్పగలరా?

జవాబు:—నే నట్లు చెప్పజాలను.

ఈతని సాక్ష్యము ముగియులోపుగనే నేటి విచారణ ముగిసెను.

మిరట్ నిందితుని సూచన

కుట్రకేసు నిందితులు ఎరెస్టుయి సంవత్సరమునను నేరము ధ్వంసపడలేదు గనుక వారిని పదలివేయవలయుననుట

మిరట్, మార్చి 20 :—నేడు మిరట్ కుట్రకేసువిచారణ విషయము పుట్టించునదిగా నుండినను, నిందితులు జోగ్లేగర్

గారు హాస్యకరముగా నూచన నొకదానిని గావించి నందువలన కొంతమట్టుకు సరదాగా నుండెను. తమ్మందరిని అరెస్టుచేసి యొకవత్సర మయియుండినను తమపై మోపబడిన నేరము ధ్వంస పడియుండలేదుగాన, తమ హ్యాపారుములను జరుపుటకు వీలగునట్లు తమ్మందరిని వదలివేయవలయునని వారు సూచించిరి. కోర్టులో నున్న వారందరూ కనుపుబ్బ నవ్వెరి.

నావికుని సాక్ష్యము

నావికుడగు మహమ్మద్ అబ్దుల్ హక్ షాహీ నిందితులు పలు పురు నేమకూడ యడ్డుపెట్ట గావించిరి. తాను కలకత్తా చేరినపుడు కస్తూర్బుదోగ్గనులు తన సామానులను కోధించి యుండలేదని సాక్షి నుడిచెను. నిందితులు తెలుగకోగారి ప్రశ్నకు జవాబుసంగెను, తన కొసంగబడియుండిన యుత్తరములను తాను చదివి యుండలేదని సాక్షి బల్కియెను. ఆకవర్షలో నేమియు వ్రాయబడియుండని పట్టికాగితములే యుండి యుండవచ్చును. నావపై పోలీసువారికి యాచోకీ నొసంగు మనుష్యులందీకో, లేదో, సాక్షికి దెలియదు.

ఈ సాక్షి విచారణ పూర్తిగాకముననే, కోర్టువారు నేటి విచారణను నిలిపివేసిరి. (అ. పై.)

నరసరావుపేట

(ప్రత్యేకవిలేఖరి)

మ్యునిసిపలు ఎన్నికలు-బెల్లంకొండ సుబ్బారావుగారి అఖండవిజయము

నరసరావుపేట మ్యునిసిపాలిటీ 4 వ వార్డు యెన్నికలు (తె. ఎల్. కే. కే.) నిన్న జరిగెను. ఉదయం 7 మొదలు సాయంత్రము 6 గంటలవరకును కాంతమగనే పోలింగు జరిగెను. మొత్తం స్త్రీపురుషులు వోటర్ల సంఖ్య 618 లో 498 మంది వోట్లనిచ్చిరి. అభ్యర్థులు 8 మందియుండిరి. ఇందు చింతలచెర్వ కోటిశ్వర రావుగారు, బెల్లంకొండ సుబ్బారావుగారు, నడింపల్లి జగన్నాధరావుగారు, పీఠు, మరి నల్లూర్ల పీఠు గుమస్తాబు, ఒకరు భూస్వామియు గలరు. వోట్లు యీక్రిందివిధమున వచ్చెను.

బెల్లంకొండ సుబ్బారావుగారు	272.
చింతలచెర్వ కోటిశ్వర రావుగారు	222.
నడింపల్లి జగన్నాధరావుగారు	2.

ఒకవోటు ఇన్వాల్దిదుగాను, ఒకటి బ్లాంకుగాను నిష్పయింపబడెను. బెల్లంకొండ సుబ్బారావుగారు గెల్చినట్లు ప్రకటింపబడెను.

ఉపాధ్యాయసభ

ఈనెల 15, 16 తేదీయందు నరసరావుపేట కేంజి ప్రాథమిక ఉపాధ్యాయసంఘ ప్రధానమహాశేషము పురపాలకొత్త పాతకాలా భవనమునందు జిల్లా విద్యాకాంక్షాధికారియగు డి. సవాళిచెడ్డిగారి ఆధ్వర్యమున జరిగెను. ఈ సభకు చాలమంది ఉపాధ్యాయులును పురప్రముఖులును వచ్చియుండిరి. ఈ సభల యందు మ్యునిసిపలు స్కూళ్లకును ఎయిడెను స్కూళ్లకును సంబంధించిన విషయములు అనేకము చర్చింపబడెను. ఈ సభలతో విద్యాప్రదర్శనముగూడ జరుపబడెను. ఈ ప్రదర్శనోత్సవమును జిల్లాబోర్డు ఆధ్వర్యమున శ్రీ. జె. మహాస్వామి చౌదరిగారు, యం. యల్. సి. జి. జి. ఈ సభలతోబాటు ఉపాధ్యాయులు రామదాసేయ నాటక ప్రదర్శనముగూడ గావించిరి. హరికథా కాలక్షేపమును జరిగెను.

శ్రీ ప్రమోదూత సంవత్సర పంచాంగము

బల్లారి జిల్లా అదనాని తాలూకా మ్యునిసిపలు హై స్కూలులో ప్రధానాంధ్రపండితు లగు కావ్యభూషణ అంధ్ర విద్యావాచస్పతి విద్యాకా తొగరేటి భాస్కరశాస్త్రి సిద్ధాంతిగారును పెసరవాయి వెంకట్రామ సిద్ధాంతిగారును కలసి గణించిన యీ పంచాంగము సంకలించి, శ్రీవిరూపాక్ష, శ్రీ పుష్పగిరి, శ్రీ శృంగగిరి, శ్రీ మంత్రాలయ పీఠాధిపతులు ప్రధాన పోషకులు వీరిసంగిన ధనసహాయముతోడనే యిది ముద్రింపబడెను. విశ్వఫలమా, జగజ్జాతకఫలము, గ్రహమాటఫలము నవనాయకఫలము, సంక్రాంతిఫలము, గ్రహములు, హర్షము, వివాహోపనయనముహూర్తములు, యుగధర్మము, గోరహాదగ్రము, తాంబూలప్రశ్న, గౌరీపంచాంగం, గోచారం, రామాయణప్రశ్న, సీతారామప్రశ్న మున్నగునధికాంశములుగూడ నిందు కలవు. భాస్కరశాస్త్రిగారు ఆయుర్దాయయోగము అనునమూల్య జ్యోతిష జాతకగ్రంథము మున్నగు గ్రంథములనుగూడ వ్రాసిరి.

[illegible]

మద్యపాన నిషేధనంఘము:

శ్రీకాకుళం

పై సంఘపు వార్షిక కౌన్సిలును ఈ నెల 8-9 దిలను జరగజేసినది. బ్రహ్మపుర వాస్తవ్యులను మొన్నటి నెరకు భారతాసన సభాసభ్యులుగా నుండి కాంగ్రెసు ఆదేశానుసారముగ తమ సభ్యత్వమునకు రాజీనామియుండిన బ్రహ్మశ్రీ నరహరి జోగయ్య పంతులుగా రధ్యక్షత వహించియుండిరి. తే 8 ది కనివారం ఉదయం ఘూరు ఏడున్నర ఘంటలకు శ్రీ కాకుళ మద్యపాన నిషేధనంఘ సభ్యులును, విద్యార్థులును, యితరులు కొందరును, అధ్యక్షుల బసయిండి వాద్యములతో గూడ ట్రంకు రోడ్డుమీదుగా చౌకులోనుండి రెల్వేస్టేషనుకుండా పాలకొండ రోడ్డుమీదుగా అధ్యక్షులతోపాటు ఊరేగిరి. మార్గ మధ్యమం వచ్చుట అధ్యక్షులను మరికొందరు సభ్యులను మద్య పానము యొక్క నష్టములగురించియు, అందువలన కలిగే అనారోగ్యముల గురించియు, నిషేధావశ్యకత గురించియు ఉపన్యసింపిరి.

వాటి మధ్యాహ్నము అయిన గంటలకు హైస్కూలు మైదానము మీద బహిరంగరథ బరిగెను. అధ్యక్షులు ప్రారంభమున ముగ్ధులించుచు భారతాసన సభ్యులందు మద్యపాన నిషేధము కొరకు తాము చేసిన ప్రయత్నములను, గవర్నమెంటు వారి ప్రతిఘటనములను నిదర్శనపూర్వకముగ విశేషపరచిరి. ప్రస్తుత సరిస్థితులందు గవర్నమెంటు వారి విధానము మద్య పాన నిషేధమునకు కృత్రికముగ నున్నదని ఋజువుచేసిరి. మద్రాసు కానకనగర్లోగూడ చాలాప్రయత్నములు జరిగినవని నిజమివలె మంత్రులుగూడ నిషేధముకొరకే ప్రయత్నము చేయుచున్నారనియు కాని గవర్నమెంటువారు కృత్రికముగా నున్నంత కాలము మంత్రులు సహితము ఏమి చేయవలసినదియు, నిషేధమే తమ యద్వైతమని చెప్పియుగాని తత్ప్రయత్న మేమియు గవర్నమెంటు వారు చేయరనియు, వైఫల్య మద్యప్రచారమునకు వలయు సౌకర్యములన్నియు మార్చుచున్నారనియు, పదివేల సారాకొట్లలో మొత్తముపైని మూడేళ్లలో ఆరవై ఆరు కొట్లు మాత్రము గవర్నమెంటువారు మూయించి వారనియు, రెండవప్రక్రమ ఉత్సవములు మొదలగు వాటియందు మద్యరక్తయము కొరకు క్రొత్తకొట్లకు తాత్కాలికముగా అధికారము లిచ్చుచున్నారనియు, ముందు ఎన్నికలు రాబోవునని తలచి దేశమునం దన్ని పక్షములవారు నిషేధమునేకోరుచుండుటంతేసి కొంతకన్న మధువుగా నాలుగు లక్షలు నిషేధ ప్రచారముకొరకు వెచ్చించు చున్నారనియు, ఆపనినే కాంగ్రెసువారు పూనుకొన దలచిన వారికి స్థానము నివ్వలేదనియు, కనుక ప్రజలు గవర్నమెంటు వారిపై ఆధార పడక యిటు సంఘముల ద్వారా పనిచేసి గవర్నమెంటువారి త్రాగుడు ఆదాయమును సరిపెంచేసి కొట్లను మూయునట్లుగా చేయవలసినదియు చెప్పిరి.

పిమ్మట కాంగ్రెస్సేవగారకు శ్రీ బుసులు శ్రీ రామమూర్తిగారు, సంఘముయొక్క సంస్కార నివేదికను చదివిరి. ఈ సంఘము గత పదహారు సంవత్సరములందు పనిచేయుచున్న ప్రజలయందు విద్యాలేమిచే తగు ప్రబోధము కలిగించు నవకాశము లేవనియు, గత సెలవిచ్చి కౌన్సిలను జరిగినపిమ్మట మాత్రము కొంతవరకు చెప్పుకోదగిన ప్రచారము చేసినవారనియు, రెల్వేవారిలో కొందరు మద్యమునొక మాంసాదులను గూడ వర్జించి ధీమంతులను స్థాపించి అచారవ్యవహారములందు కుచిగా నున్నారనియు చెప్పిరి. ఆత్మగారి సలహా సంఘములందు గవర్నమెంటు ఉద్యోగస్థులను, సారాధికృతలను ఉంచుటవలన ఎన్నటికి ప్రజాక్షేమము చేకూరదని చెప్పుచు అందుకు తార్కాణముగ ఈయూరి సలహాసంఘమువారి చర్చను నిరూపించిరి. మన్నోకప్పదు యీ నిషేధసంఘము వారి కోరిక ప్రకారం పురపాలిమేరలనుండి బయటికి తీసివేసిన సారాధికారులు తిరిగి ఊరిలోనికి అందునను మాన్యులు ప్రకారం కూడలి స్థలములలోనికి గవర్నమెంటు వారు తీసికొని వెచ్చిరి. ఆదుకాములును ఊరిబయటికి తొలగించునని కార్యకర్తగారు సలహా సంఘమువారిని కోరియుండిరి. వారు తదను సుఖ్యముగ గవర్నమెంటువారికి సలహానిచ్చి యుండిరి. కాని జిల్లాకలక్తరుగారు లోగడ ఒక విశ్లేషణ గం సంలకు గుత్తయిచ్చి యున్నార గనక తమ సలహాను తిరిగి ఆలోచించునని పలికిరి. అందుపైని, యిదివరకు వోటుయినన్ని అధికార సభ్యులు కొట్టుకొనినో ఉండవలెనని వోటిచ్చుటయొక్క యీ సంఘమునకు అధ్యక్షులను అధికారేతరులను అయిన శ్రీయుత కత్తెరిమ్మి నరసయ్యనాయుడుగారు తాము యిదివరకు వోటు యిచ్చినందులకుయిన గౌరవము నిలబెట్టుకొనక అధికారులతోనే కలసి వోటిచ్చివారని వీరు చెప్పిరి.

పిమ్మట దూక కామయ్యభక్తగారు పానసుందరియు ఆమె చెలికత్తెయు ప్రస్తుతనిషేధ పద్ధతులగుంచి ప్రసంగించు

బెణుకులు

పోగొట్టి గాయముల

రావులు, నరముల పోట్లు

పెయిన్ కిల్లర్ (పెర్లే డేవిస్) వారిచే తయారుగాబడి గృహమునం దుపయోగించుట, ప్రపంచమంతట అమ్ముబడుచున్నది. వాడవలసిన పద్ధతులు సీసా వెంటుండును. సులభముగ నుపయోగించదగును. మాదిరిలు చూచి మోసపోకుడి. (పెర్లే డేవిస్) వారిచే తయారుగాబడిన పెయిన్ కిల్లరును మాత్రమే కొనుడు.

Purshotamdas Hurjee and Son Sole gents
111 Nainapa Naick Street
137-139 Dadyseth agiary Lane, BOMBAY
DAVIS & LAWRENCE Co. Proprietors
NEW YORK & MONTREAL.

Pain-killer
(TRADE MARK)

మోక్షగుండ రామాయణము

యక్షగానము, హరికథ, 6 కాండములు గల సంపూర్ణరామాయణము. పద్యములు పాటలు, కీర్తనలు, మెట్లు, తోహరాలు అన్ని శుభకార్యములలో పాడవచ్చును. హరిభక్తులకు శ్రీపురుషులకు ఉపయోగము. 422 పుటల క్యాలికోరైండు. వెల రూ 2-8-0.

అష్టాదశపురాణసారము

ఇదునెనిమిది పురాణములు 4 భాగములుగ సులభతైలిని వచనములోకథలవలె వండిత పామర, శ్రీపురుష, బాలబాలికలకు ఉపయోగించునట్లు వ్రాయబడినవి. వెల భాగము 1-కి రూ 1-0-0 నాలుగుభాగములుగల సంపూర్ణగ్రంథము. క్యాలికోరైండు, వెల రూ 4-8-0 ఈదర వెంకయ్యపంతులు, ప్రొప్రైటరు: రామా అందుకో, ఏలూరు.

చున్నట్లు చక్కని ప్రహసనము చదివిరి. బొంతా అప్పారావు గారు, పుల్లారెడ్డి మూర్త్యురామాయణగారు, రినరెండు వి. యం. బెన్నెట్టుదొరగారు మొదలుగాగల వారలు మాట్లాడిరి. బెన్నెట్టు దొరగారు (personal method in temperance work) అను వ్యాసమును చదువుచు ప్రతి సభ్యును ఉపవ్యాసములను సభలను విడిచిపెట్టి ప్రత్యేకముగ నెలకొక్కరి చొప్పుననైన పాన పితాచమునుండి మరల్చుటకు ప్రయత్నము చేసిన ఎక్కువలాభకరము నుండునని చెప్పిరి.

అధ్యక్షులు, యీసంఘమువారు రెల్వేవారియందు కలిగించిన ప్రబోధమునకు వారిని హెచ్చరించుచు, బెన్నెట్టు దొర గారు నూచించిన నూతన మార్గమును కొనియాడిరి. వాటికి సభ యుగింపబడెను.

9 తేది ఆదివారం సాయంత్రం అయిదు ఘంటలకు సభ తిరిగి ప్రారంభింపబడెను. శ్రీ జోగయ్య పంతులుగారు కార్యాంతరములచే బరంపురం వెళ్లెనని వచ్చినందున సభ ప్రారంభమున కేళనరకునుండి పిమ్మట వెల్లిరి. జిల్లా సాహిత్యమ బోర్డు అధ్యక్షులకు కోకా అప్పారావునాయుడుగారు ఆ వాటికి అధ్యక్షత వహించిరి. వీరు గవర్నమెంటువారు నిషేధము కొరకు సర్వప్రయత్నములను చేయుచున్నారని తప్పక కొంతకాలములో చేయుదురనియు, ఏపక్షమునకు చేదినవారికైనను నిషేధమే ఆదర్శము గనుక అందరును కలసి పనిచేయవలె ననియు, నిషేధచట్టమును ప్రవేశపెట్టింప వలెననియు ప్రారంభమున నిషేధచట్టము తగు సులభముగ నుండవలెననియు, క్లబ్బులలోను, వివాహములలోను, మత కార్యములలోను త్రాగుట కనజ్జ నీయవలెననియు క్రమముగా పూర్తిగా నిషేధచట్టమును ప్రవేశపెట్టవలెననియు, రాబోవు ఎన్నికలలో నిషేధచట్టమును ఆమోదించువారికే వోట్లవ్వవలెననియు చెప్పిరి.

ఇదివరకు కాంగ్రెసు ప్రచారకుడుగ సారాకొట్లవద్ద పికెటింగు చేసియుండిన దేవరకొండ సీతారామయ్యగారు గవర్నమెంటువారు నిషేధచట్టము ప్రవేశపెట్టుదురని నమ్ముట వల్లయనియు, యీకలల్ల బొల్లి మాలవసన ప్రయోజనముండదనియు, తిరిగి పికెటింగు ప్రారంభించిన ప్రయోజనముండుననియు చెప్పిరి.

జయంతి వెంకటకృష్ణారావుగారు, నేలము తాలుకాలో వలె యీ తాలూకాలోగూడ కొట్టుమూయించుటకు ప్రయత్నించునని అధ్యక్షులను సభ్యులను కోరిరి.

ఈవార్షిక కౌన్సిల సందర్భమున సీసంఘముందు కొంతకాలమునుండి ఎక్కువ శ్రద్ధతో పనిచేయుచుండిన ఆర్పిబాల్డు మిసె మ్యగారికి ఆమె శలవుపైని స్వదేశము వెళ్లుచున్నందున సంఘమువారు సన్మానపత్రమునిచ్చిరి. నేటి ఉదయం సభసభ్యులు న, మిసెమ్యగారితో కలసి ఛాయాపఃమును తీయించికొనిరి.

శ్రీమతి మల్లెడుగుల అమ్మగారు పురుషులకన్న ఎక్కువ లాలనతో త్రాగుడురా కి నచ్చచెప్పి మాన్పించి గలవారు శ్రీలనియు అట్టిశ్రీలు ఈ సంఘమునందు కాన్పించకుండుట కోచనియమనియు, యిప్పుడు సభ్యులు తమ శ్రీలనుగూడ యిందు పనిచేయునట్లు చేయవలెననియు, కొరిరి.

అధ్యక్షులు తే 22 దిని బరంపురంలో జరుగనన్న సభకు అందరిని ఆహ్వానించిరి. అధ్యక్షులను ప్రేక్షకులను వందన మలతో సభ ముగిసెను.

(ఒక విలేఖరి)

ఒక ఔషధ వివరము

కలరా నివారిణి!
హాడ్యోటీస్ అరికరులేయనుండి
తయారు చేయబడినది

ప్రస్తుతకాలమునం దున్న వాటిలో అమోఘమైన ఔషధి. కలరాకు, అతిసారమునకు ప్రప్రథమ మోతాదే గుణవిచ్చు చున్నట్లు గొప్పవైద్యులచే నిర్ధారణ చేయబడినది. అన కూలమైన ధరలు రు. 0-15-0, 1-12-0, 3-4-0.

ఫార్మికోలాజికల్ రిసెర్చి ఇన్ స్టిట్యూట్
పోస్టుబాక్సు నెం. 504, మద్రాసు. పి. టి.

రాజమోహన హోరాయిలు

శ్రేష్ఠమయిన సువాసనగల తలనూనె
తలనొప్పి, మాడుపోటు, చుండు అకాలముగా వెంట్రుకలు నెరయుట శిరోశేడిమి మొదలగువాటిని వారించి మెదడుకు చల్లదనమును, బుద్ధి జలమును, కలిగించి వెంట్రుకలను నల్ల పరిచి వృద్ధినిందించును.
1 సీసా రు 1. 8 సీసాలు రు 2-10-0
వి. పి. ఖర్చులు ప్రత్యేకము.
పి.సి.సి.అండ్ కో, ఆయాశ్వరమా రం, రేడివీ, (గల్లూరు జిల్లా)

నేనుగుప్తాగారి కేసు విచారణ

కోర్టువెలుపల పోలీసువారికిని జనసమూహమునకును కొట్లాటలు

దెబ్బలు తగిలినవారు ఆస్పత్రిలో నున్నారు

రంగూరు, మార్చి 19:—

నేనుగుప్తాగారు మోటారు కారులో కోర్టుకు రాగానే మామూలుగా ప్రజలు నేయనట్టి జయజయధ్వనములు చేలరేగెను. “మహాత్మాగాంధీకి జై” అనియును, “నేనుగుప్తాగారికి జై” అనియును, “పందేమాతరం” అనియును కేకలు వేసిరి. మొట్టమొదట స్వామి శ్యామానందగారి సాత్త్విక విచారణపట్టెను. ఈయన రామకృష్ణ మిషనుకు సంబంధించిన పన్యాసి. వీరు ఫిచిస్కోరులో జరిగిన సభకుమాత్రము హాజరైరి. నేనుగుప్తాగారి యుపన్యాసము వీరికి విసిరిపడలేదు. ఆ యుపన్యాసముం దేమిచెప్పబడెనో జ్ఞాపకములేదు అనియు ఈ కోర్టునకు అక్కరకువచ్చుకొని విషయము లేనియు తాము చెప్పబాలము అనిరి.

య. పి. టన్ను ఆను బారెడ్డగారు ఇట్లు సాత్త్విక విచారి:—నేను ఆధినివేళ స్వాతంత్ర్యవాదిని. నేనుగుప్తాగారు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యవాదులు. గుప్తాగారు సింగపూరునుండి కలకత్తాకు పోవుచు ఇరుట దిగివెళ్లిరి. సభలో నున్నవారిలో హైలమండికి ఇంగ్లీషు రాదు నేనుగుప్తాగారు ఇంగ్లీషులో ఉపన్యసించి యుండుటవల్ల సభకులలో అందువలన సంచలనము కలుగలేదు. నేనుగుప్తాగారు సక్రమాందోళనా పద్ధతినే మాట్లాడిరి. ఇండియాదేశము బర్మాదేశము అవిభాజ్యముగా నుండుటయే శ్రేయస్కరమని చెప్పిరి. వారి యుపన్యాసము నాకు విపరీతముగా కన్పించలేదు.

య. మాంగమాంజీ జీగారు ఇట్లు సాత్త్విక విచారి:—నేనుగుప్తాగారు హరికిషన్ కేసులో బర్మానివాసులగు బెంగాలీ విద్యార్థి మహాసభలోనుపన్యసించినపుడు ఆ సభకు నేను అధ్యక్షత వహించితిని. అప్పుడు గుప్తాగారి సంగిన యుపన్యాసము విద్యార్థులలో అసంతృప్తికల్పించునట్టి యుపన్యాసముగా నాకు కన్పించలేదు. ఫిచిస్కోరులోనిచ్చిన యుపన్యాసమునకు నేను హాజరైతిని. బర్మాదేశములోని వేర్వేరుసంఘములవారికి అన్యోన్యభిమానములను వారి యుపన్యాసము ప్రోత్సహించెను.

కాపై ఆర్. బి. నిమాయిగారు యిట్లు సాత్త్విక విచారి:—నేను రంగూరు కార్పొరేషను అధ్యక్షుడను. ఫిచిస్కోరులో జరిగిన సభకు నేను హాజరైతిని. నేనుగుప్తాగారికి రంగూరు కార్పొరేషను తరపున స్వాగతప్రత్యు సమర్పింపవలెనని కొందరు సభ్యులు నన్ను కోరిరి. కాని, రంగూరు కార్పొరేషను సభకు రాజకీయ కల్లోలములను అంటగట్టవలదని నేనుచెప్పితిని. మీ రెవరైనా స్వాగతప్రత్యు సమర్పిస్తే నేనుమాడ ఒక ప్రత్యేక వ్యక్తిగా అందులో ఏకీభవించగలనని చెప్పితిని. ఫిచిస్కోరు సభలో నేనుగుప్తాగారు తాము పెద్ద ఉపన్యాస మొసంగజో వుంటేదనిచెప్పి చివరకు ఉద్రేకపూరితులై మాట్లాడిరి. వారి యుద్రేకమువల్ల వారికి నిష్పత్తువకలిగి పడిపోవుదురేమోయను భయముతో నేను ఉండుటచేత వారు చెప్పెడిమాటలను గమనించ లేదు.

బర్మా శాసనసభ్యులగు ఇ. పి. పిల్లెగారు యిట్లు సాత్త్విక విచారి:—నేను హోంయూ పార్టీలోనివాడను. కేంపెను సభవారు కోరెడి సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము నేను కోరెడి ఆధినివేళ స్వాతంత్ర్యముతో సమానమే. నేనుగుప్తాగారి రాజకీయాభిప్రాయములకు భేదములేదు. విద్యార్థులసభకు నేను హాజరయితిని. నేనుగుప్తాగారి యుపన్యాసములో ఉపద్రవముగా కన్పించెడి విపరీతభావములేవు. నేనుగుప్తాగారు హద్దుతప్పి మాటలాడలేదు. వారు పత్రికన మాటలనుంటి మాటలు నేను నైమనుకమయి బహిష్కరణశిక్షాన సంధర్భమున శాసనసభలో పత్రికాయంతిని. దొర్లనగౌతముగా కట్టుబాట్లతో సక్రమపద్ధతిని విద్యార్థులు రాజకీయాందోళన చేయవలెనని గుప్తాగారు చెప్పిరి. గుప్తాగారి యుపన్యాసములో బ్రిటిష్ గవర్నమెంటు యెడల కోపభావమును పురికొల్పెడి మాటలుగాని, ప్రజాసంఘముల పరస్పర ద్వేషమును కల్పించుమాటలుగాని లేవు. వారి వైఖరి తీవ్రముగా లేదు.

వీరు చాల మార్దవముగా మాట్లాడిరి. విద్యార్థులకు వారొసంగిన సలహాను విద్యార్థులు చురుచియే యుదురు. సభలో చాలమందికి వారు ఇంగ్లీషులో చెప్పినది అర్థముకాలేదు. సభలోని వారిమందు భాషకల్లోలమును కలుగలేదు. వారందరికి నేనుగుప్తాగారి యెడ గౌరవభావమే కలిగినది.

డి. ఆర్. యస్. ద్యూగలుగారు యిట్లు చెప్పిరి:—నేను రంగూరు కార్పొరేషను సభ్యుడను; ఫిచిస్కోరుసభలో గుప్తాగారి సంగిన యుపన్యాసమునకు హాజరైతిని. కాని నా కేసుయు విసరబడలేదు.

ఇదివరలో బర్మా శాసన సభ్యులుగా నుండిన అవటపట్టి నారాయణరావుగారి రిట్లు సాత్త్విక విచారి:—నేను కార్మికుల శ్రేయోభివృద్ధి కై పోటుమండెడి ప్రజానేతరుడను. గుప్తాగారి సభలకు వెళ్లితిని. జనము ప్రోత్సహింపబడుటవల్ల లోపలికి పోజాలనయితిని. కనుక నాకేమియు వినిపించలేదు. వార్తాపత్రికలో వారి యుపన్యాసములను చదివితిని. గుప్తాగారు సభలో ఇంగ్లీషులో మాటలాడుటవల్ల సభకుల మనస్సుల నది ఆకర్షించలేదు.

అబ్దుల్ బాకీ చౌదరీగారి రిట్లు సాత్త్విక విచారి:—బెంగాలు బర్మా స్టీమువానిగేషను కంపెనీయొక్క మేనేజింగు డైరెక్టరును నేను. ఫిబ్రవరి 21 లేదని ఫిచిస్కోరులో జరిగిన సభకు నేను అధ్యక్షత వహించితిని. నాకు ఇంగ్లీషు రానందువల్ల గుప్తాగారి యుపన్యాసము నాకు అర్థముకాలేదు. నేనుగుప్తాగారిని నేను ఆహ్వానించ లేను. ఆయనంతయు ఆయనయే ఇతరు దిగదనని చెప్పి దిగివారు.

కోర్టువెలుపల కొట్లాట
మధ్యాహ్నము వేళ కోర్టువెలుపలను జన సమూహమునకును పోలీసు పటాలమునకును కొట్లాట జరిగెను. కోర్టు మందిరమునకును జనముతో క్రిక్కిరిసి యుండెను. అనేక వేలమంది కోర్టువెలుపల నుడువడియుండిరి. బాతీయ పతాకములను చేతబుచ్చుకొని భారతీయులు కొందరు ముందునకువచ్చుచుండిరి. ఒక జట్టులో ముందునకువచ్చు ఒక భారతీయుని, సార్వభౌమాధిపతి కొట్టెను. అందుమీదట కలహము పెరిగెను. పోలీసువారిపై రాళ్లపర్లవకుమరి నెను. ఇంతలో పటాలములు రప్పింపబడెను. రిజర్వుపోలీసుదళములు కూడవచ్చెను. జనము చెదరగొట్టబడెను. 4 గురు యూరోపియను సార్వభౌమ దెబ్బలు తగిలెను. జనసమూహములో అనేకమందికి దెబ్బలు తగిలెను. 4 గురు అరెస్టుచేయబడిరి. ఈ అల్లరి మాచుటకై కోర్టులో నుండిన త్యాగ్జీగారు వెలుపలికి వచ్చిరి. వీరికి తలమీద దెబ్బలు తగిలెను. ఆస్పత్రిలో నున్నారు. (ఆ. ప్రె.)

శ్రీ లక్ష్మీనరసింహం వరున్
మ్యాన్ ఫ్యాక్చరింగ్ జ్యూలర్ సు
డయమండుమర్చెంటు, కమీషను యేజంతు,
అండు కెట్టర్.
మేనేజరు } 8 కాళి శైలివీధి
ఎమ్ సత్యనారాయణాచారి } మదరాసు.

ఆయాస పడవద్దు

శూలనాప్తి తగ్గిపోవును

చాంబర్లెన్ శూలనాప్తి నివారిణి ఉపయోగించిన ఉత్తరక్షణముననే బాధనుండి విముక్తిపొంది సౌఖ్యము ననుభవించగలవు. ఇది చాల నమ్మకమైనది. చాలాకాలమునుండి అనేక ఘనవైద్యులచే ఆమోదింపబడుచున్నది. మందులంగల్లన్నిటిలోను దొరకును. ప్రపంచమునంతటను శూలనాప్తి లకు, తిమిరి వాయువులకు, అతిసారమునకు, సాత్వికదుపునకు బంధమైన వ్యాధు లన్నిటికి వాడబడుచున్నది. వెంటనే దాని నునుగమును పొందుచున్నారు. ఎల్లప్పుడు దగ్గర నుంచు కొనుడు. ఇంక ఆయాసము పొంద నవసరము కనిపించదు.

చాంబర్లెన్ శూలనాప్తి నివారిణి
CHAMBERLAIN MEDICINE Co,
Des Moines, Iowa U. S. A.
ప్రపంచమునందు చాలాకాలమునుండి విఖ్యాతినొందిన శిశ్వాధివక్త. అది కొత్తదికాదు, అది తప్పక నుండు విషయము.
10 ఇందులో మత్తుపదార్థములు చేరుటలేదు.

CHAMBERLAIN'S
దగ్ధనివారిణి

మదరాసు మాక్రెట్ రిపోర్టు

(21-3-30)

సీమజవులి దినుసులు

అవని గజముల పీస్ ధరలు	ర.అ.పై
కోరంముల్లు:—“ముంగిసూర్యు” 22 X 22 (బి) రు 7-12-0	
సాధారణరకము రు 7-8-0 “సింహము” 22 X 22	
(బి) రు 7-12-0 సాధారణరకము రు 6-10-0 “ఇంజను”	
22 + 22 (బి) రు 7-7-0 సాధారణరకము రు 6-8-0	
చలం:—“ముంగిసూ” 22 + 22 (బి) రు 8-12-0 సామాన్యరక	
ము రు 8-0-0 “సింహము” 22 + 22 (బి) రు 8-8-0	
సామాన్యరకము రు 7-8-0 “సింహము, పాము”	
22 + 22 (బి) రు 8-2-0 సామాన్యరకము రు 7-2-0	
చలంముల్లు:—1708 (నెట్) రు 11-6-0 1702 రు 9-14-0	
జి. జి. 78 రు 7-12-0 గ్లాస్ గో “9000” రు. 12-2-0.	
9041 (నెట్) రు 10-2-0. 80 (నెట్) రు 8.	
మూలు:—40 నెంబరు (సీమ 5 పా కట్టలు) ట్రాక్ రు 5-0-0	
లంబ (కొంగ) చలం 6-9-0 (“ఎనిటి క్లెయిన్”) రు 5-18-6	
లంబ (కాగకనక్క) రు 5-12-0 చలం (గుడ్డి) రు 6-1-0 చలం	
(గ్రస్ట్ టెండా) రు 5-14-0 పచ్చనట్టు (ఎట్టి) రు 7-4-0	
టి. రెడ్ సిక్స్టీత్ అనాన్ రు 8-4-0.	
40 జపాన్ (పదిపానులకట్టు) అయిన నక్షత్రములు	
కలర్ బాల్ రు 10-5-0. నెతులి రు	
60 సీమ (5 పానులకట్టు) అదకత్తెర	
టి. (ఎట్టి) “పాట్టెలుకల” మార్కు	
జి. రుదారము రు 7-15-0 ఎడ్లగడియారము రు 7-7-0	
పాల్లుజల్లు	రు 7-8-0
నెన్నిల్లు	రు 7-11-0
సిరాబుడి	రు 7-11-0
తెల్ల “కంగారు”	రు 9-3-0
ఇండియా బ్రిటానియా మార్కు తెల్ల	రు 9-8-0
2/64's Rs. 8-2-0. 2/8's రు. 11-9-0	
ఇత్తడిరకము—(డిట్ మేక్) రు 241-0-0	
డిట్ (కూసాంబర్) రు 229-0-0	
కాగకన	రు 327-0-0
డిట్	రు

శిశుంబుపీసా వెలు:—	
గోగ్-పీసా (“చెయ్యి”) రు 11-2-0	
జర్మన్ “పూగ్” రు	జర్మన్ “బునర్” రు 9-8-0
కోర్టువెలుపల ధర:—	
కావా “రెడి” రు 25-8-0, ఫిబ్రవరి 25-0-0, మార్చి	
రు 25-0-0 ఏప్రిల్ రు 25-0-0	
కరు నెనగ నూనె:—పీసాలో రు 80.	
అముదము:—(మిల్ రెడివరీ) రు 92;	
పదునుచేసినతోలు రతి 1-కి ధరలు	
ఆవుతోలు(8 టు-9) “అఫ్ కంట్రిన్” రు 0-12-9 టు 0-18-4	
,, (లేటిక) ,, రు 0-15-9 టు 1-0-8	
1,, (7-9) రెంజుసూక్సు రు 0-18-0 టు 0-14-7	
,, (లేటిక) ,, రు 1-0-0 టు 1-0-9	
,, 6 1/2 టు 8 1/2 రెజునాడ్సు రు 0-18-6 టు 0-14-3	
,, (6 టు 7 1/2) నిజమనగరము రు 0-14-0 టు 0-15-0	
,, (7 టు 7 1/2) ఏలూరు రు 0-14-0 టు 0-14-8	
గజతోలు	రు 0-9-0 టు 0-9-7
గజమోడతోలు	రు 0-15-9 టు 1-0-8
అవుమాడతోలు	రు 1-10-0 టు 1-11-8
రెనగ కాయలు	
“మిషన్” రకము 581 ఫ్రెంచరులు గల	
బాదవ 1-కి రు 40-12-0, టు 41-8-0	
కోర్టుగిడ్డంగి డిలెవరీ 1-కి అడిపి 87 12 0 టు రు 88-8-0	
మొడి బంగారముల ధరలు	
సవరిన	1-కి (బ్రోకుధర) 18 12 9
,, ,, (చిల్లరధర) 18 18 0	
బంగారు రులం 1-కి (ఇంగ్లీషుబార్) 22 2 0	
బంగారు రులం 1-కి (మెంటుబార్) 22 0 0	
వెంకి బార్ 100 రులములు రెడి	55 12 0
వెంకి రులం 1-కి	0 9 6

మలేడు
దికారీ
నిలేడు.

మలయచందనము

రహస్యము
గా నేపించు
నమ్మము

గనేరియా (నెగ)కు కురారము, 3 పూటలలో గుణము కలుగును
అనేక యోగ్యతాపత్రికలు పొందినది. వల దీని 2-4-0 దీని కనుపానం దండనలెం జేస్తు 8-0-0 కెందును ఖర్చులతో 5-12-0
సుధాసారము, నవాయకి రాజౌషధము సీసా 4-0-0
గంధర్వఘృత్, రాయవరము, గోదావరిజిల్లా. 72

సరసము

దృఢమైనది

నమ్మకమైనది

ఇప్పటి మోస్తరుప్రకారము బాగుగా తెలియబడిన
ఇనుప పెట్టెలు ఈ దినవ తేలుపబడినవారివద్ద అమ్మకమునకు
సిద్ధముగా నున్నవి.
బాంకులు, కంపెనీలు, కార్యాలయములు, ఇం-ఆపరేటివ్
సంఘములు మొదలగువాటికి సరఫరా చేయబడినవి.

పి. న. శే. శ. మొదలియార్,
ఇనుపపెట్టెలు చేయువారు,

ప్రావైటరు, 59, బ్రాడ్వే, మదరాసు.
నటరాజన్ ఎంజినీరింగు వర్కుస్
ఐర్స్ అండు బ్రాన్ ఫౌండర్లు

ఆయిల్ ఎంజినులు, మోటారులు, మెషినుభాగములు, మొదలగు
నవి రిపేరుచేయుటయందు సమర్థులగువారు. రైలుమిల్లుకు కావలసిన
సిలండర్లు, స్పాష్టింగు, నట్టు, సరసముగా యివ్వబడును. నుబ్బరాయప్పి శ్రీ వీధి, పెద్దనాయక్ శేట, మద్రాసు.
మెషినులకు సంబంధించిన భాగము లన్నియు ఆర్డరు యిచ్చిన తయారుచేసి యివ్వబడును.
ఈ త్రుములు వ్రాసిన బదులు వ్రాయబడును. 68-2

బంగారముతో చేసినది

మకరధ్వజము (జర్నల్)

"దాని నుపయోగించిన జరామరణము లుండవు"

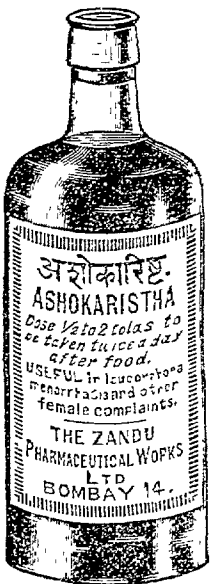
తులము గొట్టము రు 2. రస శాస్త్రము.

ఇండియాకు సోల్ ఏజెంట్లు: అపూర్వ యాపధముల ప్లాక్ యుంచువారలు.

ఇండో-జర్నల్ ప్రెస్ స్టోర్సు, పోస్టాఫీసు 10852 కలకత్తా.

జాండూగారి ఆశోకారిష్టము

(భైష్వ జ్యోతిర్నామ)

స్త్రీలకు కలిగే అన్ని విధదుర్బలములకు నుపయోగించు గొప్ప టూనిక్-పంటి
దివ్యవధము. మరన్ని స్త్రీల బహిష్కారముల నన్నిటిని నివారణచేయును. కడుపు
నొప్పి ఋతుసావము, రక్తస్రావము, సోమరోగములు సహా నివర్తించును.
దీని నుపయోగించుటచేత గర్భహీనతను పోగొట్టి గర్భము ధరింపజేయగలదు
గాన శిశువులు పుట్టిగలవారై వ్యాధులనుండి నిర్ముక్తులగుదురు. స్త్రీలకు ప్రసవము
నకు వెనుక అద్భుతమైన బలము కలుగజేయును.

Manufactured by:-
THE ZANDU PHARMACEUTICAL WORKS, LTD.,
Sold every where Bombay 14.
Sole Agents for Madras Presidency:-

దామోదర అండు కంపెనీ,

78, చైనాబజారురోడ్డు, జి. టి. మద్రాసు.

సహా ఏజెంట్లు:- నెల్లూరు-ది ఆరియల్ ఫార్మసీ,
రాజమండ్రి-ఈశ్వరదాసు అండు కంపెనీ,
తెనాలి-కృష్ణ ఫార్మసీస్టోర్సు.

బెజవాడ-శ్రీ చంద్రమూర్తిశర్మ అండు కంపెనీ,
కాకినాడ-లక్ష్మీవారాయణ అండు కంపెనీ.

Price Annas 10 only.
AMRUTANJAN DEPOT
MADRAS & BOMBAY.

శుక్రబంధు

ఎంత దుర్బలమైన శిర్యమునైనను గట్టిపరచి బిడ్డగల
బిడ్డగల అద్భుతమైన ప్రభావమును చూపును. శుక్రవత్సమున
కట్టుబట్టి పేరుపొంది, స్త్రీపురుషులకు నిరతికీర్తనమున
కలిగించుటకు దీనిని మించిన ఔషధము లేదు. 25 మా. 2-8-0
17-3 త్రిపురసుందరీ వైద్యశాల,
మహాబలాద-రామచంద్రపురంబోడ్డు, గోదావరిజిల్లా.

జాతక మార్తాండము

8వ భాగము అమ్మ శిశువులకు. యిందు ఏలగ్నమున
ఏలగ్నము ఏలగ్నమునందేన యే యే ఫలములనిచ్చునో ఆమె
మంతయు మేమగ్నములగాయితు మిగిలగ్నము ఆఖరువరక
యావత్తు ఫలములు సంపూర్ణముగా శ్లోకార్థములతో నా
వ్రాయబడినవి. వల రూ 1-8-0. పోస్టాఫీసులు వేరు.

ఆకెళ్ల వెంకటేశాస్త్రి, గోపాలపురం,
105-2 కొత్తపేటపోస్టు, గోదావరిజిల్లా.

మానసోల్లాసినీ మాత్రలు

30 మాత్రలు 0-10-0 (పది అణాలు)

వల కులభము! (పోస్టాఫీసులు ప్రత్యేకము) గుణ మధికము!
శరీరములో ఉష్ణధిక్యముచే కలిగిడి వైత్యకాకల
దీమాత్రలు దివ్యమృతము. అదీర్ఘము, అరుచి, ఆపురింతలు,
అగ్నిమాంద్యము, అతిదాహము, ఎక్కిళ్లు, సర్వాంగముల
యందు బలమయము, పిక్కలు, పొర్రుములు, శిరస్సు,
శ్రద్ధ, అగ్నులు మొదలగునానియందు గలిగిడి నొప్పులను
పోగొట్టి దేహమును మంచి ఆరోగ్యమునకు దెచ్చును.

ఈమాత్రలు మేహవాతనొప్పులను వెంటనే మాన్పును.
ఇందు అనేక ఓషధులు చేరినవి. అనుభవముగల ఔషధ
మగుటచేతను పరమహంసక్రియ యని చెప్పవచ్చును.
ఒక్కసారి వాడిచూచిన నిజము తెలియగలదు.

చిరునామా:- (98)

ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం,

పోస్టు నిడుమోలు, ఎలకుర్రు, కృష్ణాజిల్లా

ప్రశ్న

భవిష్యత్తును గురించిన 5 ప్రశ్నలకు బదులు వ్రాయుటకు
రూ. 1-0-0. వై ప్రతిప్రశ్నకు రూ. 0-4-0. ప్రశ్న వ్రాయు
కాలమును తెలుపవలెను. వి. పి. 0-4-0 అవును.

గాంధీ జ్యోతిషనిలయం, తిరు త్తణి. P. O.

సరస్వతీపవర్తెస్ రాజమండ్రి

అన్ని విధములగు అచ్చు పనులు, బైండు పనులు చేయబడును